

The Sad Truth
About
Western Technology

"It's possible that two children died so that you could have that mobile phone," says Jean-Bertin, "absolute silence" around the crimes committed in his country to exploit strategic raw material.

**You can't change what
people don't know**

Inhoudstafel

VOORWOORD	3		
MISSIE	5		
– ONZE MISSIE EN VISIE	5		
– ONZE OORSPRONG	5		
– DE JOURNALISTIEK WAARVOOR WE STAAN	5		
– ONZE WAARDEN	5		
DOELSTELLING I – PROMOTIE VAN DIEPGRAVENDE ONAFHANKELIJKE JOURNALISTIEK IN EUROPA	6		
– EEN PACT VOOR IMPACT?	6		
– STIJGENDE VRAAG NAAR STEUN	8		
– EUROPEAN CROSS-BORDER GRANTS (ECBG) - PROJECT	9		
– Statistiek	10		
– Pre-application advice	11		
– Jury	11		
– Criteria	12		
– Overzicht van de werkbeurzen gepubliceerd in 2019	12		
– Mentoring programme ECBG	15		
– WERKBEURZEN FONDS PASCAL DECROOS VOOR BIJZONDERE JOURNALISTIEK	16		
– Doelstelling	16		
– Statistiek	17		
– Jury	19		
– Overzicht van de projecten gepubliceerd in 2019	19		
– VLAAMS JOURNALISTIEK FONDS	29		
– Algemeen kader	29		
– Subsidieregeling voor innovatieve journalistiek	30		
– Kennisdeling	32		
– Vlaams-Nederlandse samenwerking	35		
– Financiën	36		
– MONEY TRAIL PROJECT	36		
– Onderzoeksjournalistiek tegen financieel onrecht	36		
– Statistiek	37		
– Overzicht van de werkbeurzen gepubliceerd in 2019	38		
– Money trail training	42		
– Mentoring	42		
– Money trail: voorafgaand advies bij de aanvraag	43		
		– ADVISING AND COORDINATING INVESTIGATIVE TEAMS	44
		– Investigate Europe	44
		– European Investigative Collaborations Network	44
		– PRIJZEN EN AWARDS	45
		– POSTGRADUAAT INTERNATIONALE RESEARCHJOURNALISTIEK	45
		– Doelstelling	45
		– Publicaties door studenten	45
		DOELSTELLING II – FACILITEREN VAN NETWERKEN VAN JOURNALISTEN IN EUROPA	46
		– GRANTEES OP CONFERENTIES	46
		– LEZINGEN / EXTERNE VERTEGENWOORDIGING	46
		– MEDIACAFES	47
		– Regionale media: Welke rol kunnen ze nog spelen?	47
		– AI en journalistiek	47
		– DIFFERENCE DAY	48
		– Op zoek naar de vijand	48
		– Debat: Documentairefotografie in Vlaanderen en Nederland	48
		– TENTOONSTELLING	49
		– Tentoonstelling: 'Nieuwe gezichten'	49
		DOELSTELLING III – EEN EFFICIËNTE, EFFECTIEVE EN DUURZAME ORGANISATIE	50
		– COMMUNICATIE	50
		– Websites	50
		– Elektronische nieuwsbrieven	52
		– Sociale Media	53
		– Memorandum	54
		– Survey	54
		– Database	55
		– Gedrukte Nieuwsbrief FPD	55
		– Advertenties Fonds Pascal Decroos	55
		– Security Policy	55
		– STRUCTUUR VAN DE ORGANISATIE	55
		– Management & STAFF	55
		– Organisatie	55
		FINANCIËN	58

Voorwoord

Een maatschappij wordt gedragen door een verhaal waarvan machthebbers aan het stuur van de verhaallijn zitten. Zij bepalen grotendeels het narratief, het frame waarmee ze hun politieke keuze funderen of – al naar gelang hoe je het bekijkt – stutten. Dat narratief is nodig om het systeem draaiende te houden. We moeten er met zijn allen in geloven.

Voor de journalistiek is er dan ook een belangrijke taak weggelegd. Iemand moet de vraag durven stellen of die verhaallijnen, m.n. de politieke, sociale en economische keuzes, wel de juiste zijn. Klopt de werkelijkheid met de verkondigde theorie? Verduistert de propaganda een ongemakkelijke werkelijkheid? Journalisten moeten de tijd en ruimte bemachtigen om die irritante vragen te stellen, willen we weten of het verhaal wel klopt. Dit is dan ook wat Journalismfund.eu ook in 2019 bleef aanmoedigen: journalistiek die machthebbers dwingt de koers bij te stellen of die stuurlui forceert het schip te verlaten.

Zo bleef aanvankelijk de Europese Commissie haar keuze justifiëren om Chlorpyrifos in de fruitteelt verder toe te laten. Ondanks de wetenschappers die het insecticide met een veel te moeilijke naam als extreem gevaarlijk catalogeerden. Een team van 13 journalisten heeft dit verhaal uitgespit en aangetoond dat de Commissie een relaas hield dat door leep lobbywerk van chemiereuzen op hun eigen leest was geschoeid. Onder druk van diverse publicaties in de verschillende Europese lidstaten, trok de Europese Commissie finaal haar staart in. Meteen besliste ook één van de producenten om de productie van het insecticide stop te zetten. Journalismfund.eu is blij dit mee mogelijk te hebben gemaakt.

Een verhaallijn is vaak een lappendeken om iets onder te verbergen. Maar de spreid kan soms te klein zijn om alles toe te dekken. Als de verhaallijn geen soelaas meer brengt, durft de geviseerde de journalist al eens bedreigen. Zo bracht het Vlaams nieuwsmiddeel Apache een reeks uit over de Antwerpse vastgoedonderneming Land Invest Group. Documenten die het Nederlandstalige Apache en het Franstalige weekblad Le Vif konden inkijken, tonen hoe enkele “ondernemers” uit de entourage van één van de belangrijkste Belgische politici van het moment, zes jaar lang miljoenen euro’s uit Land Invest konden zuigen. De projectontwikkelaar kon bij die omstreden Antwerpse bouwprojecten al die tijd rekenen op opvallende politieke steun. Het was een weerbarstig onderzoek met veel bedreigingen die we in België nog niet veel mochten ervaren. Land Invest Group zette privédetectives in om de onderzoeksjournalisten te schaduwen. De reporters kregen twee schadeclaims aan hun broek van achtereenvolgens 350.000 euro en 500.000 euro. Toch heeft dit onderzoek enige impact gegenereerd. Na een lange reeks publicaties schoot het gerecht in actie en nam tijdens een huiszoeking de volledige boekhouding van Land Invest in beslag. We hopen op een vervolghet verhaal. Journalismfund.eu is heel erg blij met dit onderzoek dat via het Fonds Pascal Decroos mee mogelijk is gemaakt.

Zo'n narratief door een overheid of bedrijf in elkaar genaaid is soms taai om te ontrafelen. Ook al ziet een blinde op het terrein de problemen van ver op zich afkomen.

Zo is het migratieverhaal stug en zichtbaar wankel als de brug van Genua. Het moet langs alle kanten gestut worden met halve waarheden en kromgetrokken sermoenen. Ook al zien we mensen dagelijks bij bosjes verdrinken in hun poging Europa te bereiken. Schokkende beelden die om uitleg vragen. Toch komen onze verantwoordelijken ermee weg. Blijkbaar klinkt hun verhaal acceptabel genoeg en houdt het hen schaamteloos aan het roer. Of wil het publiek het liever niet weten. De waarheid kan soms onbehaaglijk zijn. Misschien maakt journalistiek zich daarom onpopulair bij een deel van de bevolking? Het zijn nu net die netelige verhalen die Journalismfund.eu wil aanjagen. Verhalen die het publiek niet zozeer wil weten, maar wel moet weten.

Volgens Linda Polman "begon dit verhaal over het Europese 'vluchtelingenmanagement' in de zomer van 1938 in het statige Franse kuuroord Evian, bij de eerste internationale top over de vluchtelingencrisis in Europa." Zo schrijft ze op de achterflap van haar boek 'Niemand wil ze hebben' dat mee tot stand kwam met steun van ons Fonds Pascal Decroos. Het aantal Joden dat uit nazigebied probeerde te ontkomen was geëxplodeerd: er waren dringend opvangplaatsen nodig. Alle West-Europese landen traden aan in Evian en al hun argumenten om de vluchtelingen niét binnen te laten waren dezelfde als nu: de 'migranten' zouden niet stroken met nationale normen en waarden, banen en huizen willen afpakken en de cohesie in de samenleving bedreigen." Sinds de publicatie van dit indrukwekkend boek is er niet veel veranderd. Het momentum is er nog niet. Soms heeft zoiets tijd nodig. De tijd om ons om te draaien.

Europa spendeert miljarden euro's om migratie in te dammen. Hoeveel? Dat bleek dus onmogelijk te achterhalen, werd duidelijk uit één van onze Money Trail projecten. "De Europese financieringsstromen voor migratie zijn zo onoverzichtelijk als een bord spaghetti. Dat is problematisch én typerend voor Europa's migratiebeleid in Afrika." Aldus De Correspondent.

En zo leest elk verhaal - dat met steun van één van onze drie werkbeursprogramma's werd gerealiseerd - als het doorprikken van het narratief van één of andere overheid. Dat is de belangrijke verdienste en taak van de journalist. Hij brengt helderheid in het schimmig verhaal waarin de politiek van nature graag gedijt. Willen we als burger zicht krijgen op de effecten van keuzes die politici of bedrijven nemen, dan moet iemand klaarheid scheppen. Zonder onafhankelijke onderzoeksjournalistiek varen we blind en zonder kompas. En zal niets veranderen.

Ides Debruyne

Missie

Onze missie en visie

Journalismfund.eu vzw is een onafhankelijke non-profit-organisatie door burgers opgericht in 1998. De organisatie is gesticht met als doel diepgaande, grensoverschrijdende en onafhankelijke onderzoeksjournalistiek te faciliteren om de democratie in Europa te bevorderen door donoren en journalisten te connecteren, zonder de onafhankelijkheid van de journalisten in het gedrang te brengen.

Dit is hoe we werken:

- We faciliteren donoren zodat ze hun rol maximaal kunnen spelen om diepgaande journalistiek te ondersteunen. Daarom rapporteren we transparant over de projecten.
- We faciliteren journalisten om diepgaande en grensoverschrijdende journalistiek te voeren, bovendien waarborgen we hun onafhankelijkheid van de donoren.
- We helpen journalisten hun verhalen onder burgers te verspreiden

Onze oorsprong

Journalismfund.eu is een in België geregistreerde onafhankelijke non-profit opgericht in 1998. Het fonds was opgezet door familie, vrienden en collega's van Pascal Decroos om de nalatenschap van de Belgische journalist te herdenken en verder te zetten. Aanvankelijk heette Journalismfund.eu het Fonds Pascal Decroos voor Bijzondere Journalistiek. In 2013 werd de naam gewijzigd in Journalismfund.eu vzw.

Waarvoor wij staan is waar Pascal Decroos in woord en daad voor stond. Hij was de onderzoeksjournalistiek zeer genegen. Hij was vastbesloten om kansen te creëren voor jong journalistiek talent. Hij had het vermogen om mensen uit verschillende facetten van de samenleving tot dialoog te brengen en te laten samenwerken.

De journalistiek waarvoor we staan

De journalistiek die wij ondersteunen is gekenmerkt door twee elementen: diepgravend en onafhankelijk.

- Diepgravende (onderzoek)journalistiek of is op feiten gebaseerd, stevig onderzocht, maakt gebruik van de best beschikbare methoden en respecteert de relevante professionele, ethische en wettelijke regels.
- Onafhankelijke journalistiek is geloofwaardig omdat het redactioneel onafhankelijk is van politieke, economische of andere soorten invloed. Journalismfund.eu streeft ernaar om de nodige structuren te bieden om dergelijke redactionele onafhankelijkheid te waarborgen.

Journalismfund.eu vzw onderschrijft de ethische code goedgekeurd door de Raad voor de Journalistiek.

Onze waarden

- **Onafhankelijk.** Wij opereren onafhankelijk van alle politieke of economische invloeden, donoren of andere belangen. We respecteren de redactionele onafhankelijkheid van de journalisten waarmee we samenwerken.
- **Transparant.** Ons bestuur, onze medewerkers, partners en het grote publiek weten waar we voor staan, hoe we werken en beslissingen nemen. We vragen de mensen met wie we samenwerken om even transparant te zijn. We zijn ons ervan bewust dat transparantie - in de context van onderzoeksjournalistiek - mensen kan blootstellen aan risico's. We zijn dan ook bewust van onze eisen.
- **Collaboratief.** Samenwerken geeft kracht. Het vergroot de impact van journalisten en journalistiek. Onze werkbeursprogramma's zijn ontworpen om samenwerking tussen journalisten te stimuleren. Onze bereidheid en het vermogen om samen te werken met de belangrijkste 'stakeholders' in ons veld, versterkt onze strategie.
- **Anticiperen.** We handelen naar de behoeftes en interesses van journalisten. We passen ons aan aan veranderende externe en interne mogelijkheden en bedreigingen. *We walk our talk.*
- **Innovatief.** We propageren nieuwe journalistieke methoden en vaardigheden. We moedigen creatief denken aan en zijn bereid om nieuwe benaderingen uit te proberen.

DOELSTELLING I

Promotie van diepgravende onafhankelijke journalistiek in Europa

Een pact voor impact?

De onderzoeksjournalistieke projecten die met steun van Journalismfund.eu zijn gerealiseerd, zouden niet mogelijk zijn zonder de financiële steun van zijn donoren. Om begrijpelijke en evidente reden is het voor donoren belangrijk te weten en te meten wat hun 'return on investment' is. Ook de *"the theory of change"* zit in alle vezels van ngo's, bedrijven, overheden en filantropische organisaties. Donoren hebben bij de indirecte steun aan journalistieke projecten via Journalismfund.eu een bepaald langetermijndoel voor ogen en willen op zijn minst kleine zichtbare stappen zetten in de richting van hun einddoel.

Onafhankelijke onderzoeksjournalistiek is er om de burger adequaat en in alle onafhankelijkheid te informeren. Journalisten zijn enkel hun publiek verantwoording schuldig. Bedrijven, filantropische organisaties, overheden of ngo's kunnen uiteraard geen onafhankelijke journalistiek inzetten om hun doelstellingen te realiseren. Wel integendeel. Onafhankelijke onderzoeksjournalistiek houdt de activiteiten van die spelers vaak tegen het licht en vraagt zich af of zij hun doelstellingen halen en hoe ze die realiseren. Indien je de kwaliteit van onderzoeksjournalistiek wil wegen op basis van impact of 'change', dan verander je de aard van de onafhankelijke onderzoeksjournalistiek en schrap je in de eerste plaats de onafhankelijkheid.¹

Betekent dit dat onafhankelijke onderzoeksjournalistiek geen impact kan genereren die bepaalde organisaties nastreven? Neen.

"De belangrijkste impact van onderzoeksjournalistiek is dat burgers beter geïnformeerd worden, wat een essentiële bestaansvoorwaarde is voor een kritisch democratisch debat."

The perfect match voor maximale impact?

De belangrijkste impact van onderzoeksjournalistiek is dat burgers beter geïnformeerd worden, wat een essentiële bestaansvoorwaarde is voor een kritisch democratisch debat. Dat mogelijk maken is precies de missie van Journalismfund.eu: het is een burgerinitiatief dat finaal de burgers beter geïnformeerd wil zien.

Journalismfund.eu waakt maximaal over de onafhankelijkheid van de onderzoeken die het ondersteunt en vrijwaart de journalisten van alle mogelijke invloed door donoren. Het functioneert daarbij als intermediair en firewall.

Ngo's, overheden, filantropische organisaties die met Journalismfund.eu in zee gaan, delen daarom in elk geval twee basisprincipes. Ten eerste: verandering kun je vooral bewerkstelligen door burgers grondig en adequaat te informeren. Ten tweede: onafhankelijke onderzoeksjournalistiek creëert sowieso veel meer impact door haar geloofwaardigheid en diepgang, dan 'journalistiek' op bestelling. Wil je journalistiek met maximale impact, dan blijft de donor daarom het best zo ver mogelijk weg van de journalist. Anders dreigt het gevaar dat de geloofwaardigheid van de journalist wordt onderuitgehaald.

De noodzakelijke afstand tussen de donor en de journalist, daarvoor zorgt Journalismfund.eu. Donoren gaan ermee akkoord dat we de beslissing in handen geven van externe professionals. Pas op de dag van publicatie komen de donoren te weten welke projecten de juryleden hebben goedgekeurd.

Dat is dus de *raison d'être* en de kernidentiteit van Journalismfund.eu: we faciliteren onafhankelijke onderzoeksjournalistiek als intermediair én firewall tussen donors en journalisten.

Onderwerpen

Journalismfund.eu wil bovendien dat onderzoeks- onderwerpen vooral vanuit de journalisten zelf komen, en niet dat de donoren die ingeven. Niettemin staat Journalismfund.eu open voor onderwerpen die de Verenigde Naties hebben vastgesteld als de mondiale duurzame ontwikkelingsagenda voor 2030 (SDGs – *Sustainable Development Goals*). Er zijn 17 doelstellingen en 169 onderliggende targets. Een donor die één of meerdere van deze doelstellingen wil mee helpen realiseren, kan dus bij Journalismfund.eu terecht. De targets zijn breed genoeg (armoede- en hongerbestrijding, gezondheid, onderwijs, gendergelijkheid, duurzaam beheer van water en energie, industrie, innovatie, ...) om de onafhankelijkheid van de journalistieke keuzes niet in het gedrang te brengen.

¹ Martin Scott, Mel Bunce & Kate Wright (2019): Foundation Funding and the Boundaries of Journalism, Journalism Studies, DOI: 10.1080 / 1461670X.2018.1556321 – link: <https://doi.org/10.1080/1461670X.2018.1556321>

Tegelijk streeft Journalismfund.eu ernaar om ook voldoende middelen te voorzien voor topics die buiten de SDGs vallen (al kun je de meeste onderzoekjournalistieke projecten die we de afgelopen 20 jaar hebben gesteund bij die SDG's onderbrengen).

Monitoring en impact

Zoals gezegd is de belangrijkste impact van onderzoekjournalistiek dat burgers **beter geïnformeerd** zijn. Die impact is weinig direct zichtbaar en meetbaar. Sommige onderzoeken leiden ook tot meer zichtbare vormen van impact en verandering. Om dat in kaart te brengen vraagt Journalismfund.eu aan de beursontvangers om een jaar na publicatie de impact van hun verhaal te rapporteren op deze drie vlakken:

- **Reach:** inschatting van het *bereik* van het verhaal, op basis van de oorspronkelijke publicatie/uitzending, sociale media, overname in andere media, enzovoort;
- **Debate:** artikels en vermeldingen in andere media; debatten; reacties bij organisaties, middenveld of politiek; presentaties op conferenties of andere fora; journalistieke prijzen en bekroningen;
- **Accountability:** veranderingen in wetgeving of beleid, ontslagen, juridische acties.

Tot slot hebben de projecten die Journalismfund.eu ondersteunt een vijfde belangrijke vorm van impact: journalisten doen er waardevolle **ervaring** mee op, en ze genereren grensoverschrijdende netwerken en **duurzame samenwerkingsverbanden** die in de toekomst nieuwe journalistieke verhalen opleveren.

Journalismfund.eu wil net als zijn donoren dat de resultaten van de journalistieke onderzoeken een maximaal bereik halen en daardoor meer kans op impact creëren. Journalismfund.eu helpt dan ook in het maximaliseren van het bereik van de publicaties. Daarvoor beschikt het over een databank die ze gedurende haar meer dan 20-jarig bestaan heeft opgebouwd. Journalismfund.eu pusht niet alleen via bestaande nieuwsplatformen, maar is ook bereid om middenveld- en andere organisaties alert te maken van de pas gepubliceerde onderzoeken die zich in hun interesseveld bevinden. Zo kunnen zij aan de slag gaan met deze bevindingen en helpen ze niet alleen mee aan de verspreiding, maar ook aan mogelijke verandering.

De tijd is soms nog niet rijp

Het feit dat het publiek op de hoogte is van malversaties, corruptie of onethische praktijken, betekent geen garantie voor *change*. Vaak zien we dat de tijd nog niet rijp is of dat de wetgever of overheid er andere ideeën op nahoudt dan het publiek. Zo zijn er nog steeds geen maatregelen genomen in verband met de verkoop van paspoorten in de Europese Unie. Al klaagden onderzoekjournalisten in 2012 al deze vorm van fraude

aan. (*Buy your way into EU citizenship*). Zo onderzochten een 48 onderzoekjournalisten van over gans Europa hoe leden van het Europees parlement gebruik maken van hun budget dat voor het dekken van onkosten is bedoeld (*The MEP-Project*). Het EU-parlement controleert die uitgaven zelf niet en er is geen documentatie beschikbaar over hoe de financiering wordt gebruikt. De meerderheid van de MEP's wil niet dat journalisten of burgers hier inzage in krijgen. De journalisten zijn tot bij het Europees Hof van Justitie gaan aankloppen, om die inzage in de bestedingen van publieke middelen te forceren. Ook daar kregen de journalisten geen gelijk. De tijd is nog niet rijp. Een vervolg op dit verhaal moet er zeker komen.

Is er dan geen impact of *change* geweest? Uiteraard wel. Zo publiceerde een netwerk van Europese onderzoekjournalisten in 2019 het *Chlorpyrifos project*. In Europa zijn resten van chloorpyrifos - een gevaarlijk insecticide - gevonden in fruitmanden en monsters van menselijke urine. Chlorpyrifos is een chemische stof die insecten doodt bij de teelt van groenten en fruit. De serie verhalen, gefinancierd door Journalismfund.eu, onthult het effect op volwassenen en kinderen, de verspreiding van het pesticide in verschillende voedingsmiddelen, de juridische strijd in de Europese Unie en het feit dat het in steeds meer landen is verboden, maar dat het niet volledig kan vermeden worden.

Na de publicatie van het verhaal in verschillende media in Europa, publiceerden EU-deskundigen en -medewerkers van het Europees Agentschap voor voedselveiligheid (EFSA) – dit was nog nooit eerder gebeurd - een verklaring over de controversiële pesticiden, die zegt dat de pesticiden niet voldoen aan de criteria voor hernieuwde goedkeuring. De aankondiging werd gedaan op 2 augustus 2019. Op vrijdag 6 december 2019 hebben de vertegenwoordigers van de lidstaten tegen de verlenging van de toelating voor het gebruik van deze insecticiden gestemd.

Duurzame impact

Door de steun van *Journalismfund.eu* krijgen journalisten in veel gevallen de tijd en ruimte voor een nieuwe ervaring. Ze leren over de grenzen heen samenwerken en ontwikkelen een reflex om onderwerpen vanuit een internationaal perspectief te benaderen. Af en toe groeien hieruit meer duurzame samenwerkingsverbanden en vormt de opgedane expertise de basis voor verder onderzoek.

Stijgende vraag naar steun

De afgelopen jaren is bij Journalismfund.eu de vraag exponentieel gegroeid. Dit heeft niet alleen te maken met het feit dat meer en meer journalisten binnen Europa, maar ook buiten het continent de weg naar Journalismfund.eu sneller vinden, maar ook dat meer en meer journalisten aan (onderzoek)journalistiek willen doen, en buiten hun geijkte paden durven treden. Op veel plaatsen in Europa was de traditie van harde onderzoeksjournalistiek in de Angelsaksische betekenis onbestaand. Dit is vandaag radicaal en razendsnel aan het veranderen. Journalisten vinden elkaar sneller met dank aan de evolutie van de communicatie-instrumenten. (Skype, Facebook, Messenger, Signal, WhatsApp, Slack, Rocket.Chat, e-mail, ...). De voordelen van grensoverschrijdende samenwerking (feitelijker, bredere spreiding, veiliger, meer impact, ...) bewijzen organisaties zoals de *International Consortium of Investigative Journalists*, *Investigate Europe* of

EIC.network. Het aanwakkeren van individuele samenwerkingen heeft nog een extra waardevolle 'bijwerking'. Sommige samenwerkingen waren danig succesvol, dat een meer structurele samenwerking de logische stap is. Daar speelt Journalismfund.eu een belangrijke rol, door als (tijdelijke) 'go-between' een begeleidende (incubator) rol te spelen zolang tot een netwerk op eigen benen kan staan. Zo draagt Journalismfund.eu bij tot het aansporen van nieuwe journalistieke initiatieven en pluriformiteit van het medialandschap.

Feit is dat Journalismfund.eu in 2019 262 contracten heeft afgesloten en voor 920.651 euro aan werkbeurzen heeft toegekend. In 2018 was de vraag groter, maar toen bestond ook nog het Vlaams Journalistiek Fonds dat in 2018 op zich al een vraag genereerde van 1.777.807 euro. In 2019 besliste de Vlaamse overheid om – ondanks de grote nood - voor het VJF geen middelen meer vrij te maken.

	APPLIED	APPLICANTS	APPLICATIONS	GRANTS	GRANTEES	BUDGET
2019	3,234,570	547	269	119	262	920,651
2018	3,755,458	388	185	77	157	1,230,567

	APPLIED	APPLICANTS	APPLICATIONS	GRANTS	GRANTEES	BUDGET
2019						
ECB	1,113,316	236	76	32	85	196,192
FPD	884,911	194	149	61	89	274,295
TMT	981,943	104	42	24	75	195,764
INV Europe	181,400	8	1	1	8	181,400
EIC	73,000	5	1	1	5	73,000
TOTAL	3,234,570	547	269	119	262	920,651

	APPLIED	APPLICANTS	APPLICATIONS	GRANTS	GRANTEES	BUDGET
2018						
ECB	368,825	126	33	9	36	77,625
FPD	658,987	118	84	43	60	250,461
TMT	664,839	94	29	12	37	117,481
INV Europe	209,000	8	1	1	8	209,000
EIC	76,000	5	1	1	5	76,000
VJF	1,777,807	37	37	11	11	500,000
TOTAL	3,755,458	388	185	77	157	1,230,567

European Cross-Border Grants (ECBG) - Project

Journalismfund.eu gelooft sterk in grensoverschrijdende samenwerking tussen journalisten als de manier om het beste de grote internationale verhalen van de 21ste eeuw te vertellen. De organisatie ondersteunt teams van journalisten uit verschillende landen, die meestal vanuit hun eigen land aan een gemeenschappelijk verhaal werken. Op die manier combineren ze hun onderzoekcompetenties en verzekeren ze de publicatie in verschillende landen, wat belangrijk wordt geacht om verschillende Europese doelgroepen aan te spreken en maximale impact te genereren.

Alleen al in 2019 werden twaalf Europese grensoverschrijdende onderzoeken gepubliceerd die de essentiële bijdrage leverden aan kritisch denken en aan een goed geïnformeerd debat in Europa. Volgende publicaties gerealiseerd met steun van Journalismfund.eu genereerden een grote impact: Het project 'The Toxic Valley' ging over de milieugevolgen van de industrialisatie in Turkije. Deze publicatiereeks had onmiddellijke politieke impact. 22 Kamerleden van CHP, de belangrijkste Turkse oppositiepartij, dienden een schriftelijke motie in waarin het Turkse parlement werd aangespoord om de toxiciteit van de stortplaats in Noordoost-Turkije te onderzoeken. Dankzij een ander door de ECBG ondersteund grensoverschrijdend onderzoek is een chemische stof door de EU verboden. Het project 'The Chlorpyrifos Case' onthulde de verwoestende effecten van chloorpyrifos en chloorpyrifos-methyl voor consumenten in heel Europa.

Na de reeks artikelen in meer dan 6 Europese landen in 2019 stemden de EU-lidstaten positief om deze twee pesticiden te verbieden.

Voor het ECBG programma ontving Journalismfund.eu in 2019 76 aanvragen ingediend door 236 aanvragers in vier aanvraagrondes. De totale som die in 2019 werd aangevraagd bedraagt € 1.113.316. Dit is een absoluut record sinds we hiermee in 2009 zijn gestart. De jury kwam 4 keer samen en kende een totaalbedrag toe van € 195.192. Ook dit is een record in verhouding met het aantal zittijden. De gemiddelde beurs bedroeg € 8.175, de grootste beurs was € 15.000.

De man-vrouw verhouding was meer dan ooit in evenwicht met 113 vrouwen en 123 mannen die een aanvraag indienden. Van de 236 aanvragers zijn er 69 in vast dienstverband, 156 zijn freelancers.

Vanaf 1 februari 2019 tot 30 september 2019 werd een nieuwe coördinator, Katerina Vautsina, aangesteld om dit project coördineren. In die periode is de nieuwe medewerker erin geslaagd om het Europese *Grant Programme* op een hoger niveau te tillen: hoger aantal aanvragen, betere kwaliteitsmeting en breder bereik. Vanaf 26 november 2019 heeft Svitlana Slabinski Katerina Vautsina opgevolgd.

Er werd veel meer tijd geïnvesteerd in de één-op-één communicatie met de *grantees*. Er was ook dus meer overleg met de teams en vanzelfsprekend ook een betere opvolging van de projecten zelf.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	TOTAL
#ROUNDS	2	1	1	2	1	2	5	4	4	2	4	28
#APPLICATIONS	38	27	13	57	53	55	85	42	65	33	76	544
#GRANTS	6	5	4	7	7	11	18	13	16	9	24	120
PUBLISHED	3	5	4	5	7	10	15	7	8	2	6	77
STOPPED	3	0	0	2	0	1	1	3	3	1	0	14
ONGOING	0	0	0	0	0	0	1	3	5	2	18	29
AMOUNT APPLIED FOR	296,864	243,761	80,282	474,874	433,075	479,697	701,730	353,496	778,739	368,825	1,113,316	5,324,659
GRANTED	29,430	20,944	14,810	37,107	49,954	63,195	137,722	136,888	127,235	77,625	196,192	891,102
AVERAGE GRANT	4,905	4,189	3,703	5,301	7,136	5,745	7,651	10,530	7,952	8,625	8,175	6,719
LARGEST GRANT	5,500	5,500	5,500	7,107	9,500	8,025	15,230	29,000	13,300	14,500	15,000	29,000
% OF MONEY APPLIED FOR GRANTED	10	9	18	8	12	13	20	39	16	21	18	17
% OF APPLICATIONS GRANTED	16	19	31	12	13	20	21	31	25	27	32	22
#APPLICANTS	46	56	26	116	107	156	237	144	155	126	236	1,405
AVERAGE AMOUNT APPLIED FOR PER PERSON	6454	4353	3088	4094	4047	3075	2961	2455	5024	2927	4717	3,792

STATISTIEK

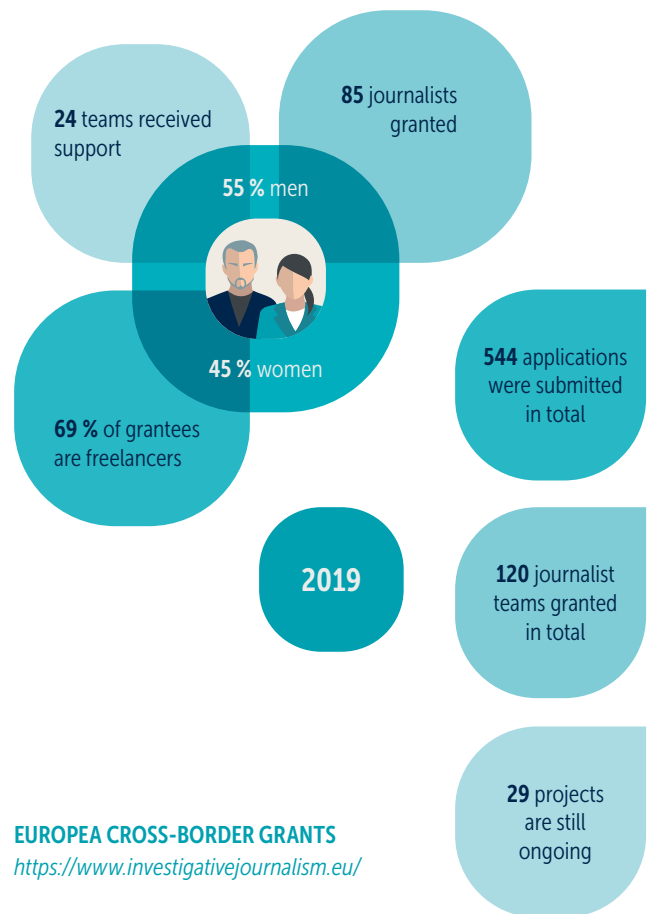
In 2019 kregen we vooral te maken met nieuwe teams die een aanvraag indienden. We kregen aanvragen uit 43 landen.

Ons Europese grensoverschrijdende subsidieprogramma is zeer inclusief, momenteel ondersteunen we journalisten die in de lidstaten van de Raad van Europa wonen (geografisch Europa). Indien relevant voor het verhaal, kunnen teamleden van elders ook worden geaccepteerd.

In 2019 kwamen de aanvragers uit 43 verschillende landen, waarvan 37 Europese landen. Zes aanvragers kwamen uit niet-Europese landen (Canada, Kenia, Nigeria, Pakistan, Zuid-Afrika en de Verenigde Staten) en we hadden ook aanvragers uit 4 van de 5 kandidaat-lidstaten van de EU (geen uit Montenegro).

Er waren geen aanvragen van Letland, Luxemburg, Slowakije en Cyprus.

De meeste aanvragen kwamen uit Spanje en het Verenigd Koninkrijk (18), gevolgd door Italië (17). Frankrijk en Duitsland (16) en Nederland (15) volgden op de vierde en zesde plaats.

GEOGRAPHICAL SPREAD

Our European Cross-border grant programme is very inclusive, it supports journalists who live in the Council of Europe member countries.

● Countries with applicants

PRE-APPLICATION ADVICE

Het ECBG-team biedt regelmatig adviesessies aan voor het geval de aanvragers hun voorstellen willen bespreken, vooraleer ze definitief een aanvraag indienen. We bespreken er onder meer vragen over het aanvraagproces, regels, timing enz. In 2019 betroffen de vragen meestal een beoordeling of het voorstel van een aanvrager in aanmerking kwam voor een subsidie, redactionele planning van het onderzoeksproces, de behoefte aan een extra teamgenoot door specialisatie, taal, land en incidentele vragen over de hele aanvraagprocedure.

De belangstelling voor pre-applicatie en redactioneel advies was groot in 2019. In totaal waren er 9 Skype-conferentiesprekken van meer dan 8 uur gepland.

 <https://www.journalismfund.eu/news/pre-application-editorial-advice-0>

PRE-APPLICATION ADVICE							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	TOTAL
# DATES	4	14	8	6	11	3	46
# TALKS	33	33	21	40	25	8	160
# PARTICIPANTS IN TALKS	58	80	21	30	28	8	225
# TEAM MEMBERS IN SUPPORT	n/a	31	19	28	30	8	116
# APPLIED	11	26	7	2	3	6	55
# GRANTS	3	11	2	3	1	1	21

JURY

De evaluatie van de voorstellen voor een *European cross-border* werkbeurs gebeurt door een onafhankelijke jury aan de hand van objectieve criteria die vooraf voor iedereen bekend zijn. De namen van de juryleden worden echter nooit voor de evaluatie bekend gemaakt. Elk voorstel wordt door vier juryleden gequoteerd. Journalismfund.eu heeft geen invloed op de evaluatie en selectie van voorstellen.

De onafhankelijke jury wordt samengesteld door Journalismfund.eu op basis van een lijst van namen voorgesteld door de leden van de Raad van Bestuur en Adviesraad. Onze jury's – voor elk subsidieprogramma hebben we een afzonderlijke jury – bestaan uit deskundige, ervaren (voormalige) journalisten of experts. Om maximale onafhankelijkheid te garanderen, zijn de juryleden van al onze jury's anoniem tot hun mandaat eindigt. Twee van de vier juryleden roteren elke twee jaar; een jurylid kan maximum vier opeenvolgende jaren in de jury zetelen.

Elk voorstel wordt door vier juryleden afzonderlijk geëvalueerd aan de hand van de vooropgezette criteria. Aan de hand van de score die het voorstel behaalt en in functie van het beschikbare budget, stelt het jurylid ook voor welk bedrag aan welk voorstel toegekend moet worden.

De juryleden zenden hun beoordelingen naar Journalismfund.eu, ten laatste vijf werkdagen voor de driemaandelijke evaluatievergadering. Journalismfund.eu brengt de verschillende beoordelingen samen in één dossier, in functie van de evaluatievergadering. Op deze evaluatievergadering komen de juryleden, op basis van de individuele scorekaarten, tot een consensus over de toekenning van de werkbeurzen en de verdeling van het beschikbare budget. Een projectmanager van Journalismfund.eu fungeert als secretaris.

In geval de stemmen van de vier juryleden gelijk verdeeld zijn, komt de voorzitter van de jury met een compromisvoorstel dat door alle juryleden moet aanvaard worden.

Voor twee juryleden van onze Europese jury voor grensoverschrijdende beurzen eindigde in 2019 het mandaat dat ze vier jaar hadden uitgevoerd.

De volgende ECBG-juryleden verlieten de jury:

Nataša Pirc Musar is een voormalige journaliste en voormalig Information Commissioner van Slovenië en nu directeur van advocatenkantoor Pirc Musar.

Nils Hanson is een bekend freelance onderzoeksjournalist en voormalig hoofdredacteur van het programma *Mission Investigate* van de Zweedse openbare omroep SVT.

Op de website van Journalismfund.eu kun je lezen hoe ze terugkijken op hun tijd als jurylid en reflecteren ze op de resultaten en laten ze weten hoe toekomstige aanvragers hun aanvragen het best aanpakken.

 <https://www.journalismfund.eu/news/jurors-go-public-if-you-want-grant-heres-what-you-should-do>

CRITERIA

Elk voorstel wordt door de individuele juryleden beoordeeld aan de hand van 9 criteria.

1	Added value compared to mainstream coverage / a forgotten story
2	Relevance in society
3	Originality and innovative ideas, research methods
4	Feasibility
5	Experience of the applicants, references
6	Newsworthiness
7	Work effort requirement
8	Cross-border research, cross-border stories
9	Networking between countries, pooling research
10	Watchdog of EU institutions, policies, money

OVERZICHT VAN DE WERKBEURZEN GEPUBLICEERD IN 2019

In 2019 werden twaalf ECBG-onderzoeken gepubliceerd. Op 31/12/2020 lopen nog 29 onderzoeken. In totaal werden in 2019 85 publicaties wereldwijd in verschillende media (online, tv, radio, gedrukte edities, podcast) gepubliceerd of uitgezonden.

How the Italian 'Ndrangheta infiltrated East Berlin reconstruction

- Het verhaal onderzoekt hoe de Italiaanse maffia zaken deed op het puin van de Berlijnse muur. Het artikel legt uit hoe de Italiaanse maffia in Duitsland wortel heeft geschoten en hoe de val van de DDR en de Treuhandgesellschaft belangrijke troeven voor ze waren.
- Het team bestaat uit een Italiaanse onderzoeksjournaliste (Sabrina Pignedoli) en een freelance journaliste uit Berlijn (Ambra Montanari)
- Het verhaal werd oorspronkelijk gepubliceerd in de Italiaanse editie van L'Espresso, maar werd ook in Duitsland en in de UK in 'Property Week' (business-to-business) gepubliceerd.
- Het team ontving een werkbeurs van € 6.537 toegekend op 20 november 2017.

<https://www.journalismfund.eu/supported-projects/how-italian-ndrangheta-infiltrated-east-berlin-reconstruction>

Messages from the Dark Side

- Deze reeks artikelen (gepubliceerd in het Fins, Deens en Engels) onderzoekt de strategieën die worden gebruikt in desinformatiecampagnes in de aanloop naar de EU-verkiezingen en brengt ook de pro-Kremlin netwerken op sociale media in kaart die propaganda en desinformatie verspreiden. De journalisten gingen met name na of de waarschuwingen van de EU voor Russische desinformatie in de aanloop naar de EU-verkiezingen van mei 2019 gerechtvaardigd leken.
- Het team bestond uit een Finse, Deense en Russische journalist (Anna Saraste, Anne Sofie Hoffmann Schroder en Roman Dobrokhotov).
- De reeks resulteerde in **meer dan 5 verhalen** en verschillende vermeldingen in andere media. Het team presenteerde haar bevindingen ook in think tanks en academische instituten.
- Het team ontving een werkbeurs van € 7.200 toegekend op 16 april 2019.

<https://www.journalismfund.eu/supported-projects/messages-dark-side>

Shot, Concealed, Irradiated?

- Het artikel onderzoekt de effecten van uranium op soldaten van het Duitse leger die vochten in Kosovo in de jaren '90.
- Het team van vier journalisten en fotografen (Tatjana Mischke, Marius Münstermann, Christian Werner en Alessandro Alviani) volgde de verhalen van vier Duitse soldaten die gestationeerd waren in de Balkan in de jaren '90 en gediagnosticeerd werden met ongebruikelijk hoge niveaus van zware metalen in hun lichaam.
- Het verhaal werd gepubliceerd in de Duitse editie van BuzzFeed, maar zal vertaald en gepubliceerd worden in de Engelse editie. BuzzFeed is een mediamerk dat een wereldwijd bereik heeft van meer dan 650 miljoen mensen.
- Het team ontving een werkbeurs van € 9.600 toegekend op 23 juni 2015.

<https://www.journalismfund.eu/supported-projects/shot-concealed-contaminated>

The Chlorpyrifos Case

- Deze serie analyseert de verwoestende effecten van chloorpyrifos, een chemisch bestanddeel dat gebruikt wordt om insecten te doden bij het telen van groenten bestemd voor Europese consumenten. Het gebruik ervan is in vele Europese landen nog toegestaan.
- Dit belangrijk grensoverschrijdend onderzoek naar chloorpyrifos werd geïnitieerd door Investigative Reporting Denmark en Danwatch, en werd gerealiseerd in samenwerking met journalisten van *Knack* en *EUObserver* in België, *Le Monde* in Frankrijk, *Dagbladet* in Noorwegen, *Newsweek* in Polen, *Ostro* in Slovenië, *El Confidencial* in Spanje, en The Midwest Center for Investigative Reporting in de Verenigde Staten.
- Deze samenwerking resulteerde in meer dan **16 verhalen** in meer dan **6 landen** en werd opgepikt door verschillende andere media.
- Journalismfund.eu steunde volgende journalisten: Wojciech Ciesla (Polen), Staffan Dahllot (Denemarken), Anuska Delic (Slovenië), Nils Mulvad (Denemarken) and Jesper Nymark (Denemarken).
- Het team ontving € 14.500 toegekend op 20 juni 2018.

 <https://www.journalismfund.eu/chlorpyrifos-case>

Online Dating: A Separate Universe for Men and Women

- Dit verhaal gaat in op de vraag hoe de architectuur van een datingapp het gedrag van de gebruikers beïnvloedt.
- Het onderzoek was een samenwerking tussen twee Franse journalisten: Judith Duportail and Nicolas Kayser-Bril.
- Het verhaal werd gepubliceerd als een longread op de website van Le Monde.
- Het team ontving een werkbeurs van € 7.600 toegekend op 31 juli 2018.

 <https://www.journalismfund.eu/supported-projects/online-dating-separate-universe-men-and-women>

The Abortion Battleground

- Hoewel vrouwen het recht hebben op abortus in de overgrote meerderheid van Europese landen, is het voor vrouwen in sommige Oost-Europese landen moeilijker om een geboorte vroegtijdig af te breken. Een onderzoek naar casussen in Kroatië, Roemenië en Polen.

IMPACT OF THE STORY

© Marcos Garcia Rey

Dankzij dit door een ECBG gesteunde grensoverschrijdend onderzoek, werd het gebruik van chloorpyrifos-methyl en ethyl verboden door de EU. De reeks artikelen (gepubliceerd in o.m. het Fins, Deens en Engels) onderzocht in het algemeen de strategieën die gebruikt werden in de desinformatiecampagnes om de markt te misleiden. Chloorpyrifos and chloorpyrifos-methyl, twee pesticiden die schadelijk zijn voor de hersenen van foetussen en jonge kinderen zijn nu verboden in de Europese Unie.

Tijdens een samenkomst van de Standing Committee on Plants, Animals, Food and Feed (SCOPAFF) op 6 december 2019, stemden de vertegenwoordigers van de lidstaten tegen de hernieuwing van de vergunning voor beide insecticiden, die ging verstrijken op 31 januari 2020. Volgens twee bronnen, kreeg het verbod op chloorpyrifos-methyl, dat onzeker was, 68.34% van de stemmen (in zulke comités is een gekwalificeerde meerderheid vereist van 55% van de lidstaten die tenminste 65% van de EU-bevolking vertegenwoordigen).

- Het project is een samenwerking tussen drie ervaren onderzoeksjournalisten: Lina Vdovii uit Roemenië, Michael Bird uit het Verenigd Koninkrijk en Blaz Zgaga uit Slovenië.
- De verhalen leidden tot 9 artikels op verschillende online platforms, voornamelijk in de Balkan.
- Het team ontving een werkbeurs van € 5.202 toegekend op 6 januari 2019.

 <https://www.journalismfund.eu/supported-projects/abortion-battleground>

The Bottleneck of the Balkan Route

- Uit dit grensoverschrijdende onderzoek blijkt dat de Sloveense politie illegale migranten vaak de toegang tot asiel ontzegt of doof blijft voor hun klachten. De verhalen zijn gebaseerd op verhalen uit de eerste hand van migranten langs de Balkanroute van Slovenië naar Bosnië.
- Het project is een samenwerking tussen vijf journalisten en een fotograaf van Slovenië, Kroatië en Bosnië: Boštjan Videmšek, Mašenjka Bačić, Nerminka Emrić, Klara Škrinjar, Maja Čakarić, en fotograaf Matej Povse.
- Zes artikels werden gepubliceerd op online nieuwsportalen in de Balkan.
- Het team ontving een werkbeurs van € 11.995 toegekend op 22 mei 2019.

 <https://www.journalismfund.eu/supported-projects/bottleneck-balkan-route>

Climate Change and the Coal Industry in Greece and Poland

- Een onderzoek naar de toekomst van de steenkoolindustrie in Griekenland en Polen, nu de prijs van steenkool stijgt en de industrie tegen het milieu- en economisch beleid van de EU in opereert.
- Het onderzoek duurde vier maanden en werd uitgevoerd door een Poolse en twee Griekse journalisten: Justyna Piszczatowska samen met Yannis-Orestis Papadimitriou en Augustine Zenakos van het onderzoeksteam The Manifold.
- De artikels werden gepubliceerd op het Griekse onafhankelijk online journalistiek platform Inside Story en het Poolse nieuwsportal Biznesalert.pl.
- Het team ontving een werkbeurs van € 9.600 toegekend op 25 april 2019.

 <https://www.journalismfund.eu/supported-projects/climate-change-and-coal-industry-greece-and-poland>

Romania and Bulgaria: Safe Havens for Italian Mafia Money

- Een onderzoek naar hoe Roemenië en Bulgarije steeds aantrekkelijker werden voor Italiaanse maffianetwerken voor grote witwasoperaties via bedrijven die er niet alleen in slaagden om onder de radar te blijven, maar ook overheidscontracten in de wacht konden slepen.
- Twee journalisten van Roemenië (Catalin Prisacariu en Sorin Ozon) en een van Bulgarije (Stanimir Vangelov) spendeerden verschillende maanden aan het onderzoek.
- Het verhaal werd gepubliceerd op drie onlineplatforms in de Balkan.
- Het team ontving een werkbeurs van € 3.050 toegekend op 12 april 2019.

 https://www.journalismfund.eu/mafia_money

The Toxic Valley

- Het Toxic Valley-project onderzoekt de milieugevolgen van de industrialisatie in Turkije en onthult een patroon van chemische dumping en vervuiling dat heeft geleid tot een wijdverbreide gezondheids crisis in de Kocaeli regio, het zwaarst geïndustrialiseerde gebied van het land.
- Het onderzoek werd geïnitieerd door de onderzoeksplatforms The Black Sea, Media Scope en het journalistieke samenwerkingsverband EIC, en werd uitgevoerd door een ervaren team van journalisten uit Turkije, het VK en Roemenië (Zeynep Sentek, Elif Alcinkaya, Craig Shaw en Petrut Calinescu).
- Het onderzoek leidde tot 14 verhalen in een groot aantal media in heel Europa zoals NRC in Nederland, Der Spiegel in Duitsland en Mediapart in Frankrijk.
- Het verhaal had onmiddellijke politieke impact. 22 parlementsleden van de CHP, de belangrijkste oppositiepartij in Turkije, dienden een schriftelijke motie in waarin ze het Turkse parlement aanspoorden om de giftigheid van de vuilnisbelt te onderzoeken.
- Het team ontving een werkbeurs van € 9.895 toegekend op 20 september 2018.

 <https://www.journalismfund.eu/toxic-valley>

IMPACT VAN HET VERHAAL

Journalist die de giftige stortplaats onderzoekt in Dilovasi, juli 2019.

© Petrut Calinescu/TBS

Tweëntwintig parlamentsleden van de CHP, de belangrijkste oppositiepartij in Turkije, hebben een schriftelijke motie ingediend waarin zij het Turkse parlement aansporen om “de giftigheid van de stortplaats te onderzoeken en met spoed de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen, alsmede om vast te stellen hoe de asbeststort tot stand is gekomen en wie de verantwoordelijke partijen zijn”.

Turkse parlamentsleden vroegen om een commissie op te richten om de dodelijke stortplaats te onderzoeken “die de stad Dilovasi zozeer heeft beschadigd dat er een catastrofe is ontstaan”.

The Bitter Seeds of Christmas

- Een onderzoek naar de lucratieve business van Europese en Georgische bedrijven die de Nordmann sparrenzaden voor de kerstbomen oogsten en naar Europa exporteren.
- Een team van vijf journalisten: drie uit Frankrijk (Clement Girardot, Clementine Metenier en Julien Pebrel), een Zweedse (Jenny Gustaffson) en een Georgische (Nino Bakradze).
- Het onderzoek heeft geleid tot 11 verhalen die in verschillende Europese landen zijn gepubliceerd: Zwitserland, België, Frankrijk, Zweden, Noorwegen en Groot-Brittannië: in de Aftenposten Innsikt, in Göteborgs-Posten, in Le Temps en twee reportages in De Morgen en L'Obs. De radioreportage werd uitgezonden op de Zwitserse publieke radiozender La Première. Het onderzoek werd ook geciteerd/gereproduceerd door een groot aantal andere mediakanalen in Europa.
- Tot eind januari 2020 werden de verhalen ook gepubliceerd/uitgezonden via France Inter, RFI, RTBF, The Guardian, Dagbladet Information en in de VS (The Washington Post). Een van de teamleden Nino Bakradze zal eind december 2019 in het Georgisch publiceren op haar online onderzoeksplatform ifact.ge.
- Het team ontving een werkbeurs van € 8.100 toegekend op 5 juli 2019.

 <https://www.journalismfund.eu/supported-projects/bitter-seeds-christmas-0>

How Ukraine Exports Illegal Timber to the EU

- De serie gaat over de illegale houtkap in Oekraïne, van de schending van de bosbouwwetgeving door staatsambtenaren tot de illegale export naar de EU door middel van corruptie bij de douaneautoriteiten.
- Een team van vier journalisten: twee Oekraïners (Taras Zozulinsky en Kseniia Naidenko), een Hongaar (Márton Sarkadi-Nagy) en een Roemeen die anoniem wenst te blijven.
- Het verhaal werd in vier afleveringen gepubliceerd op het Oekraïense onderzoeksjournalistiek platform detectives.org.ua. Het Hongaarse teamlid moet nog in Hongarije publiceren.
- Het team ontving een werkbeurs van € 8.150 toegekend op 20 september 2018.

 <https://www.journalismfund.eu/supported-projects/how-ukraine-exports-illegal-timber-eu>

MENTORING PROGRAMME ECBG

Voor teams die ondersteuning nodig hebben voor een specifiek aspect van hun onderzoek kan er een mentor worden aangeduid. Een mentor kan gesuggereerd worden in dialoog met het team. De mentoren worden geselecteerd op basis van de focus van het onderzoek of gebaseerd op de nood aan competenties of specifieke vaardigheden. De hulp van een mentor kan een significante, positieve invloed hebben op het team en het verhaal. Met name teams met minder ervaring in transnationale onderzoeksverhalen kunnen de voordelen plukken van de steun van meer ervaren collega's. De jury kan de samenwerking met een mentor ook als voorwaarde stellen voor het toekennen van een beurs.

Journalismfund.eu kan een mentor suggereren uit zijn pool of het team kan een mentor kiezen uit de lijst op onze website. Het aantal dagen mentorship is afhankelijk van de specifieke case en de behoefte van de betrokken journalisten. Een mentor kan meerdere teams begeleiden.

Lijst van mentoren:

- **Gwen Lister** (Namibia) - Journalist, columnist and press freedom activist. Founder, editor of *The Namibian*. Early ICIJ member.
- **Nick Mathiason** (United Kingdom) - Founder and Co-Director of *Finance Uncovered*.
- **Sheila Coronel** (United States/ Philippines) - Director Stable Centre for Investigative Journalism.
- **Wahyu Dhyatmika** (Indonesia) – Specialist in corruption reporting. Editor-in-Chief for *Tempo Media Group*, Jakarta. Board member of the Alliance of Independent Journalists (AJI), Indonesia.
- **Yi-Shan Chen** (Taiwan): Finance reporter, instructor at National Taiwan University's School of Journalism and deputy editor at Taiwan's *CommonWealth* magazine. Participated in Offshore leaks, Panama Papers and Paradise projects of ICIJ.
- **Oliver Schröm** (Germany) – Finance reporter and Editor-in-chief at *Correctiv*.
- **John-Allan Namu** (Kenya) – Investigative Journalist for/CEO of *Africa Uncensored*.
- **Eric Smit** (The Netherlands) – Finance and money laundering specialist. Editor-in-chief of *Follow the Money* (ftm.nl).
- **Paula Fray** (South Africa) – Managing Director at *frayintermedia*.
- **Laurent Richard** (France) – Investigative Journalist. Co-founder of the French inquiry magazine *Cash Investigation*. ICIJ member. Worked on Luxleaks.
- **Pavla Holcova** (Czech Republic) – specialises in Organised Crime Groups in Europe, Money Laundering, media projects. She is the founder of the *Czech Centre for Investigative Journalism*.
- **Roel Landingin** (Philippines) – specialises in corruption, abuse of money and resources. Roel Landingin is the editor-in-chief of Entrepreneur Philippines, an online business news website. He is also a contributor to the Philippine Centre for Investigative Journalism (PCIJ) and an ICIJ-member.
- **Sylke Gruhnwald** (Switzerland) – reporter based in Switzerland specialising in reporting on white collar crime, fraud and following the money trail.
- **Craig McKune** (South Africa) – specialises in research and communications projects tackling tax havens and financial flows & climate and energy issues. Formerly worked as an investigative journalist for *amaBhungane*.

- **Coco Gubbels** (The Netherlands) – full-time ad-interim Programme and Project Manager at VL Consultants BV. Coco Gubbels is aware of the need and added value of project management in investigative journalism. She has knowledge of and experience in both areas and can bring techniques and tools to journalism that create added value in current media developments.

Werkbeurzen Fonds Pascal Decroos voor Bijzondere Journalistiek

DOELSTELLING

Het Fonds Pascal Decroos is een project van *Journalismfund.eu* vzw en heeft als doel de herinnering aan Pascal Decroos levend te houden en zijn levenswerk voort te zetten door:

- Het bevorderen van kwaliteits- en onderzoeks-journalistiek in Vlaanderen en daarbuiten;
- Het creëren van de mogelijkheid voor jonge mensen om journalistieke talenten in de praktijk te ontwikkelen;
- Het bijeenbrengen van mensen uit verschillende hoeken en lagen van de maatschappij.

Het project Fonds Pascal Decroos wil Vlaamse bijzondere en onderzoeksjournalistiek financieel met werkbeurzen ondersteunen. Zo krijgen zowel beginnende als ervaren journalisten de kans om hun ideeën uit te werken.

De steun wordt verleend in de vorm van subsidie aan individuele journalisten. Ze moeten kunnen aantonen dat hun project ongebruikelijke hoge kosten met zich meebrengt of zo tijdrovend van aard is dat de normale honorering van redactie of uitgeverij niet voldoende is om het project te realiseren. De projecten moeten uitstijgen boven de reguliere verslaggeving, de dagelijkse journalistiek of het correspondentschap. Het onderwerp of thema moet bijzonder zijn, of anders de benadering of invalshoek.

De aanvragen worden digitaal ingevuld en ingediend via de website pascaldecroosbeurs.org. Naast het inhoudelijke voorstel voegen zij ook een begroting toe die gedetailleerd aangeeft waarvoor de beurs zal aangewend worden.

STATISTIEK

Voor het Vlaamse Fonds Pascal Decroos project, ontving Journalismfund.eu 149 aanvragen ingediend door 194 aanvragers in drie aanvraagrondes die werden gehouden in 2019. De jury kwam drie keer samen en kende aan 61 projecten (89 aanvragers) een beurs toe.

In totaal werd er voor € 274.295 toegekend, terwijl er een recordbedrag aangevraagd werd van € 884.911. Nog nooit in de geschiedenis van het Fonds Pascal Decroos werd zoveel steun aangevraagd voor journalistieke projecten. De vraag overtreft dus ruimschoots onze middelen, wat betekent dat heel wat sterke projecten helaas niet op onze steun konden rekenen. Wat het profiel van de aanvragers betreft is het aandeel vrouwen groter dan ooit.

	2015	2016	2017	2018	2019
AANTAL AANGEVRAAGDE PROJECTEN	86	71	134	84	149
AANTAL TOEGEKENDE PROJECTEN	38	37	58	43	61
TOEKENNINGEN IN EURO	187,414.00	195,504.00	280,050.00	250,461.00	274,295.00
UITBETAALD	144,775.00	177,666.00	209,666.00	167,231.00	174,034.76
MINIMUM PROJECTSTEUN	500.00	1,000.00	1,000.00	1,540.00	500.00
MAXIMUM PROJECTSTEUN	10,000.00	10,000.00	20,000.00	15,000.00	15,000.00
GEMIDDELDE PROJECTSTEUN	4,931.95	5,283.89	4,828.45	5,824.67	4,496.64
GEVRAAGD BUDGET	555,968.00	469,210.00	875,629.65	658,987.00	884,911.39
GEMIDDELD GEVRAAGD BUDGET/ ZITTIJD	138,992.00	156,403.33	291,876.55	329,493.50	294,970.46
AANTAL ZITTIJDEN	4	3	3	2	3

VERHOUDING BINNEN/BIJENLANDSE ONDERWERPEN (TOEGEKEND)

	BINNENLAND	BIJENLAND
2019	34%	66%
2018	42%	58%
2017	40%	60%
2016	27%	73%
2015	34%	66%

PROFIEL VAN DE AANVRAGERS

PROFIEL AANVRAGERS – zowel toegekend als afgewezen					
	2015	2016	2017	2018	2019
FREELANCE	75	64	126	82	136
LOONTREKKENDE	16	17	34	23	35
STUDENT	8	1	13	2	8
WERKZOEKEND	7	3	10	1	5
GEPENSIONEERD	0	0	0	3	2
ANDERE	9	10	3	7	8
TOTAAL	115	95	186	118	194
AANTAL ZITTIDJEN	4	3	3	2	3

PROFIEL AANVRAGERS met toegekende werkbeurs					
	2015	2016	2017	2018	2019
FREELANCE	28	33	54	45	55
LOONTREKKENDE	7	10	21	8	21
STUDENT	1	1	2	0	4
WERKZOEKEND	3	2	1	1	2
GEPENSIONEERD	0	0	0	3	2
ANDERE	3	5	1	3	5
TOTAAL	42	51	79	60	89

AANVRAGERS: starters vs seniors – zowel toegekend als afgewezen					
	2015	2016	2017	2018	2019
STARTERS	66	34	86	38	72
SENIORS	49	61	100	80	122
TOTAAL	115	95	186	118	194

AANVRAGERS MET BEURS: starters vs seniors					
	2015	2016	2017	2018	2019
STARTERS	20	15	27	16	35
SENIORS	22	36	52	44	54
TOTAAL	42	51	79	60	89

AANVRAGERS: M vs F – zowel toegekend als afgewezen					
	2015	2016	2017	2018	2019
MAN	70	66	103	71	105
VROUW	39	29	83	47	89
% VROUW	35.78	30.53	44.62	39.83	45.88

AANVRAGERS MET BEURS: M vs F					
	2015	2016	2017	2018	2019
MAN	29	34	46	39	45
VROUW	13	17	33	21	44
% VROUW	30.95	33.33	41.77	35.00	49.44

JURY

De evaluatie van de voorstellen voor een werkbeurs gebeurt door de jury aan de hand van objectieve *criteria* die vooraf voor iedereen bekend zijn. De namen van de juryleden worden echter nooit voor de evaluatie bekend gemaakt. Elk voorstel wordt door 4 juryleden gequoteerd. Het Fonds heeft geen invloed op de evaluatie en selectie van voorstellen.

Twee van de vier juryleden roteren elke twee jaar; een jurylid kan maximum vier opeenvolgende jaren in de jury zetelen.

De onafhankelijke jury wordt samengesteld door het Fonds op basis van een lijst van namen voorgesteld door de leden van de Raad van Bestuur. De jury bestaat uit vier leden waarvan drie met een gedegen journalistieke ervaring en één met een andere relevante achtergrond. De juryleden staan niet op de loonlijst van een mediabedrijf.

Oud-juryleden zijn:

Karel Anthierens (1999-2001)

Hugo De Ridder (1999-2001)

Paul Muys (1999-2003)

Dirk Voorhoof (1999-2003)

Derk-Jan Eppink (2001-2005)

Walter Zinzen (2001-2005)

Daniel Biltreyst (2003-2007)

Geert Sciote (2003-2007)

Kris Smet (2005-2009)

Carl De Keyser (2005-2009)

Josse Abrahams (2007-2011)

Trees Verleyen (2007-2011)

Liesbet Walckiers (2009-2013)

Dorian van der Brempt (2009-2013)

Tessa Vermeiren (2011-2015)

Michael Ogenhaffen (2011-2015)

Ingrid Vander Veken (2013-2018)

Luc Van der Kelen (2013-2018)

OVERZICHT VAN DE PROJECTEN GEPUBLICEERD IN 2019

Gerealiseerd met steun van het Fonds Pascal Decroos voor Bijzondere Journalistiek

HET VERDRIET VAN VLAANDEREN. Op pad met Hein en Toon, tweeling van de collaboratie.

Vlaanderen en Nederland kennen een lange traditie van zwijgen over de schandelijke collaboratie met de Duitse bezetter tijdens de Tweede Wereldoorlog. Tweelingbroers Hein en Toon Van den Brempt willen die stilte doorbreken. Samen met Kristien Hemmerechts gingen ze op pad én op zoek naar de waarheid achter de taboes, de halve waarheden, de leugens en de mythes.

AUTEURS: Kristien Hemmerechts, Toon Van den Brempt, Hein van den Brempt

STEUN: € 12.970

BOEK

Titel: Het verdriet van Vlaanderen

Subtitel: Op pad met Hein en Toon, tweeling van de collaboratie

Uitgeverij: De Geus

ISBN: 9789044540895

Bindwijze: Paperback

Aantal pagina's: 352 pagina's

Uitgeverij: De Geus

Verschijningsdatum: 19/02/2019

- 4de druk (maart 2019)

BOEKPRESENTATIE

Boekpresentatie met debat in Bozar: 20 februari 2019 - 20u00 met debat: "Lessen trekken uit de collaboratie: een blijvende noodzaak?"

IN DE PERS

- *"Kristien Hemmerechts: Vlaamse SS'ers waren wreder dan hun Duitse collega's"*, De Morgen, 16/02/2019.
- *"Kristien Hemmerechts: Vlaamse SS'ers waren de ergste"*, Trouw, 19/02/2019.
- *Kristien Hemmerechts over de collaboratie: 'Hartenpijn om Vlaamse zwarten'*, Bruzz, 19/02/2019.
- *Kristien Hemmerechts wil taboe op collaboratie doorbreken: "Vlaamse SS'ers waren de ergste"*, Het Laatste Nieuws, 19/02/2019.
- *Kristien Hemmerechts ging op pad met kinderen van Vlaamse SS'ers: 'Wij komen uit een zwart nest, maar voor ons was het vooral een warm nest'*, Knack.be, 21/02/2019.
- Kristien Hemmerechts was te gast in *De Afspraak* op Canvas op 19/02/2019.

NIEMAND WIL ZE HEBBEN. Europa en zijn vluchtelingen.

Journaliste Linda Polman beschrijft de ontwikkeling van de strategie in Europa's vluchtelingenbeleid sinds 1938. Puttend uit eigen onderzoek, ervaringen en gesprekken, neemt ze de lezer mee op een ontdekkingsstocht van Evian, naar de na-oorlogse kampen in West-Europa en de 'veilige enclaves' voor vluchtelingen op de Balkan in de jaren negentig, naar de tientallen vluchtelingenkampen anno nu in Afrika.

AUTEUR: Linda Polman

STEUN: € 5.000

BOEK

Uitgeverij: *Jurgen Maas* (distributie België: EPO)

ISBN: 978 94 91921 53 7

Pagina's: 230 pg.

Bindwijze: paperback

Publicatiedatum: 22 februari 2019

- oplage 1ste druk: 3500, 2de druk: 2000
- Italiaanse vertaling gepland voor eind februari 2020
- Poolse vertaling in de loop van 2020
- Engelse vertaling in onderhandeling

IN DE PERS

- *Essay: Hardvochtig Europa - Vergeetgaten*, Linda Polman in *De Groene Amsterdammer* 20/02/2019.
- *De vluchteling is nog even slecht af als in 1938*, *Trouw*, 24/02/2019.
- *'Vandaag moeten mensen hun leven wagen om het te kunnen redden, dat is onmenselijk'*, *Knack.be*, 25/02/2019.
- *'Er zijn al duizenden vluchtelingen verdronken. Dat vinden veel mensen niet erg'*, interview met Linda Polman, *De Standaard*, 01/03/2019.
- *Vluchtelingen-speak van Europa, boekbespreking Niemand wil ze hebben*, *De Wereld Morgen*, 04/09/2019.
- *"EU sluit akkoordjes met massa-moordenaars om grenzen te bewaken"*, *De Morgen*, 21/03/2019.
- *Opvang in de regio: cruciaal of onmenselijk? VVD-politicus Malik Azmani en onderzoeksjournalist Linda Polman gaan in gesprek*, *De Volkskrant*, 1/03/2019.
- *Interview met Linda Polman*, *Interne keuken*, *Radio 1*, 02/03/2019.
- *Vluchtelingen: Niemand wil ze hebben*, *De Wereld*, *BNR*, 21/03/2019.
- *Live debat: naar een nieuw en humaan migratiedebat*, *Bureau buitenland*, *NPO Radio 1*, 06/11/2019.
- *Interview met Linda Polman*, *VPRO Boeken*, 31/03/2019.

OP ZOEK NAAR DE VIJAND. Het verhaal van een terrorist die een vriend wilde zijn.

Tijdens een bezoek aan de Nederlandse troepen in Afghanistan in 2006 ontdekte journalist Bette Dam hoe weinig de militairen wisten over hun vijand. Ze verliet het militaire kamp om onderzoek te doen naar de gevreesde talibanleider moellah Omar. Dam beschrijft hoe een land en zijn bevolking met brute kracht werden ontwricht en in een oorlog belandden die onnodig was.

AUTEUR: Bette Dam

STEUN: € 25.000

BOEK

Titel: *Op zoek naar de vijand*.

Subtitel: *Het verhaal van een terrorist die een vriend wilde zijn*

Uitgeverij *De Bezige Bij*

ISBN: 978 94 031 4420 7

Bindwijze: paperback

Pagina's: 240 pag.

Prijs: € 19,99

Verschijningsdatum: 21 februari 2019

- Verkochte exemplaren: 3168 (eind 2019)

IN DE PERS

- *'De oorlog die niet nodig was'*, *De Standaard* 21/02/2019.
- *'Most wanted terrorist' Mullah Omar verschool zich 12 jaar lang onder neus van de Amerikanen'*, *De Volkskrant*, 21/02/2019.
- *Bette Dam ontrafelde het leven van Talibanleider Mullah Omar: 'Hij had een gesprekspartner kunnen zijn'*, Interview met Bette Dam, *De Volkskrant*, 22/2/2019.
- *Mysterie rond talibanleider eindelijk ontsluit*, *HLN.be*, 21/02/2019.
- *De mens achter de mythe van Talibanleider moellah Omar*, *MO.be*, 21/02/2019.
- *Fugitive Taliban leader lived short walk from US base, book reveals*, *The Guardian*, 10/03/2019.
- *The last days of Taliban Head Mullah Omar*, *The Wall Street Journal*, 11/03/2019.
- *Interview met Bette Dam bij VPRO Boeken*, 24/2/2019.
- *'Zo zag het leven van 'most wanted terrorist' moellah Omar eruit'*, *Goede Gesprekken*, *De Correspondent*, 19/04/2019.
- *Bette Dam op zoek naar de vijand*, *Lezen in het donker*, *NPO Radio 1*, 09/05/2019.
- Meer info over de internationale pers aandacht voor het boek vindt u hier: <https://www.bettedam.com/latest>

DE VERSCHEURDE STATEN VAN AMERIKA

Een Republikeinse grensburgemeester die goede relaties met Mexico nastreeft en prompt de verkiezingen verliest. Een begrafenisondernemer die op zijn vierenzeventigste weer aan de slag gaat omdat zijn opvolger het aantal drugsdoden niet kan verwerken... Rudi Rotthier reisde door De Verscheurde Staten van Amerika en vond nuance naast nazinderende woede, verbittering naast verzet, en vooral veel onbegrip.

AUTEUR: Rudi Rotthier

STEUN: € 9.000

BOEK

Titel: De Verscheurden Staten van Amerika

Subtitel: Berichten uit Trumpland

Uitgeverij: Atlas Contact

EAN: EAN 9789045037530

Bindwijze: Paperback

Aantal pagina's : 256 pagina's

Verschijningsdatum: 1 mei 2019

– oplage: 1500

IN DE PERS

- Welkom in Trumpland, Knack, 8/11/2017.
- *'Hoe een drugspecialiste haar eigen zoon aan heroine verloor: 'Mijn kennis liet me in de steek'*, Knack.be, 21/01/2019.
- *Hoe een Amerikaanse begrafenisondernemer terugkeerde uit pensioen om de drugsdoden te begraven*, voorpublicatie, Knack.be, 02/05/2019
- *VS-journalist Rudi Rotthier: 'De pers is medeverantwoordelijk voor het succes van Trump'*, Knack.be, 02/05/2019.
- *"De Verscheurde Staten van Amerika"*, Bureau Buitenland, NPO Radio 1, 30/04/2019.

BORSTEN

Pas toen **Corien van Zweden** haar linkerborst verloor aan borstkanker ging ze zich verdiepen in de biologie en betekenis van dit intieme lichaamsdeel. Ze ontdekte dat er geen ander lichaamsdeel is met zo'n veelzijdige levensloop als de vrouwenborst.

AUTEUR: Corien van Zweden

STEUN: € 5.750

BOEK

Titel: Borsten

Ondertitel: De levensloop van een intiem lichaamsdeel

Uitgeverij: *De Bezige Bij*

ISBN: 9789403144801

Aantal bladzijden: 240 pp.

Bindwijze: paperback

Verschijningsdatum: 16/05/2019

- verkochte exemplaren (eind 2019): 809
- Poolse vertaling verschijnt najaar 2020
- Finse vertaling in het vooruitzicht

IN DE PERS

- *Borsten - De levensloop van een intiem lichaamsdeel*, boekbespreking Humo, 21/05/2019.
- *Borsten hebben allerlei rollen in een vrouwenleven. Daarom is er nu een borstenbiografie*, Trouw, 29/05/2019.
- *Mijn mooiste tante*, De Groene Amsterdammer, 3/07/2019.
- *Corien: Borsten zijn verleidsters, voedsters en vernietigsters*, De Telegraaf, 01/09/2019.
- *De borst als verleidster, voedster en vernietigster*, Onderweg naar morgen, NPO Radio 1, 16/05/2019.
- *"Amper een derde van de vrouwen is tevreden over haar borsten"*, Interview met Corien van Zweden, Weet ik veel, VRT/Radio 1, 29/07/2019.
- Een volledig overzicht kan u hier vinden: <https://corienvanzweden.nl/>

HET VERGETEN VOLK: Het verhaal van de Jezidi's over de laatste genocide.

In de zomer van 2014 viel IS de regio Sinjar in Noord-Irak binnen. Niet alleen om het kalifaat uit te breiden, maar ook om de Jezidi's, een gemeenschap met een eigen religie en een eeuwenoude cultuur, uit te roeien. De mannen werden vermoord; vrouwen en meisjes als slaaf verkocht en jongens in IS-trainingskampen gestopt. Brenda Stoter Boscolo deed onderzoek naar deze laatste genocide.

AUTEUR: Brenda Stoter Boscolo

STEUN: € 9.450

BOEK

Uitgeverij: *De Arbeiderspers*

ISBN: 9789029526463

Bindwijze: paperback

Aantal bladzijden: 288 pg.

Verschijningsdatum: 01-10-2019

– verkochte exemplaren (9/12/2019): 2.000

IN DE PERS

- *Brenda Stoter Boscolo schreef boek over Jezidi's: 'Een grote emotionele rollercoaster'*, Villamedia.nl, 16/09/2019.
- *'Moeders houden van hun kind, zelfs als ze de vader dood wensen'*, voorpublicatie, De Groene Amsterdammer, 02/10/2019.
- *Hoe het gruwelijke verhaal van de Jezidi's ondersneeuwde in de IS-storm*, AD, 02/10/2019.
- *Boek tekent extreem zware lijdensweg jezidi's op*, interview, Het Parool, 03/10/2019.

- *Het vergeten volk*, podcast, De Groene Amsterdammer, 3/10/2019.

DEBAT

- *Het Vergeten Volk, De verhalen en ervaringen van de Jezidi's*, De Balie, Amsterdam, maandag 7 oktober.

LAND INVEST GATE

Tom Cochez en David Leloup brengen het ontluisterend verhaal achter Land Invest dat nooit openbaar mocht worden. De projectontwikkelaar kon al die tijd rekenen op opvallende politieke steun bij omstreden Antwerpse bouwprojecten.

AUTEURS: Tom Cochez, David Leloup

STEUN: € 2.905

REEKS: Apache.be

Ca. 10.000 lezers per artikel

- *Land Invest Gate (1): De verdwenen miljoenen*, Apache.be, 29/11/2018.
- *Land Invest Gate (2) : Fornuis à gogo, een bedrijfskantine met een ster*, Apache.be, 6/12/2018.
- *Land Invest Gate (3): Excessieve uitgaven, cumuleren werken zonder contract*, Apache, 7/02/2019.
- *Land Invest Gate (4): 906.000 euro voor de <favoriete architecte> van Stéphane Moreau*, Apache, 9/02/2019.
- *Land Invest Gate (5): de 'vergeten' factuur van 261.000 euro van de Ogeo baas*, Apache, 20/02/2019.
- *Land Invest Gate (6): politieke sturing achter toren Tunnelplaats*, Apache, 10/05/2019.
- *Land Invest Gate (7): een lening van € 200.000 aan Alain Mathot*, Apache, 15/05/2019.
- *Land Invest Gate (8): huiszoeking bij Alain Mathot: de geheime villa in Koh Samui*, Apache, 16/05/2019.
- *Land Invest Gate (9): de verborgen lening van 3 miljoen aan Bernard Tapie*, Apache, 16/07/2019.
- *Politici, vastgoedbonzen en verborgen camera's in Megève*, Apache, 23/10/2019.

IMPACT

- *Gerecht onderzoekt dossier Tunnelplaats*, Apache, 25/02/2019.

DE ULTIEME VELDGIDS VOOR KERNAFVAL

Het debat over kernenergie is eeuwig actueel, een beetje zoals het afval eeuwig (of toch bijna) radioactief blijft. Tine Hens dook onder in kleilagen, zoutmijnen, kunstmatige meren en andere sarcofagen. Gewapend met geigerteller en een heldere vraagstelling: wat doen we met atoomafval?

AUTEUR: Tine Hens

STEUN: € 4.500

PRINT: MO*

- Een luchtkasteel onder de grond, MO*, winternummer 2018.

ONLINE

Dossier: MO.be

- *Wat blijft er van de grote stormloop op Frans uranium? Eeuwig afval.*, MO.be, 26/03/2019.
- *'Bestaat er een oplossing voor kernafval? Nee. Kunnen we het opslaan? Ja'*, MO.be, 26/02/2019.
- *Kernafval: het "kleine probleem" voor later dat weigert te verdwijnen*, MO.be, 19/02/2019.
- *'Kernenergie heeft zich altijd al gewenteld in stoutmoedige dromen. Tijd om realistisch te worden'*, MO.be, 09/02/2019.

BOEK

De verschijning van het boek is gepland voor 2020

IN DE PERS

- *Chemin radioactif*, Interne Keuken, VRT, 29/03/2019.

HEDEENDAAGSE DANS IN IRAN

Dans in de islamitische republiek Iran? Mag dat wel? In principe niet. Dans is lichamelijk en dus verdacht in de ogen van het streng islamitische regime. In de plooiën van het Iraanse podiumlandschap ontstaat nochtans een prille, maar levendige hedendaagsedansscène ontstaat die overloopt van goesting en ambitie.

AUTEUR: Ines Minten

STEUN: € 1.850

REEKS: Rekto:Verso

- *Hedendaagse dans in Iran, deel 1: dansen op de rand van wat mag*, Rekto:Verso, 5/03/2019.
- *Hedendaagse dans in Iran, deel 2: prille professionalisering*, Rekto:Verso, 6/03/2019.
- *Hedendaagse dans in Iran, deel 3: een blik op het werk*, Rekto:Verso, 7/03/2019.

SOEFISME

Het soefisme kent in de moslimwereld, na een lange periode van verval en zelfs vervolging, een heuse revival. De ontmoetingen van fotograaf Kurt Deruyter met gelovigen in Brussel en Parijs leidden hem uiteindelijk naar Zuid-Frankrijk, Andalusië, Marokko, Senegal en Algerije waar soefi gemeenschappen hun zelfvertrouwen en dynamiek teruggevonden hebben.

AUTEUR: Kurt Deruyter

STEUN: € 3.300

REEKS: MO* en MO.be

- *Verweven mystiek. Andalusisch soefisme toont verstrengeling van historische culturen*, MO.be, 10/04/2019.
- *Het soefisme voert een strijd tegen het salafisme. Ook in Europa.*, MO.be, 17/04/2019.
- *Soefisme is meer dan esoterie, spiritualiteit en magie*, MO.be, 24/04/2019.
- De soefi is altijd een kind van zijn tijd, MO*, Lente 2019.

DE MISLUKTE VERLOVING TUSSEN TURKIJE EN DE EU

Turkije en de EU hebben elkaar nodig. Zelfs in een context van gespannen verhoudingen, harde retoriek en zo goed als een dood toetredingsproces, zoeken ze elkaar op. Denk aan de vluchtelingendeal, counter-terrorisme, handel, energie,... Is er sprake van een nieuwe vriendschap of eerder van een gedwongen latrelatie zonder passie?

AUTEUR: Sarah Lamote

STEUN: € 2.900

ARTIKELS – Knack en Knack.be

- 'Niet getrouwd, wel bij elkaar op de schoot', Knack 24 april 2019.
- *'Turkije en de EU: waarom Ankara en Brussel tot elkaar veroordeeld te zijn'*, Knack.be, 24/03/2019.
- *'Sinds de vluchtelingendeal is Europa minder kritisch voor Turkije'*, Knack.be, 24/03/2019.

WERKT VERANDERING?

Drie maanden lang heeft Pieter Bauwens het Vlaamse land afgedweild om met N-VA'ers te spreken. Zijn onderzoek toont hoe de N-VA een machtspartij geworden is en bracht hem tot zeven conclusies over de partij.

AUTEUR: Pieter Bauwens

STEUN: € 3.450

REEKS: Doorbraak.be

- tot 20.000 lezers per artikel
- Deel I: *De gele vloedgolf, hoe de verandering in de N-VA begon*, Doorbraak.be, 23/04/2019.
- Deel II: *'De Wever minister-president van Vlaanderen dat is een halve staats hervorming'*, Doorbraak.be, 24/04/2019.

- Deel III: *Een radicale CD&V, dat moest en zou de N-VA worden*, Doorbraak.be, 25/04/2019.
- Deel IV: *Wat is het netto-resultaat van Michel I voor N-VA?*, Doorbraak.be, 26/04/2019.
- Deel V: *De N-VA, een partijportret door insiders*, Doorbraak.be, 27/04/2019.

LAST RESOURCE

Bijna tweederde van de vrouwen in arme gebieden in Afrika verkoopt seks om zichzelf en hun gezin te kunnen voeden. Dat is het resultaat van een interviewoefening uitgevoerd door het African Investigative Publishing Collective in zeven Afrikaanse landen in gebieden waar het gemiddelde inkomen op of onder de armoedegrens van 1,90 dollar per dag ligt.

AUTEURS: Evelyn Groenink, Eric Mwamba, Patience Akumu, Vanessa Offiong, Mae Azango, Muno Gedi, David Dembele, Laurelle Mbaradza, Isabelle Ktanga Kabeya, Suzie Manyong Nawat, Precious Mbewu

STEUN: € 16.000

ARTIKELS: Knack.be, Trouw en diverse Afrikaanse publicaties

- *Risquer la mort pour nourri les enfants*, Grand Journal (RDC), 13/05/2019.
- *Waarom sekswerk voor veel Afrikaanse vrouwen onontkoombaar is*, Trouw, 4/05/2019.
- *Sekswork als laatste redmiddel in Afrika, hiv doodt je binnen 20 jaar, maar honger binnen twee dagen*, Knack.be, 06/05/2019.
- *Travail du sexe en Afrique: "Le VIH tue en vingt ans, mais le faim en deux jours*, LeVif.be, 06/05/2019.
- *Apartheid and the useless men in our lives*, City Press, 06/05/2019.
- *The last resource: Risking death to feed your kids (Full report)*, ZAM Magazine, 07/05/2019.
- *Prostitution feminine: la recette miracle contre la pauvreté au Mali*, Dépêches du Mali, 07/05/2019.
- *Liberia: surviving amid predators and hunger*, Front Page Africa, 20/05/2019.
- *Sex work as the last resource: risking death to feed your kids*, Daily Trust (Nigeria), 30/05/2019.
- *Poverty, hunger drive up prostitution rates*, The Observer (Uganda), 22/05/2019.

IMPACT

"Ik denk dat de publicaties (in totaal tien landen, waarvan zeven in Afrika) op zijn minst een effect hebben gehad wat betreft het wakker schudden van een aantal debatten, zowel in Afrika als in Europa, over de situatie van vrouwen in de betreffende landen. Er is niet echt sprake geweest van wetwijzigingen of zo, maar dat maakt in de meeste Afrikaanse landen toch niet zoveel uit, gezien de minimale capaciteit van de overheid om bestaande wetten uit te voeren. Maar dus wel vernieuwd debat.

In Nigeria, Zuid-Afrika en Oeganda werd, na de publicaties in de Daily Trust, City Press en de Observer, aandacht besteed in andere lokale media en op sociale media aan de observatie dat prostitutie niet iets is wat alleen gedaan wordt door 'gevallen vrouwen' en dat vrouwen die op deze manier voor kinderen/families (moeten) zorgen de last dragen van een falende overheid. Voor het eerst werden overheden in Nigeria, Oeganda, de DRC, Liberia, Mali en Zuid-Afrika met de situatie geconfronteerd. Regeringsfunctionarissen werd om verantwoording gevraagd. Dat komt in deze landen niet vaak voor." Evelyn Groenink, 9/1/2020.

DE BERG TEGEN DE KONING

Imider is ternauwernood terug te vinden op landkaarten, maar op dit piepkleine stipje op de aardbol wordt een wereldrecord gevestigd. Hier, in het Zuid-Marokkaanse Atlasgebergte, onder een kleurige berbevlag op een berg, is de langste sit-in ter wereld aan de gang.

AUTEURS: Tine Danckaers, Filip Claus

STEUN: € 3.015

ARTIKELS: MO*, MO.be en De Standaard

- De berg tegen de koning, MO*, *zomernummer 2019*.
- *Ooggetuige: Zitten blijkt zilver*, De Standaard, 20/09/2019.
- *Al acht jaar voeren dorpsbewoners koppig protest tegen zilvermijn in Zuid-Marokko*, MO.be, 27/06/2019.

WONDERHORMOON OF HORRORHORMOON: DESINTERESSE VOOR HORMONAAL GEKNOEI

DES is een middel dat op grote schaal voorgeschreven werd aan zwangere vrouwen. Een kunstmatig hormoon om miskramen te voorkomen. Een wondermiddel – zo werd het gepromoot. Maar DES bleek uiterst schadelijk voor het ongeboren kind, maar ook voor de moeder. De gevolgen werken tot op vandaag door.

AUTEURS: Greet Pluymers, Elisabeth Broekaert

STEUN: € 5.000

ARTIKEL: De Standaard, Médor, eigen publicatie

- *'Waarom overheid en dokters blijven zwijgen over de gevolgen van het hormoon DES'*, De Standaard, 15/06/2019.
- *Wonderbaby?*, eenmalige krant, Greet Pluymers & Elisabeth Broekaert.
- *Distillène. L'hormone increvable*, Médor, n° 17, december 2019. (ook online)

IN DE PERS/IMPACT

- *"Di-ethylstilbestrol, of het DES-hormoon"*, Interne keuken, Radio 1, 11/05/2019.
- *DES-dochters*, Terzake, VRT/Canvas, 14/06/2019.
- Verschillende artikels en opiniestukken op VRTNWS en de facebookpagina van VRTNWS – op suggestie van Pluymers (net als het persbericht van Belga er kwam op suggestie van Pluymers) tijdens het onderzoek voor Fonds Pascal Decroos:
 - <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2019/04/10/open-brief-aan-het-farmaceutische-bedrijf-ucb-pharma/>
 - <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2019/04/17/koppel-eist-700-000-euro-van-belgisch-farmabedrijf-voor-gehandic/>
 - https://www.facebook.com/vrtnws/posts/10158328362509622?comment_id=10158329543184622&reply_comment_id=10158330619034622&comment_tracking=%7B%22tn%22%3A%22R%22%7D
 - <https://www.vrt.be/vrtnws/de/2019/03/05/belgisches-pharmaunternehmen-ucb-muss-mann-mit-behinderung-fast/>
- Lezing/vormingsmoment: 28/5/19 in Mechelen. Ook tijdens de VVOJ conferentie in Tilburg 22/11/2019 + nog gepland: info op lotgenotendag van 1/3/2020 van vzw DES in Belgium in Hasselt, in bijzijn van oa Europarlementslid Petra De Sutter.
- Permanente opvolging: de vzw DES in Belgium heeft een link naar het artikel. De vzw overweegt tweede druk van de krant voor verdere verspreiding + vertaling naar het Frans van de hele krant.
- Goed Gevoel publiceert eigen artikel nav publicatie DES-krant (januari 2020 of februari?) – journaliste Sandra Genijn.
- Ook in de tentoonstelling *"Bloedtest"* in het Museum Dr. Guislain werd aandacht gegeven aan DES: verspreiding krant + tentoonstellen van de foto's van Elisabeth Broekaert (21/06/2019 - 20/10/2019).

HET GLAZEN PLAFOND IN DE WETENSCHAP

De vijf Vlaamse universiteiten boekten de voorbije jaren heel wat vooruitgang op het vlak van gendergelijkheid. Toch zou het op dit tempo nog tot 2050 duren voordat er genderevenwicht is onder het academisch personeel. Slechts iets meer dan één op de vier professoren in Vlaanderen is vrouw – terwijl er aan hoogopgeleide vrouwen geen gebrek is.

AUTEUR: Selma Franssen

STEUN: € 500

ARTIKEL: Charlie.be

- *Gendergelijkheid op de Vlaamse universiteit: "Wij zijn optimistisch, maar vanzelf gebeurt er niets"*, Charlie Magazine, 26/6/2019.

ZWARTE WIJKEN

Terwijl Heleen Debeuckelaere en Munganyende Hélène Christelle door Parijs liepen, werden ze allebei aangetrokken door Château Rouge, een Afrikaanse wijk onmiddellijk achter Montmartre. De positieve kanten, net zoals de worstelingen van de wijk met gentrificatie en criminaliteit, deden hen denken aan Matonge in Brussel. Dat was het begin van een lange zoektocht naar de geschiedenis, de identiteit en de toekomst van zwarte wijken in Europa.

AUTEURS: Heleen Debeuckelaere en Munganyende Hélène Christelle

STEUN: € 7.500

- REEKS: De Standaard, De Groene Amsterdammer
- *Smile, je bent in Matonge*, De Groene Amsterdammer, 26/06/2019.
 - *Zwart of wit; iedereen komt naar hier om te genezen*, De Standaard, 28/06/2019.
 - Andere publicaties voorzien in de loop van 2020

ROHANI 2.0: LOUTER DECORATIE VOOR DE ISLAMITISCHE REPUBLIEK

Het is ondertussen meer dan een jaar geleden dat de VS zich eenzijdig terugtrokken uit het nucleair akkoord met Iran. Sindsdien wordt de strop rond de Iraanse economie met bikkelharde sancties steeds verder aangespannen terwijl de werkloosheid en armoede in het land stijgen. Wat de Amerikanen hiermee ook willen bereiken, hun beleid kent niet alleen verliezers, maar ook winnaars.

AUTEUR: Anoniem

STEUN: € 4.675

- ARTIKELS: MO* en MO.be
- *En op het einde wint...de Revolutionaire Garde*, MO.be, 11/07/2019.
 - En de winnaar is...de Revolutionaire Garde, MO*, herfstnummer, 2019.

HET VLAAMSE VERHAAL ACHTER ERFGOED IN ZUIDELIJK AFRIKA

Margot Cassiers onderzoekt wat er werd verwezenlijkt met de jarenlange investering van de Vlaamse Gemeenschap in immaterieel cultureel erfgoed in zuidelijk Afrika. Welke impact heeft het project lokaal gehad? Hoe kijken de betrokkenen in zuidelijk Afrika zelf naar deze Westerse 'hulp'.

AUTEUR: Margot Cassiers

STEUN: € 8.150

- REEKS: Rekto:Verso en Apache.be
- *Het Vlaams verhaal achter erfgoed in zuidelijk Afrika*, Apache, 17/07/2019.
 - *Het Vlaams verhaal achter erfgoed in zuidelijk Afrika*, Rekto:Verso, 18/07/2019.
 - *Erfgoed in zuidelijk Afrika: over potten en partijdigheid*, Apache, 19/07/2019.
 - *Erfgoed in zuidelijk Afrika: over potten en partijdigheid*, Rekto:Verso, 20/07/2019.
 - *Erfgoed in zuidelijk Afrika: waar het tastbare en ontastbare samenkomen*, Apache, 23/07/2019.
 - *Erfgoed in zuidelijk Afrika: waar het tastbare en ontastbare samenkomen*, Rekto:Verso, 23/07/2019.
 - *Erfgoed in zuidelijk Afrika: de demystificatie van tradities*, Apache, 25/07/2019.
 - *Erfgoed in zuidelijk Afrika: een kritische eindnoot*, Rekto:Verso, 25/07/2019.

VROUWEN VAN DE HIRAK

Drie jaar geleden braken in het noorden van Marokko de Hirakprotesten uit. Naar aanleiding van de vreselijke dood van een visverkoper schreeuwden de Riffijnen om goed onderwijs, gezondheidszorg, werk, eerlijke rechtspraak en bestrijding van corruptie. Maar het regime sloeg hard terug, met honderden arrestaties tot gevolg. De kopstukken van de geweldloze Hirakbeweging kregen tot twintig jaar celstraf.

AUTEUR: Ellen Debackere

STEUN: € 1.650

- ARTIKEL – Knack.be
- *Vrouwen op de barricaden in de Marokkaanse Rif: "Het begin van een stille revolutie"*, Knack.be, 23/12/2019.

ARABISCHE LENTE 2.0

De 'Arabische Lente' van 2011 had enorme gevolgen: dictators vielen, oorlogen volgden, de vluchtelingencrisis kwam én er was de globale impact van IS. In 2019 lijkt een vervolg van '2011' te zijn ingezet. In Sudan, Algerije, Irak en Libanon woeden nieuwe revoltes, elders gaat de vorige strijd nog door. 'Arabische Lente 2.0' gaat op zoek naar de nieuwe breuklijnen van een cruciale regio in crisis.

AUTEUR: Jorn De Cock

STEUN: € 15.000

BOEK/REEKS

- *'We voelen ons het belangrijkste exportproduct van Libanon'*, De Standaard, 16/11/2019.
- In 2020 zoomt De Standaard in op de nieuwe revolutiegolf in de Arabische wereld. Dit is het eerste artikel van de reeks, later volgt ook een boek.

DE RONDE VAN RWANDA

De Ronde van Rwanda is de belangrijkste wielervedstrijd op het Afrikaanse continent. Wanneer de koers het land van de duizend heuvels doorkruist, verzamelen honderdduizenden mensen langs de baan om hun helden aan te moedigen. Job Van Nieuwenhove zocht uit of wielrennen de Rwandese eenheid versterkt.

AUTEUR: Job Van Nieuwenhove

STEUN: € 3.000

DOCUMENTAIRE

- VRT/Canvas – Vranckx & De Nomaden, 23/02/2019.
Aantal kijkers: 161.047 (15/11/2019)
Nog online te bekijken op VRT.nu tot 23/02/2022.

UN PAYS PLUS BEAU QU'AVANT

Un pays plus beau qu'avant is een film van Hannes Verhoustraete over Congo gemaakt in Brussel. De omzwervingen van Jean-Simon leggen de microcosmos bloot van de schaduweconomie binnen de Congolese gemeenschap.

AUTEUR: Hannes Verhoustraete

STEUN: € 5.000

DOCUMENTAIRE

- Avant-première: Beursschouwburg 6 december 2018
- Wereldpremière: Millennium Festival Brussel (Maart 2019)
- Courtisane Festival Gent (April 2019)
- Budascoop Summer festival Kortrijk (Augustus 2019)
- Love at first sight Festival Antwerpen (September 2019)
- KASKcinema Gent (oktober 2019)

INNOCENCIA ASESINADA

Jan De Deken en Roel Nollet ontmoeten Maria Teresa De Rivera. Zij is 34 wanneer ze een miskraam krijgt op het toilet. Door de strenge abortuswetten in haar land wordt ze veroordeeld tot 40 jaar cel. Ze verliest niet alleen een kind, maar ook haar vrijheid. Onder druk van onder andere de katholieke kerk heeft El Salvador een van de strengste abortuswetten ter wereld.

AUTEURS: Roel Nollet en Jan De Deken

STEUN: € 9.000

DOCUMENTAIRE

- VRT/Canvas – Vranckx & De Nomaden, 09/03/2019
Aantal kijkers: 150.285 (15/11/2019)
Nog online te bekijken op VRT.nu tot 9/03/2022

REBUILDING RAQQAH

Ar-Raqqah, in het noorden van Syrië, wordt in 2014 door de jihadistische terreurbeweging IS uitgeroepen tot hoofdstad van het Kalifaat. Om de weg vrij te maken voor de Koerdisch-Arabische alliantie, wordt de stad 4 maanden lang gebombardeerd door een internationale coalitie onder leiding van de VS. **Roel Nollet** en **Willem Staes** reizen naar Raqqah om vast te leggen wat de gevolgen zijn voor de bevolking en hoe groot de uitdagingen zijn voor lokale organisaties.

AUTEURS: Roel Nollet en Willem Staes

STEUN: € 12.000

DOCUMENTAIRE

- VRT/Canvas – Vranckx & De Nomaden, 16/03/2019
Aantal kijkers: 180.655 (15/11/2019)
Nog online te bekijken op VRT.nu tot 16/03/2022

IN DE PERS

- *Raqqah na het kalifaat: 'België moet de heropbouw vna Syrië steunen'*, Knack, 13 /03/2019: Interview met Willem over de situatie in Noord-Oost Syrië, met verwijzing naar de uitzending in Vranckx. Artikel van Joanie De Rijke.
- RADIO 1, De Ochtend , 16/03/2019: interview met Roel Nollet over de situatie in Noord- Oost Syrië met verwijzing naar de uitzending in Vranckx. Interview door Thomas De Graeve.
- HET JOURNAAL, VRT Nieuwsitem in het journaal van 16/03/2019.

ON AIR

Manno Lanssens volgt Bob Rugurika, directeur van Radio Publique Africaine (RPA), het populairste onafhankelijke radiostation in Burundi. Als onderzoeksjournalist is hij een voorloper van de strijd voor vrijheid van meningsuiting in zijn land, bereid om zijn leven te riskeren om de waarheid bloot te leggen.

AUTEUR: Manno Lanssens

STEUN: € 5.000

DOCUMENTAIRE

- On Air, Avant-première, filmfestival Docville Leuven, 01/04/2019.
- *Mooov Film Festival*:
Turnhout: 25/04/19, 28/04/19, 04/05/19
Lier: 25/04/19
Brugge: 26/04/19, 28/04/19
- *Docpoppies*: 28/05/2019
Leuven: Cinema Zed - 19h30
Antwerpen: Cartoon's - 20h
Gent: Sphinx - 20h
Brugge: Lumière - TBC
Koersel: The Roxy Theatre - TBC
Brussel: Cinema Aventure - 19h30
Kortrijk: Buda - 20h15
Heist-op-den-Berg: CC Zwaneberg - 15h & 20h
- *Nacht van de dictatuur*, De Balie Amsterdam, 12/09/2018: docu + debat.

IN DE PERS

- *Geen persvrijheid meer in Burundi: internetradio's informeren vanuit Rwanda*, Apache.be, 30/04/2019.
- *Manno Lanssens in Burundi: 'De agent riep: De volgende kogel is voor jou!'*, Humo, 20/05/2019.

BEWITCHED

Voor deze docu trekken de makers naar de oevers van het Victoriameer in Oeganda. Een team van jonge Oegandese psychologen trekt langs vissersdorpjes aan de oevers van het Victoriameer. Ze gaan er vertellen dat er zoiets bestaat als geestelijke gezondheid en dat het loont om te praten. Want al te vaak trekken mensen met problemen naar een heks.

AUTEURS: Daan Bauwens, Yann Verbeke en Rien Bauwens

STEUN: € 8.750

DOCUMENTAIRE

- VRT/Canvas – Vranckx & De Nomaden, 23/03/2019.
Aantal kijkers: 180.293 (15/11/2019)
Nog online te bekijken op VRT.nu tot 22/04/2022.

HALFGODEN

In India bestaat er al eeuwenlang een diep ingewortelde cultuur rondom transgenders. Transgendermodel Valentijn de Hingh trekt met Stig Junes naar India om contact te leggen met deze bijzondere gemeenschap. Zij leert echter snel dat de zogenaamde 'hijras' te maken krijgen met hevig geweld en misbruik, en dat zij bij gebrek aan sociale perspectieven al te vaak in de gevaarlijke prostitutie belanden.

AUTEUR: Stig Junes

STEUN: € 4.444

DOCUMENTAIRE

- VRT/Canvas – Vranckx & De Nomaden, 30/03/2019.
Aantal kijkers: 180.655 (15/11/2019)
Nog online te bekijken op VRT.nu tot 30/03/2022.
- VPRO (Nederland), 28/07/2019.

PERZISCHE PICKNICKS

Nowruz betekent letterlijk 'nieuwe dag' en duidt het Nieuwjaar aan op de Perzische kalender. Deze jaarovergang vindt plaats wanneer wij het begin van de lente vieren op 21 maart. Volgens de traditie moeten de Iraniërs het nieuwe jaar beginnen met een schone lei. Maar kan het fiere volk deze symbolische nieuwe start wel nemen vanuit haar benarde positie?

AUTEURS: Robbe Vandegehuchte, Willem De Maeseneer, Arno Van Rensbergen, Thibaut Aerts en Hannes Blommaert

STEUN: € 4.500

DOCUMENTAIRE

- VRT/Canvas – Vranckx & De Nomaden, 08/06/2019.
Aantal kijkers: 152.805 (15/11/2019)
Nog online te bekijken op VRT.nu tot 08/07/2021

GASTHUIS GEVANGENIS

In de kraamklinieken van Kinshasa zitten honderden moeders en hun pasgeboren kinderen opgesloten. Weken, maanden, soms zelfs jaren. Reden: ze kunnen de rekening van de bevalling niet betalen. **Carl Theunis** onderzoekt dit fenomeen en gaat op zoek naar de achterliggende oorzaak van deze problematiek.

AUTEUR: Carl Theunis

STEUN: € 5.000

DOCUMENTAIRE

- VRT/Canvas – Vranckx & De Nomaden, 15/06/2019.
Aantal kijkers: 193.498 (15/11/2019)
Nog online te bekijken op VRT.nu tot 15/07/2021

IN DE PERS

- *Gasthuis gevangenis*, Interview Interne Keuken, Radio 1, 15/06/2019.

FISH

Fisseha is geboren in Eritrea en groeit op in Ethiopië. Nadat zijn vader overleden is, neemt zijn oom hem onder zijn hoede. Er breken spanningen uit in de regio en Fisseha en zijn oom zijn er niet langer veilig omwille van hun geloofsovertuiging.

AUTEUR: Laura Zuallaert

STEUN: € 8.500

DOCUMENTAIRE

- VRT/Canvas – Vranckx & De Nomaden, 22/06/2019.
Aantal kijkers: 178.929 (15/11/2019)
Nog online te bekijken op VRT.nu tot 22/07/2021

MOTHER

In een dorp in Thailand werkt Pomm in een zorgcentrum voor Europeanen met Alzheimer. Ze leeft noodgewongen gescheiden van haar kinderen terwijl ze Elisabeth begeleidt tijdens de laatste fasen van haar leven. Ondertussen is Maya, een nieuwe patiënt, op weg vanuit Zwitserland.

AUTEUR: Kristof Bilsen

STEUN: € 4.000

DOCUMENTAIRE (later op Canvas)

FESTIVALS

- Wereldpremière: *Sheffield Doc Fest*, UK, 09/06/2019.
- DOKUFEST, Prizren, Kosovo, 6/8 en 8/8/2019.
- EBS International Documentary Festival, Zuid-Korea, 17 en 25/08/2019.
- Athens International Film Festival, Griekenland, 25-28/09/2019.
- Belgische première: *Film Fest Gent*, 14/10/2019.
- Noord-Amerikaanse première, *Chicago International Film Festival*, 16/10 - 27/10/2019.
- *Festival van de gelijkheid*, Vooruit Gent, 29/11/2019.
- Een volledig overzicht vindt u hier: <https://www.motherdocumentary.com/>

IN DE PERS

- *Mother Review: Tender portrait of a charismatic carer*, The Guardian, 10/11/2019.
- *Review Mother*, Cineuropa, 11/06/2019.
- *Review Mother*, Filmuforia, 09/06/2019.
- *Review Mother*, Reel Steel Cinema, 09/06/2019.
- *Interview met Kristof Bilsen*, The Guardian, 12/09/2019.
- *Thailand, de ideale bestemming voor mensen met dementie...*, Radio 1, 28/09/2019.

- *Interview met Kristof Bilsen*, De Zevende Dag, VRT, 6/10/2019.
- *Interview met Kristof Bilsen*, Humo, 7/10/2019.
- *Speeddate met Kristof Bilsen*, Cinevox, 6/10/2019.
- *5 tips voor Film Fest Gent*, De Tijd, 8/10/2019.
- *'Ik doe het voor mijn moeder'*, De Standaard, 14/10/2019.

DE ROMA IS VAN ONS

Meer dan 450 vrijwilligers doen De Roma op volle toeren draaien. Waarom zetten zij zich zo met hart en ziel in voor de volksschouwburg in hartje Borgerhout?

AUTEUR: Lies Van der Auwera

STEUN: € 1.000

DOCUMENTAIRE

- *De Roma is van ons*, Canvas, 10/11/2019.

IN DE PERS

- *Documentaire 'De Roma is van ons' vanmiddag in première*, ATV, 09/01/2019.
- *Zondag op Canvas: glansrol voor vrijwilligers in documentaire 'De Roma is van ons'*, Het Laatste Nieuws, 08/11/2019.
- *De Roma is van ons*, Knack Focus, 06/11/2019.

EL TARANGU

El Tarangu (de 'doorbijter') is een zesdelige podcastreeks waarin AudioCollectief SCHIK op zoek gaat naar een man die eigenlijk in zijn graf hoorde te liggen. Langs Noord-Spaanse bergflanken en Vlaamse wielercafés komen ze terecht in een wereld van oude helden, onbetrouwbare bronnen en gestoorde geesten. Ze komen steeds dichterbij de waarheid, tot ze botsen op leugens uit hun eigen verleden...

AUTEURS: Mirke Kist, Siona Houthuys, Nele Eeckhout

STEUN: € 3.500

PODCAST

- *El Tarangu*, Sporza, vanaf 8/07/2019.
- *El Tarangu*, VPRO, vanaf 8/07/2019.
Aantal luisteraars: meer dan 500.000 keer gedownload

IN DE PERS

- *Mosselen eten met een dode? Lucien Van Impe en José Manuel Fuente: 'Ik heb gezwegen omdat men mij gek zou verklaren'*, Humo, 01/07/2019.
- *16 jaar geleden ging Lucien Van Impe eten met een dode wielrenner. Hoe kan dat?*, De Morgen, 5/07/2019.

- *El Tarangu: op zoek naar de waarheid over de wielrenner die overleed, en daarna een pannetje mosselen at*, De Volkskrant, 7/07/2019.
- *Deze 4 podcasts zijn het luisteren waard*, Het Parool, 14/07/2019.
- *Podcast van de week: El Tarangu*, deLagarde (BNN/Vara), 17/07/2019.
- *Reportage over de podcast El Tarangu*, Vive le vélo, Sporza, 7/07/2019.

DE IMPACT VAN ZELFDODING

Journalist **Brecht Castel** verloor als kind zijn vader na zelfdoding. Twintig jaar later blijft hij met vragen zitten. Vragen die niet alleen hemzelf bezighouden, want in Vlaanderen stappen gemiddeld drie mensen per dag uit het leven. De podcast is een neerslag van het vooronderzoek: het verslag van een wandeling met andere nabestaanden. Later volgen nog andere publicaties.

AUTEUR: Brecht Castel

STEUN: € 4.600

PODCAST

- *Verder na zelfdoding. 'Het schuldgevoel maakt het zoveel lastiger'*, De Standaard, 28/05/2019

DE S53

Elke avond opnieuw vertrekt de laatste trein naar Beervelde, gelegen langs de E17. Vanuit het station proberen jonge mannen en vrouwen elke dag, meestal te voet, één van de snelwegparkings in de buurt te bereiken. Daar de vrachtwagen op, richting Calais, daarna verder richting Engeland. 'De S53' is een portret van mensen die de grote krantenkoppen zien voorbijtrekken, maar er niets aan doen. Want wat kunnen ze doen? Wat kunnen ze veranderen? Wat kan je doen voor mensen die L'autre côté proberen te bereiken?

AUTEURS: Tinne Claes en Wederik De Backer

STEUN: € 3.623

PODCAST

- Festival van de Gelijkheid, Cinema Sphinx, 29/11/2019, 13u00 - 14u00.
- *Radio Apache*, 24/12/2019.

Vlaams Journalistiek Fonds

ALGEMEEN KADER

De lancering van het Vlaams Journalistiek Fonds (VJF) werd in de zomer van 2018 aangekondigd door toenmalig Vlaams minister van Media Sven Gatz, na voorbereidend werk door de commissie Media van het Vlaams Parlement.

Het VJF moest instaan voor toekomstgerichte en mediumneutrale ondersteuning van onafhankelijke, kwalitatieve en innovatieve journalistiek, aldus de minister. De operationele doelstellingen die het VJF meekreeg, waren subsidies voor innovatieve journalistiek coördineren, de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland aanwakkeren en een kennisdelingsplatform over nieuws en media organiseren.

De doelstellingen, werking en financiering van het VJF werden beschreven in een Samenwerkingsovereenkomst tussen drie partijen:

- de Vlaamse Gemeenschap (vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering)
- de Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ)
- Journalismfund.eu vzw

Deze drie partijen zetelen samen in een stuurgroep die het VJF adviseert. De Samenwerkingsovereenkomst werd formeel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 7 december 2018. Ze gold voor de periode 2018-2020.

De dagelijkse leiding en werking van het VJF zijn toevertrouwd aan Journalismfund.eu, dat het VJF ook in rechte vertegenwoordigt. Het Vlaams Journalistiek Fonds is dus geen aparte entiteit, maar een project van Journalismfund.eu vzw, in samenwerking met de Vlaamse Vereniging van Journalisten en de Vlaamse overheid. Dit wordt ook zo naar de buitenwereld gecommuniceerd.

De Samenwerkingsovereenkomst voorzag dat de Vlaamse Gemeenschap in 2019 zou laten onderzoeken of een verzelfstandiging van het VJF na 2020 wenselijk was.

Op 10 september 2018 ging het VJF operationeel van start. De focus tijdens de eerste maanden lag op het organiseren van een subsidieregeling voor innovatieve journalistieke projecten. De Samenwerkingsovereenkomst voorzag daarvoor in 2018 een te verdelen subsidiebudget van 500.000 euro. In 2019 waren er geen subsidiemiddelen voorzien, enkel werkingskosten voor de begeleiding van de ondersteunde projecten en de opstart en uitbouw van de andere opdrachten van het VJF. Voor 2020 voorzag de Samenwerkingsovereenkomst een nieuwe subsidieronde met een budget van 200.000 euro.

Op 20 maart 2019 keurde het Vlaams Parlement een resolutie goed over "de uitbouw van een toekomstgerichte en mediumneutrale ondersteuning van onafhankelijke, kwalitatieve journalistiek". Daarin vroeg het parlement aan

de regering onder meer om verder te blijven investeren in de ondersteuning van journalistiek en het Vlaams Journalistiek Fonds uit te bouwen tot een duurzame en performante organisatie. De resolutie werd ingediend over alle partijgrenzen heen en unaniem goedgekeurd door het parlement.

In november 2019 besliste de nieuwe Vlaamse Regering echter om in haar begroting voor 2020 geen middelen meer te voorzien voor het VJF. Noch werkingsmiddelen, noch de in de Samenwerkingsovereenkomst vooropgestelde middelen voor een nieuwe subsidieronde voor innovatieve journalistieke projecten.

Het gros van de projecten die het VJF in december 2018 had ondersteund, liep echter tot in 2020. De Vlaamse overheid heeft eind december 2019 daarom nog een werkingssubsidie toegekend aan het VJF om zijn opdrachten en engagementen te kunnen nakomen. In de eerste helft van 2020 zal het VJF nog instaan voor de verdere begeleiding, controle, afrekening en evaluatie van de projecten, en voor de ontsluiting van de resultaten.

Bij de lancering van het VJF in juni 2018 had de toenmalige minister van Media ook een onderzoek aangekondigd naar een optimale besteding van de Vlaamse middelen voor journalistiek. Deze studie stond ook vermeld in de Samenwerkingsovereenkomst over het VJF. Op de VJF-stuurgroepvergadering van 26 april 2019 meldden het Departement CJM en het kabinet Media dat voor een optimale beleidsimpact van het onderzoek het opportuun was om het bestek ook verder te bekijken met het toekomstige kabinet, na de verkiezingen en Vlaamse regeringsvorming. Het bestek zou dan eind 2019 kunnen worden gepubliceerd. Uiteindelijk is er in 2019 geen onderzoeksopdracht gelanceerd.

SUBSIDIEREGELING VOOR INNOVATIEVE JOURNALISTIEK

Sterke en diverse media zijn nodig om de pers haar rol van vierde macht in onze democratie te laten spelen. Daartoe is het noodzakelijk dat die nieuwsmedia zich tijdig en accuraat weten aan te passen aan de snel evoluerende technologie en het wijzigende mediagedrag van de bevolking. Daarom organiseerde het VJF, met middelen van toenmalig Vlaams minister van Media Gatz, in het najaar van 2018 een subsidieronde voor innovatieve journalistieke projecten die het nieuwsaanbod vernieuwen, verbreden en pluriformer maken. Er werden in totaal 37 aanvragen ingediend, voor samen 1,8 miljoen euro. In december 2018 kende het VJF in totaal 500.000 euro toe aan 11 projecten:

– **Vocvo vzw – Wablieft gaat digitaal**

Dit project ontwikkelt een online nieuwsmagazine voor laaggeletterde volwassenen.

– **Eva Moeraert – Podlab XL**

Podlab XL is een opleidingstraject dat non-fictie verhalenvertellers opleidt, coacht en lanceert tot podcastmakers.

– **Jan Jagers – FactRank Pro**

FactRank ontwikkelt software die automatisch uit teksten beweringen destilleert die het factchecken waard zijn.

– **Sonderland vzw – Productiehuis Sonderland**

Sonderland wil een interdisciplinair productiehuis worden voor non-fictie, door een collectief van journalisten, wetenschappers, video- en radiomakers, illustratoren en fotografen. Sonderland werkt per jaar rond één groot thema (het eerste jaar: huisvesting), en verkoopt zijn producties aan diverse media.

– **De Werktitel cvba – Apache Lokaal**

Met Apache Lokaal experimenteert nieuwssite Apache met lokale en regionale onderzoeksjournalistiek. Dat gebeurt in de vorm van vier themarondes, waarbij onder meer via het publiek input en medewerking gezocht worden. Belangrijk is ook de samenwerking met andere lokale journalisten.

– **Textgain bvba – factcheck.vlaanderen**

Factcheck.vlaanderen is een online platform dat met behulp van artificiële intelligentie desinformatie en polarisering opspoort om die door deskundige factcheckers te laten duiden en bestrijden.

– **RTVB vzw (RINGtv) – Op de rooster / Nieuwsneuzen**

In aanloop naar de regionale verkiezingen kruipen zeven klassen uit zeven verschillende middelbare scholen in de huid van een kritische journalist en interviewen ze een politiek boegbeeld. Ze worden daarbij begeleid en voorbereid door RINGtv. De interviews worden uitgezonden op televisie en zijn online te bekijken. Er is een jury- en een publieksprijs voor het beste interview. Dit project combineert mediawijsheid, lokale journalistiek en publieksverbreding.

– **Ehtercentrum vzw – Chase Social Stories: onderzoeksbeurzen voor innovatieve maatschappelijke verhalen**

Chase is een urban community van jonge digital storytellers, die verhalen creëren voor een jonge, diverse doelgroep op social media en die daar ook een stevig publiek weten te bereiken. Het zoekt daarbij de invloeden die verandering in gang zetten.

Dit project geeft beurzen en coaching aan jonge makers om digitale verhalen te maken over sociale en maatschappelijke kwesties.

– **Find Muck Productions vzw / Robbe Vandegehuchte – UITLANDER**

UITLANDER wordt een online magazine met verhalen en media van Belgische en Nederlandse emigranten.

– Jan De Deken – The Polar Project

The Polar Project is een crossmediaal onderzoeks-journalistiek medium over de klimaatverandering.

– Getbasic vzw – U:nite

Dit project is een samenwerking tussen nieuwssite DeWereldMorgen en Brussels cultuurhuis Le Space. Zij willen via de nieuwe webformats nieuws brengen tot bij 16-24-jarige videoconsumenten door een team van beginnende acteurs en woordkunstenaars.

Opvolging van de ondersteunde projecten

De 11 door het VJF ondersteunde projecten gingen van start in 2019. Voor alle 11 projecten werd een subsidieovereenkomst afgesloten tussen vzw Journalismfund.eu en de projecthouder, met de subsidiemodaliteiten en afspraken over rapportage.

Het VJF volgde elk van de 11 projecten individueel op. De basis daarvoor vormden de tweemaandelijks voortgangsrapporten die de projecten overeenkomstig de subsidieovereenkomsten moesten indienen. Waar nodig of wenselijk vroeg het VJF bijkomende informatie bij de rapporten op, al dan niet na overleg met de VJF-stuurgroep. In het midden van het jaar dienden alle projecten ook een gedetailleerde financiële voortgangsrapportage in.

Door de erg verschillende aard van zowel de projecten als de projecthouders was de opvolging van de projecten door het VJF zeer uiteenlopend, zowel qua aard, frequentie en intensiteit. De meeste projecthouders zagen het VJF daarbij (ook) als een partner of klankbord eerder dan een louter subsidiërende en controlerende instantie.

Met sommige projecten was er vooral contact bij het moment van de periodieke voortgangsrapportage. Met andere was dit frequenter. Aangezien het per definitie om 'innovatieve' projecten ging, was de ontwikkeling voor de projecthouders zelf ook telkens onontgonnen terrein. Met sommige van hen was er daarom geregeld overleg, doorgaans op hun vraag, en gaf het VJF feedback of advies, of verwees het de projecthouders door naar contacten in zijn netwerk. Dat gebeurde uiteraard steeds binnen de krijtlijnen van de subsidieovereenkomst. De projecthouders behouden volledige onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en uitvoering van hun project.

Een ander aspect van opvolging en assistentie door het VJF was communicatie. Het VJF communiceerde mee over projectlancerings, (tussentijdse) resultaten, oproepen, evenementen, enzovoort. Het VJF was ook aanwezig op publieke toonmomenten en evenementen doorheen Vlaanderen.

De opvolging van de projecten en het nauwe contact met de projecthouders uit de sector was uiteraard ook vruchtbaar en leerzaam voor het VJF zelf, met het oog

op verdere beleidsontwikkeling en de lancering van een volgende, aangepaste subsidieoproep.

De meeste projecten lopen tot maart 2020. Nadat de projecten afgelopen zijn, zal het VJF een evaluatie maken en de projectresultaten en bevindingen ontsluiten. Dat gebeurt in de eerste helft van 2020.

Vorbereiding nieuwe subsidieregeling

In de Samenwerkingsovereenkomst 2018-2020 die de werking van het VJF regelde, voorzag de Vlaamse Gemeenschap geen budget voor een nieuwe subsidieronde in 2019. Voor 2020 stelde de overeenkomst wel een nieuwe subsidieronde voorop, met een totaal te verdelen subsidiebudget van ongeveer 200.000 euro.

Voor het VJF was een tijdige en grondige voorbereiding van de subsidieronde 2020 in 2019 een belangrijke prioriteit.

– **Tijdig:** Uit het grote aantal aanvragen in 2018 en uit contacten met de sector bleek dat er duidelijk een nood was aan een subsidieregeling voor innovatieve journalistieke projecten die het nieuwsaanbod vernieuwen, verbreden en pluriformer maken. Dat er geen ronde was in 2019 was daarom op zich al betreurenswaardig, en een motivatie voor een tijdige lancering van de ronde 2020. Bovendien moest het VJF er op basis van de termijn van de Samenwerkingsovereenkomst veiligheidshalve van uitgaan dat het hele proces, inclusief afsluiting van alle projecten en eindrapportering aan de Vlaamse Gemeenschap, moest zijn afgerond voor 31 december 2020.

– **Grondig:** de organisatie van de subsidieregeling voor innovatieve journalistieke projecten is een essentiële hoofdpodracht van het VJF. Bovendien was het mogelijk noch wenselijk dat het subsidiereglement voor 2020 een kopie zou zijn van dat van 2018, om verschillende redenen. Wegens de hierboven aangehaalde timingrestricties moest deze subsidieronde zich noodzakelijkerwijs richten op veel kortere projecten (ca. 6 maanden) dan de vorige (max. 16 maanden). Bovendien zou het totaal beschikbare subsidiebudget (ca. 200.000 euro) minder dan de helft bedragen dan dat van de vorige ronde (500.000 euro). Daarnaast had het VJF sinds zijn opstart intussen een preciezere blik ontwikkeld op de noden en uitdagingen van de sector waarbij zo'n subsidieregeling een positieve rol kan spelen, en had het al geleerd van de ervaringen met de lopende regeling. Bovendien was het subsidiereglement voor de ronde van 2018 op vraag van het toenmalige kabinet Media door de stuurgroep onder grote tijdsdruk ontwikkeld en gepubliceerd, nog voor het VJF operationeel van start ging en de VJF-projectcoördinator in dienst was getreden.

Hoewel de VJF-subsidieronde van 2018 zowel kwantitatief als kwalitatief als een fundamentele vooruitgang werd geëvalueerd ten opzichte van de subsidierondes die de Vlaamse Gemeenschap in 2016 en 2017 voor de lancering van het VJF had georganiseerd, was het om bovenstaande redenen dus noodzakelijk om de regeling voor 2020 beredeneerd aan te passen.

In april 2019 besprak de VJF-stuurgroep een eerste maal de krijtlijnen en basisprincipes van een subsidiereglement voor 2020, en formuleerde ze een aantal aandachtspunten. Op basis daarvan ontwikkelde het VJF tijdens de zomer een uitgewerkt voorstel. In oktober zou de stuurgroep zich daar opnieuw over buigen, om daarna de laatste aanpassingen te kunnen doorvoeren. De lancering van de nieuwe subsidieoproep en publicatie van het nieuwe subsidiereglement waren gepland voor 18 november 2019. Als uiterste indiendatum voor aanvraagdossiers was 13 januari 2020 voorzien. In december 2019 zou het VJF een publieke infosessie over de projectoproep organiseren.

Nadat de nieuwe Vlaamse Regering op 2 oktober 2019 was aangetreden, werd het geplande overleg van de VJF-stuurgroep op vraag van de Vlaamse Gemeenschap uitgesteld, tot er meer formele duidelijkheid was over de Vlaamse begroting voor 2020. In november 2019 besliste de nieuwe Vlaamse Regering uiteindelijk formeel om, in weerwil van de lopende Samenwerkingsovereenkomst, in haar begroting voor 2020 geen middelen meer te voorzien voor het VJF of voor een subsidieoproep voor innovatieve journalistieke projecten (zie ook hoofdstuk 1).

Daarmee werd de geplande subsidieronde geannuleerd. Ter informatie en met het oog op transparantie en mogelijke beleidsvoorbereiding, -evaluatie of -reflectie in de toekomst, publiceerde het VJF het ontwerp-subsidiereglement wel op zijn website.

KENNISDELING

Overeenkomstig de operationele doelstelling uit de Samenwerkingsovereenkomst is het VJF in 2019 gestart met het 'uitbouwen van een kennisdelingsplatform over nieuws en media'. Op basis van een analyse en gesprekken met verschillende stakeholders uit de sector heeft het VJF bepaald hoe het die eerder ruime en vage omschrijving het best kon invullen, binnen het gegeven kader en de beschikbare middelen.

Uit de analyse en gesprekken kwamen drie elementen duidelijk naar boven:

1. Er is zeker nood aan meer kennisdeling over journalistiek(e innovatie). Er gebeurt veel, zowel in de praktijk als qua onderzoek, maar er is veel te weinig kennisuitwisseling daarover.

2. Een kennisdelingsplatform moet absoluut laagdrempelig zijn. Geen nieuwe overlegstructuren, geen praatbarakken, geen nieuwe hippe events, maar een eenvoudige en efficiënte manier waarop diverse stakeholders uit de sector op de hoogte kunnen blijven van interessant nieuws, onderzoek en praktijkvoorbeelden over toekomstgerichte journalistiek.
3. Impact is belangrijker dan bereik. Het totale bereik van de kennisdeling is minder belangrijk dan welke mensen ze precies bereikt, en hoe die de kennisdeling waarderen.

Op basis van deze uitgangspunten daarvan startte het VJF in januari 2019 het publiceren van **website-artikels** en **nieuwsbrieven** over nieuws en media. De focus lag daarbij op hedendaagse uitdagingen voor journalistiek, innovatie, onderzoek, praktijkvoorbeelden en nieuws uit Vlaanderen, Nederland en de wereld. Kennis werd ook verspreid via **sociale media**, met name Twitter en Facebook.

Offline zette het VJF in op netwerking en **aanwezigheid in de sector**, met als doel tweerichtingsverkeer: kennis opdoen, de vinger aan de pols houden en noden detecteren enerzijds, en het VJF als speler en kennisdeler bekendmaken anderzijds.

Tot slot maakte en publiceerde het VJF in 2019 ook een **memorandum** met een analyse en beleidsvoorstellen voor een divers toekomstgericht journalistiek landschap in Vlaanderen.

Kennisdelingsmoment met VRT

Wat in gesprekken met diverse spelers uit de sector vaak terugkomt, is enerzijds erkenning van en waardering voor de kennis en expertise bij de VRT, maar daaraan gekoppeld de verzuchting dat de VRT als openbare omroep zijn kennis te weinig deelt binnen Vlaanderen. Er zijn weliswaar de VRT Sandbox Sessions (doorgaans tweemaal per jaar) en het jaarlijkse Media Fast Forward congres, maar vanuit de journalistiek blijkt er een behoefte naar een meer eenvoudige, praktijkgerichte, en minder evenementiële vorm van kennisdeling over hoe een nieuwsorganisatie vandaag en morgen nieuws kan maken en verspreiden. Het gaat daarbij niet om het onthullen van bedrijfsgeheimen, maar om een uitwisseling die alle betrokkenen kan inspireren en vooruithelpen.

Het VJF heeft daarom begin 2019 gesprekken aangeknoopt met de VRT om te bekijken wat mogelijk was. Met de dienst VRT-Innovatie kwam het overeen dat het VJF met een beperkte groep journalistieke professionals naar de VRT kon komen voor een gericht maar informeel programma van een halve dag, waarin verschillende mensen concrete uiteenzettingen geven over bepaalde projecten, en we daarna van gedachten konden wisselen. Op basis van deze 'pilot' zouden beide partijen bekijken of ze dit

in de toekomst op geregelde basis zouden organiseren, al dan niet in bijgestuurde vorm.

De hogergenoemde behoeften voor kennisuitwisseling m.b.t. journalistiek zitten bij de VRT echter niet enkel bij de dienst Innovatie. Het VJF contacteerde daarom verschillende andere diensten: VRT NWS Digitaal en Audience Engagement, VRT Start-up, Open VRT, Creative Lab en de VRT Studiedienst. Op de studiedienst na vond het VJF al deze diensten apart bereid om deel te nemen aan de kennisuitwisselingsnamiddag. Als datum werd 4 juni geprikt. Voor de voorbereiding van het programma contacteerde het VJF verschillende organisaties uit de sector.

In april informeerde VRT Innovatie het VJF echter dat het idee intussen was opgepikt door de centrale communicatiedienst van de VRT. Die wilde er een groter evenement van maken, dat zou plaatsvinden in de loop van oktober, met een duidelijke focus op nieuws en innovatie. Het geplande evenement van 4 juni ging dus niet door. Begin augustus had het VJF een overleg met VRT Communicatie om te bekijken hoe dit verder ingevuld kon worden. Daarin werd ingegaan op een informeel evenement met de VRT Nieuwsdienst in oktober (voorkeur van het VJF), en/of de Media Fast Forward On Tour evenementen die de VRT in 2019 voor het eerst zou organiseren in aanloop van haar jaarlijkse Media Fast Forward conferentie in december.

Eind augustus kreeg het VJF bericht dat de VRT had beslist om in 2019 toch geen apart stakeholderevenement te organiseren met de nieuwsdienst. Het VJF mocht wel enkele projecthouders afvaardigen naar de besloten Media Fast Forward **On Tour** events, nl. Al@work (UGent, 25/10) en The War on Truth (KUL/UA, 7/11).

Desin(t)forum

Op 6 december 2019 organiseerde het VJF samen met Mediawijs, imec-SMIT-VUB en Square Truth Network **Desin(t)forum**, een informeel forum om actoren uit educatie, onderzoek, journalistiek en factchecking de kans om elkaar te ontmoeten, te spreken en met elkaar aan de slag te gaan.

Dit was het programma:

- Keynote “When nothing is true and everything is possible. Hoe omgaan met desinformatie in Vlaanderen”
 - Nathalie Van Raemdonck, Associate Analyst at the European Union Institute for Security Studies
- Five minute talks
 - Mathias Vermeulen – Mozilla foundation steunt onderzoek naar hoe je Desinformatie kunt tegengaan
 - Tim Pauwels – Square Truth Network voor factcheckers en anti-Desinformatiewerkers
 - Michaël Opgenhaffen – Factcheck.Vlaanderen, het staat op het net, maar klopt het wel?

- Nadia Vissers – EUfactcheck checkt de Europese verkiezingen
- *Pauze*
- Jan Jaegers – FactRank ontdekt automatisch wat te factchecken valt
- Maarten Schenk – Lead Stories debunkt trending Fake news met algoritmes
- Guy De Pauw – Textgain zoekt desinformatie met artificiële Intelligentie
- Michiel Scharpé – het Vlaams Journalistiek Fonds ondersteunt journalistieke acties tegen desinformatie
- Outro door Ike Picone, imec-VUB-SMIT
- Netwerksessie

Het was oorspronkelijk de bedoeling dat het VJF op het forum toelichting zou geven bij de nieuwe subsidieronde voor innovatieve journalistieke projecten. Die was wegens de beslissing van de Vlaamse Regering in november echter geannuleerd. In de plaats daarvan ging het VJF op het forum dieper in op enkele aspecten van de journalistieke uitdagingen om desinformatie tegen te gaan.

Vele aanwezigen, zowel academici als mensen uit het veld, spraken op het forum publiekelijk hun lof uit over de eerste verwezenlijkingen van het VJF, wezen op de nood aan ondersteuning van kleine initiatieven in de toekomst, en uitten hun onbegrip over het voortijdig stopzetten ervan.

Mediacafés

In Mediacafés behandelen experts in een gemoeidelijke sfeer thema's die in ruime zin aan media en (onderzoeks)journalistiek zijn gerelateerd. De organisatie is in handen van Vlaams-Nederlands huis deBuren, in samenwerking met een aantal partners, waaronder het Vlaams Journalistiek Fonds. Concreet zit het VJF mee op de eerste lijn voor de selectie van onderwerpen en sprekers.

In 2019 vonden twee Mediacafés plaats. Op 27 maart in de Arteveldehogeschool (Gent) over de rol en de toekomst van regionale media, en op 14 november in de Zebrastraat (Gent) over artificiële intelligentie en journalistiek.

Het VJF overlegde in 2019 ook al met deBuren over de inhoud en aanpak van de Mediacafés in 2020.

Overige kennisbijdragen

- **DIAMOND stakeholdersdag**
‘DIAMOND – Diversity and Information Media: New Tools for a Multifaceted Public Debate’ is een meerjarig onderzoeksproject van de KU Leuven, Universiteit Antwerpen en Vrije Universiteit Brussel. Het onderzoekt diversiteit in de journalistieke praktijk langs drie dimensies: diversiteit van thema's, actoren en standpunten.

Op de jaarlijkse stakeholdersdag van het project op 16 december 2019 was het VJF respondent voor een van de gepresenteerde onderzoeken, en trad het in debat met verschillende partijen uit de sector.

– RHETORiC

Het online nieuwsdebat op sociale media raakt steeds meer gepolariseerd. Omwille van de groei aan aanstootgevende en haatdragende reacties, en de uitdaging om die te beheren, sluiten verschillende Vlaamse nieuwswebsites hun commentaarsectie dan ook af.

Het RHETORiC-project wil een oplossing bieden voor dit probleem door nieuwsredacteuren en -lezers tools aan te reiken die hen helpen om polarisatie te detecteren en bestrijden, en een beschaafd maatschappelijk discours te ondersteunen.

Het RHETORiC-project is een samenwerking van VRT, Mediahuis, Textgain, Wieni, Tree Company, KU Leuven (mintlab) en UGent. Het krijgt financiële steun van imec en VLAIO.

Het Vlaams Journalistiek Fonds maakt deel uit van de gebruikersgroep die het project mee opvolgt.

– Journalistieke opdracht beheersovereenkomst VRT

In het kader van de nieuw te onderhandelen beheersovereenkomst tussen de VRT en de Vlaamse Regering, gaven de Administratie Cultuur, Jeugd en Media van de Vlaamse Overheid en de Sectorraad Media van de SARC de opdracht aan de onderzoekscentra imec-SMIT (VUB) en imec-MICT (UGent) om een brede consultatie te houden bij alle relevante stakeholders van de VRT.

In een eerste fase werden diverse organisaties en mediaspelers in verschillende domeinen, waaronder het VJF, gevraagd om schriftelijk hun visie en standpunten te delen over de rol en opdracht van de VRT.

In een tweede fase werden focusgroep-gesprekken gevoerd met een reeks stakeholders over meer specifieke uitdagingen en thema's met betrekking tot de volgende beheersovereenkomst. Het VJF nam deel aan het rondetafelgesprek over de journalistieke opdracht van de VRT.

Dit proces resulteerde in een rapport, 'Stakeholderbevraging ter voorbereiding van de nieuwe beheersovereenkomst van de VRT met de Vlaamse Regering', waarin ook input van het VJF werd verwerkt.

Overige evenementen

Met het oog op kennisdeling en communicatie was het VJF aanwezig op verschillende evenementen in de sector. Enerzijds om zelf kennis te delen of te communiceren

over zijn werking, anderzijds om kennis te verzamelen, de vinger aan de pols houden en noden te detecteren.

Dit is een selectie:

- Symposium 10 Jaar Nieuwscheckers (24 januari, Leiden)
- KVAB-symposium: De strijd om de waarheid. Over nepnieuws en desinformatie in de digitale mediawereld (22 maart, Brussel)
- Difference Day (3 mei, Brussel)
- Innovating Media Economics (27 juni, Brussel)
- Festival voor de Jonge Journalist (19 september, Brussel)
- Global Investigative Journalism Conference (26-29 september, Hamburg)
- The Battle for the Truth - Democracy & Disinformation in the Digital Media World (11 oktober, Vlaams Parlement)
- VRT Media Fast Forward On Tour: AI@work (25 oktober, Gent)
- FoME Symposium 2019 - Rethinking media development - New actors, new technologies and new strategies (7-8 november, Bonn)
- FT Future of News Europe (26 november, Amsterdam)

Doorverwijsloket voor vragen over journalistiek

In de Samenwerkingsovereenkomst over het VJF stond nog een vierde operationele doelstelling vermeld: "functioneren als doorverwijsloket m.b.t. journalistiek in nauwe samenwerking met VVJ en het Journalistenloket". Bij de lancering van het VJF was voorzien dat het ook zou "functioneren als aanspreekpunt voor alle journalisten". Bij het verder op punt stellen van de Samenwerkingsovereenkomst bepaalden de partners in de stuurgroep echter dat het niet wenselijk was om doelstellingen voorop te stellen die mogelijk dubbelop zouden lopen met bestaande structuren. Het VJF als algemeen aanspreekpunt werd niet opportuun geacht, vandaar de verschuiving naar doorverwijsloket.

In de praktijk bleek dat deze rolverdeling door de sector ook als natuurlijk werd gevoeld. Het VJF ontving weinig algemene of specifieke vragen over journalistiek, maar vooral vragen over de subsidieregeling en/of over innovatie. Op de VJF-website, en waar nodig in rechtstreekse contacten, verwees het VJF door naar de VVJ en het Journalistenloket voor algemene en specifieke vragen voor journalisten en de sector in Vlaanderen.

VLAAMS-NEDERLANDSE SAMENWERKING

De laatste operationele doelstelling uit de VJF-Samenwerkingsovereenkomst ging over Vlaams-Nederlandse samenwerking: "In samenwerking met het Vlaams-Nederlands Huis deBuren onderhoudt het VJF contacten met mediaspelers, mediaorganisaties, mediabeleidsmakers en opleidingen Journalistiek in Nederland en stimuleert het de samenwerking met Vlaanderen waar mogelijk."

Stimuleringsfonds voor de Journalistiek

Een belangrijke partner voor het VJF op Vlaams-Nederlands vlak is het Nederlands Stimuleringsfonds voor de Journalistiek (SvdJ). Bij de lancering van het VJF is dit fonds als voorbeeld genoemd. Bovendien was het SvdJ de opdrachtgever voor het onderzoeksrapport *Eén taal, meer stemmen. Journalistiek, innovatie en samenwerking in Nederland en Vlaanderen* dat heeft bijgedragen aan de oprichting van het VJF.

Het SvdJ volgde onze werking met interesse stond steeds open om kennis te delen. Daarnaast publiceert het SvdJ artikels over de innovatieve projecten die het VJF ondersteunt. Ook is het partner bij gezamenlijke projecten als de Mediacafés of het Opleidingenoverleg.

Op 3 september was het VJF in Utrecht te gast op een besloten 'sprint-event' van het SvdJ. Op zo'n sprint-event leggen de projecten die innovatiesteun hebben ontvangen hun tussentijdse resultaten voor en bespreken ze die met hun coaches. Dit bood inspiratie voor het VJF voor een coachings- of feedbackmoment in de geplande subsidieronde van 2020.

Het VJF en SvdJ herhaalden in 2019 ook de intentie voor een gezamenlijk congres of kennis-dag in 2020.

Echte grote gezamenlijke VJF-SvdJ-projecten waren vooralsnog echter moeilijk wegens het onevenwicht qua ontwikkelingsfase en budgetten tussen beide organisaties. De relatie met het SvdJ bleef echter actief, en de contacten waren stevast warm en constructief. Eind 2019 maakte de directeur van het SvdJ het VJF dan ook zijn verbouwereerdheid en afkeuring over over de vroegtijdige stopzetting van het VJF.

Vlaams-Nederlands huis deBuren

Eind 2018 verhuisden het Vlaams Journalistiek Fonds en Journalismfund.eu hun kantoor naar Vlaams-Nederlands Huis deBuren in Brussel. Het samenhuizen in één gebouw met zowel deBuren als de Nederlandse Taalunie is een duidelijke meerwaarde voor de bevordering van de Vlaams-Nederlandse samenwerking. Met deBuren werd o.a. nauw samengewerkt voor de organisatie van de Vlaams-Nederlandse Mediacafés en het Opleidingenoverleg.

Mediacafés

In Mediacafés behandelen experts in een gemoedelijke sfeer thema's die in ruime zin aan media en (onderzoeks) journalistiek zijn gerelateerd. Mediacafés vinden plaats in Vlaanderen en Nederland. De organisatie is in handen van Vlaams-Nederlands huis deBuren, in samenwerking met een aantal partners, waaronder het Vlaams Journalistiek Fonds. Concreet zit het VJF mee op de eerste lijn voor de selectie van onderwerpen en sprekers.

In 2019 vonden Mediacafés plaats over de rol en de toekomst van regionale media en over artificiële intelligentie en journalistiek.

Opleidingenoverleg

De Nederlandse ambassade in Brussel wilde in 2019 een overleg faciliteren tussen alle opleidingen journalistiek in Vlaanderen en Nederland. In februari vond daarover een eerste overleg plaats tussen het Vlaamse kabinet Media, deBuren, het VJF en het Departement CJM. Daar is de nodige informatie samengelegd (waarbij het VJF o.a. wees op de reeds bestaande overlegstructuren vanuit de opleidingen zelf) en is gevraagd om de finaliteit en de doelstelling nauwkeuriger af te lijnen.

In april hebben de Nederlandse en Vlaamse diplomatieke instanties dit opnieuw opgepikt. In een nieuw overleg werd besloten dat het VJF (voor Vlaanderen) en het Nederlandse Stimuleringsfonds bij de opleidingen zelf zouden polsen naar wenselijkheid en doelstellingen. Uit die oefening bleek enerzijds een voorzichtige interesse, maar anderzijds een vraag naar nut en concrete doelstellingen, aangezien er al verschillende samenwerkingsstructuren bestaan.

Er werd dan ook besloten dat er momenteel geen noodzaak is om dit initiatief top-down op te leggen.

Oorzaken Festival – De Brakke Grond

Op 29 maart was het VJF te gast op de Industry Day bij van het Oorzaken Festival, een podcastfestival van het Vlaams Cultuurhuis De Brakke Grond in Amsterdam. Op de Industry Day debatteerden podcast- en audio-professionals over de kansen en uitdagingen voor het maken, verspreiden en financieren van verschillende soorten podcasts. Het VJF had ook een aantal 'speeddates' met Vlaamse en Nederlandse mensen uit de sector.

De Brakke Grond uitte achteraf de wens om o.a. samen met het VJF, deBuren en de VRT te bekijken welke mogelijkheden er zijn om dit opkomende genre in de toekomst verder te prikkelen.

Tentoonstelling documentairefotografie in de Lage Landen

Het Fonds Pascal Decroos organiseerde in september en oktober in Gemeenschapscentrum De Markten in Brussel een tentoonstelling over documentairefotografie in de Lage Landen. Ook het VJF en deBuren werkten hieraan mee, met naast de tentoonstellingsactiviteiten ook een inhoudelijk debatprogramma. De tentoonstelling wist daarbij ook de interesse te wekken van andere toonplekken. Van 20 januari tot 1 maart 2020 zal ze te zien zijn in CC Ter Dilft in Bornem.

FINANCIËN

Zoals bepaald in de Samenwerkingsovereenkomst over het Vlaams Journalistiek Fonds stelde de Vlaamse Regering in 2019 een subsidie van 100.000 euro ter beschikking aan Journalismfund.eu vzw voor het realiseren van de operationele doelstellingen en de werkingskosten van het VJF.

Een gedetailleerde jaarrekening en het verslag van de commissaris zijn te vinden op de website van Journalismfund.eu: <https://www.journalismfund.eu/about-us/financial-documents>.

Money Trail Project

ONDERZOEKSJOURNALISTIEK TEGEN FINANCIËEL ONRECHT

In mei 2018 werd Money Trail gelanceerd op de EIJC & Dataharvest conferentie in Mechelen. Money Trail is een samenwerkingsproject tussen Journalismfund.eu en hoog aangeschreven journalistiek en trainingsorganisatie Finance Uncovered en Free Press Unlimited – en Oxfam Novib. Wij krijgen daarbij de steun van het Nationale Postcode Loterij in Nederland.

Onderzoeksjournalistiek is een machtig wapen in de strijd tegen financieel onrecht. Dat bewezen Lux Leaks, de Bahama files, Football Leaks en de Panama Papers, die het thema belastingontwijking hoog op de internationale politieke agenda lanceerden. Door de enorme aandacht in de media voor de betrokken politici en bedrijven in Europa en de VS, leek het alsof daar de belangrijkste slachtoffers vielen: Westerse overheden die belastingopbrengsten misliepen. Maar de werkelijke slachtoffers zijn de ontwikkelingslanden. Zij lopen jaarlijks ruim 100 miljard dollar mis door belastingontwijking en -fraude door internationale bedrijven. Geld dat ze keihard nodig hebben voor publieke voorzieningen als onderwijs, gezondheidszorg en infrastructuur. Het project wil bijdragen aan het einde van belastingontwijking, financiële schandalen, corruptie en dubieuze investeringen.

Werkbeurzen

Het *Money Trail* project van Journalismfund.eu steunt Afrikaanse, Aziatische en Europese journalisten om onderzoek te voeren naar grensoverschrijdende illegale geldstromen, belastingontwijking, ontduiking en corruptie in Afrika, Azië en Europa.

In 2019 ontving Journalismfund.eu 42 aanvragen ingediend door 104 aanvragers in drie aanvraagrondes die werden gehouden in maart, juni en september. De jury kwam drie keer samen en kende aan 24 projecten (75 aanvragers) een beurs toe. Er werd een totaalbedrag van € 195.764 toegekend, terwijl een recordbedrag aangevraagd werd van € 981.942,70. Helaas kunnen wij per ronde maar een totaalbedrag van ongeveer 50.000 euro toekennen.

In vergelijking, in 2018 was het toegekende bedrag minder (2018, € 117.253). Dit komt omdat het project in mei 2018 werd gelanceerd en journalisten het nog niet kende. Het stijgende aantal aanvragen en toegekende werkbeurzen in 2019 is ook het resultaat van de versoepelde aanvraagcriteria voor Afrikaanse en Aziatische journalisten. Aanvankelijke mochten alleen gemengde intercontinentale teams uit Afrika, Azië en Europa een beurs aanvragen. Elke team moest minstens journalisten uit twee continenten bevatten. Sinds begin 2019 mochten Afrikaanse en Aziatische journalisten lokale teams vormen, ook kunnen zij individueel een aanvraag indienen. Voor Europese journalisten is deze regel nog niet veranderd. Zij moeten nog samenwerken met een partner uit Afrika en Azië.

Nederlandse oproep

In november lanceerden wij een aparte oproep voor Nederlandstalige journalisten om geldstromen van en naar Afrika of Azië, die **via Nederland** lopen te onderzoeken. Van journalisten werd verwacht dat zij het artikel in het Nederlands publiceerden in een Nederlands medium. De deadline voor deze oproep viel samen met de deadline voor de reguliere Money Trail oproep op 16 december. De werkbeurzen worden pas in januari 2020 toegekend. Deze oproep werd gelanceerd omdat er vanuit Nederland nog weinig werd aangevraagd ondanks het feit dat de Nederlandse Postcode Loterij het project financieel ondersteunt.

Jury

Een onafhankelijke, anonieme jury van vier personen met ruime ervaring in onderzoeksjournalistiek in Afrika, Azië en Europa beoordeelt alle inzendingen. Aanvragen worden ingediend in het Engels zodat alle juryleden het kunnen lezen. De juryleden worden gekozen door Journalismfund.eu en voorgesteld door de adviesraad van Journalismfund.eu. Zij blijven anoniem tot ze de jury verlaten.

De jury beslist op basis van onderstaande journalistieke criteria:

1. Added value compared to mainstream coverage / a forgotten story	13
2. Relevance in society	13
3. Originality and innovative ideas, research methods	9
4. Feasibility	11
5. Experience of the applicants, references	5
6. Saleability, newsworthiness	11
7. Work effort requirement	8
8. Cross-border stories, cooperation between colleagues in different countries, pooling research capacity and knowledge	15
9. Being a watchdog of institutions, policies, money	15
TOTAL	100

Criteria voor de Nederlandse oproep

CRITERIUM	RELATIEF GEWICHT
1. Toegevoegde waarde ten op zichte van de mainstream berichtgeving / nieuwswaarde	15
2. Maatschappelijk relevant (in Nederland en elders)	10
3. Originaliteit en innovatief karakter	13
4. Haalbaarheid	10
5. Ervaring van de indiener/referenties	7
6. Verkoopbaarheid/marktgerichtheid	13
7. Tijdrovendheid	14
8. Grensoverschrijdende verhalen, mogelijke samenwerking tussen collega's in verschillende landen, het bundelen van onderzoekscapaciteit en kennis is een pluspunt, maar geen vereiste	8
9. Waakhond zijn van instellingen, bedrijven en beleid	10
TOTAAL	100

STATISTIEK

Zie overzicht hieronder:

	2018	2019
NUMBER OF APPLICATIONS	29	42
NUMBER OF GRANTEES	37	75
NUMBER OF GRANTS	12	24
AMOUNT GRANTED IN EURO	€ 117.253,00	€ 195.764,00
MINIMUM PROJECT SUPPORT	€ 4.993,00	€ 2.200,00
MAXIMUM PROJECT SUPPORT	€ 19.070,00	€ 13.900,00
AVERAGE PROJECT SUPPORT	€ 9.771,08	€ 8.156,83
AMOUNT APPLIED FOT	€ 664.838,64	€ 981.942,70
AVERAGE AMOUNT APPLIED FOR PER PERSON	€ 17.968,61	€ 23.379,59
NUMBER OF ROUNDS	3	3

Profiel aanvragers:

Van de 104 aanvragers waren 68 mannen en 36 vrouwen. 58 journalisten waren in dienst terwijl 44 als freelancer werkten.

Profile Applicants – granted and denied		
	2018	2019
FREELANCE	59	58
EMPLOYED	31	44
SCHOLARSHIP	0	1
STUDENT	2	0
JOB SEEKER	0	0
PHD	1	0
SABBATICAL	0	0
PENSION	0	0
TOTAL	93	103
NUMBER OF ROUNDS	3	3

Applicants Mvs F – granted and denied		
	2018	2019
MALE	52	68
FEMALE	39	36
% FEMALE	42,86	34,62

Profiel van de begunstigen:

Van de journalisten die effectief een beurs kregen werkten 40 als freelancer terwijl 30 in dienst waren. 45 waren mannen en 26 vrouwen.

Profile grantees		
	2018	2019
FREELANCE	25	40
EMPLOYED	11	30
TOTAL	36	70

Grantees: M vs F		
	2018	2019
MALE	22	45
FEMALE	14	26
% FEMALE	38,89	36,62

In 2019 kregen wij te maken met een divers groep aanvragers. Zij kwamen van 36 verschillende landen in Europa, Afrika, Azië en Noord-Amerika.

NATIONALITEIT	AANTAL AANVRAGERS	NATIONALITEIT	AANTAL AANVRAGERS
Bangladesh	1	Malawi	1
België	1	Mozambique	2
Kameroen	3	Nepal	4
Canada	2	Nederland	4
Centraal Afrikaanse Republiek	1	Nigeria	8
Denemarken	1	Roemenië	2
Egypte	1	Sierra Leone	1
Emiraten	1	Singapore	1
Ethiopië	1	Zuid-Afrika	9
Frankrijk	3	Zuid-Korea	4
Duitsland	6	Spanje	1
Ghana	2	Zweden	1
Guinee	1	Syrië	10
India	3	Tajikistan	2
Indonesië	2		1
Irak	1	Verenigd Koninkrijk	9
Ierland	1	Verenigde Staten	3
Italië	5	Yemen	1
Kenia	10	Zimbabwe	1
	TOTAL		104

OVERZICHT VAN DE WERKBEURZEN GEPUBLICEERD IN 2019

11 projecten werden in 2019 gepubliceerd: 8 daarvan kregen een beurs in 2018 maar werden pas in 2019 gepubliceerd. Zie het overzicht hieronder.

© Hui Ning – Madagaskar 2019

1. Millions of UN-dollars fail to reach villages fighting to survive in Mozambique

Estacio Valoi en zijn Chinese collega onthullen hoe een programma van de Verenigde Naties ter bestrijding van milieuvernieting ter waarde van tien miljoen dollar uiteenviel in Mozambique. Het onderzoek legde bloot hoe het falen van een UNDP-financieringsprogramma bedoeld om de vernietiging van het milieu tegen te gaan, Mozambikaanse gemeenschappen alleen liet strijden tegen cyclonen, overstromingen en droogte.

AUTEURS: Estacio Valoi (Mozambique) en een Chinese journalist die anoniem wilde blijven.

STEUN: € 9.000

PUBLICATIES:

Online

- *Millions of UN dollars fail to reach villages fighting to survive in Mozambique* - ZAM Magazine, 27 March 2019
- *Millions of UN dollars fail to reach villages fighting to survive in Mozambique* - Oxpeckers, 29 March 2019

Magazine

- *Milhões de Dólares Americanos das Nações Unidas não chegam às aldeias que lutam para sobreviver em Moçambique* - IKWELI, 29 March 2019

IMPACT:

Na de publicatie van het verhaal heeft UNDP het geld in sommige gemeenschappen wel toegewezen en is het project volgens de berichten die we van de getroffen organisaties hebben ontvangen, weer hervat.

2. Chinese Flying Money: the secret key to China's international trading success

Het grootste obstakel dat wetshandhavers tegenkomen bij het bestrijden van de illegale handel in wilde dieren is het gebrek aan een geldspoor dat als bewijs kan dienen in de rechtbank om zo veroordelingen te verzekeren van de sleutelfiguren.

AUTEURS: John Grobler (Namibia) en Alex Hofford (Hong Kong)

STEUN: € 7.333

PUBLICATIES:

- *Perlemoen: Rampokkerbedryf floreert in die tentakels van korrupsie* - Vrye Weekblad, 7 June 2019
- *How Chinese Flying Money 'finances' illegal wildlife trade* - Oxpeckers, 28 June 2019
- *Multi-billion wildlife trafficking by Chinese exposed* - The Village News, 25 June 2019

RADIO

- *WC 'number gangs' running abalone trade in cahoots with Chinese underworld* - Cape Talk, 26 June 2019

NEWSPAPER

- *Flying our of Africa* - Financial Mail, 25 July 2019

IMPACT:

De publicatie van het onderzoek leidde in Namibië tot groot protest om de exportregels te verscherpen. De betrokken journalist werd daarover ook verschillende keren geïnterviewd op televisie. De wetgeving werd als gevolg daadwerkelijk gewijzigd: de regelgeving voor de export van ruw palissanderhout en ander hardhout uit Namibië werd aangescherpt. Enkele honderden tonnen illegaal geogst hout werd een exportvergunning geweigerd. Er zijn twee corruptiezaken opgestart, en enkele toplui van de douane werden overgeplaatst.

Het United Office on Drugs and Crime (UNODOC) haalde het artikel aan in een rapport over integriteit van de wetshandhaving bij de bestrijding van de handel in wilde dieren. Het artikel werd ook aangehaald in het door de EU gefinancierde ENACT-rapport «African Illicit financial flows». Het artikel maakt ook deel uit van het lopende TRAFFIC-project om Namibië te helpen bij de bestrijding van het witwassen van geld.

3. I put a spell on you. How witchcraft corrodes the African economy and society

Onder het mom van hekserij wordt in veel Afrikaanse landen ten zuiden van de Sahara gecorrumpeerd, gemarteld en vermoord, maar lokale overheden én internationale hulporganisaties blijven wegstijven.

AUTEURS: Alberique Houndjo (Benin), Anneke Verbraeken (Nederland), Chief Bisong Etahoben (Cameroon) en Fidelis Mac-Leva (Nigeria).

STEUN: € 5.000

PUBLICATIES:

- *Sorcellerie Et Charlatanisme : Impacts Négatifs Sur Le Développement* - Matin Libre, 14 June 2019
- *From money guzzling animals to witchdoctors: How belief in witchcraft is costing Nigeria* - Daily Trust, 16 July 2019
- *Geloof in hekserij tiert welig in Afrika, organisaties kijken weg: 'Iedereen is bang om zelf doelwit te worden'* - Knack.be, 5 August 2019
- *WITCHES EXIST AND THEY COME IN NUMBERS* - Zam, 19 September 2019

4. How Frank Timis uses UK-registered companies to exploit Africa's resources

Een onderzoek naar hoe een controversiële Australische/Roemeense zakenman, Frank Timis, de broer van Senegalese president Macky Sall betaalde voor een geheime olie- en gasdeal in Senegal.

AUTEURS: Shanna Jones (VK), Mohamed Kabba (Sierra Leone), Michelle Madsen (VK) en Cooper Inveen (VK/Sierra Leone).

STEUN: € 7.400

PUBLICATIES:

- *An oily threat to Sall* - Africa Confidential, 14 June 2019
- *Suppressed Report Finds AML Boss Unfit for Senegal* - Awoko, 30 July 2019

5. On the trail of Chinese pharmaceuticals in Africa

De handel in vervalste geneesmiddelen is gegroeid tot een zwarte marktindustrie van 30 miljard dollar dat jaarlijks duizenden mensen doodt. Deskundigen waarschuwen dat het aantal vervalste of ondermaatse medicijnen dat Afrika binnenkomt, toeneemt.

AUTEURS: Jacob Kushner (VS), Anthony Langat (Kenia), Qian Sun (China) en Felix Franz (Duitsland).

STEUN: € 10.785

PUBLICATIES:

Online

- *China Is Leading the Next Step in Fighting Malaria in Africa* - The Atlantic, 4 July 2019
- *In quest for UHC, Kenya faces pharmacy regulation battles* - Devex, 5 July 2019.
- *Kenia: Verhütungsmittel per Chatbot* - Deutsche Welle, 16 July 2019
- *In Kenya, a stagnating fight against malaria calls for new strategies* - The New Humanitarian, 13 August 2019

Podcast

- *One Chinese Company's Bold, Controversial Plan to Wipe Out Malaria in Kenya* - The China Africa Report, 29 August 2019

6. Online illegal wildlife trade

Hoewel cyberspace niet het belangrijkste platform is voor de illegale handel in wilde dieren, biedt het een anonieme en veelzijdige marktplaats om te kopen en te verkopen. Deze journalisten zoeken uit of het internet een rol speelt in het toenemend illegale handel in wilde dieren.

AUTEURS: Roxanne Joseph (Zuid-Afrika), Rudi Bressa (Italië), Fiona Macleod (Zuid-Afrika) en een Chinese journalist die anoniem wilde blijven.

STEUN: € 19.070

PUBLICATIES:

- *How we (almost) became reptile smugglers* - Oxpeckers, 30 July 2019
- *Inside the temple of trade* - Oxpeckers, 2 August 2019
- *Tech solutions for rhino trade* - Oxpeckers, 8 August 2019
- *Rhino trade in the heart of darknets* - Mail & Guardian, 8 August 2019
- *Ecco come siamo (quasi) diventati trafficanti di rettili* - La Stampa, 2 September 2019

MICROSITE

- *Online Illegal Wildlife Trade* - Wildlife Trafficking Stories, 23 August 2019
- *On the frontline* - Wildlife Trafficking Stories, 23 August 2019

NEWSPAPER

- *Com'è facile (purtroppo) diventare trafficanti di rettili e animali protetti* (How we [almost] became reptile smugglers) - La Stampa, 25 August 2019
- *Darknet rhino trade needs high tech solutions* - Daily Dispatch, 23 August 2019

7. An investigation on the 2.7 billion USD of blue economy investment from China in Madagascar

Toen het nieuws uit Beijing op 6 september 2018 Madagaskar bereikte dat een deal van 2.7 miljard dollar gemaakt was over 'de blauwe economie' die men met China opzet, panikeerden er velen op het tweede grootste eiland ter wereld. Terecht, want niemand, ook niet op het ministerie van Visserij, had al iets gehoord over zo'n deal. Hoe een visserijovereenkomst van 2,7 miljard dollar tussen China en Madagaskar verscheen en verdween uit het niets.

AUTEURS: Hui Ning (China) en Riana Raymonde Randrianarisoa (Madagaskar).

STEUN: € 4.993

PUBLICATIES:

Online

- *馬達加斯加：被一紙巨額中資漁業協議攪動的一年* - The Initium, 10 October 2019
- *Economie Bleue: un an après. L'accord cadre de 2 milliards 700 millions de dollar conclu entre AMDP Madagascar avec les Chinois tombe à l'eau.* - Mada24, 10 October 2019
- *Madagascar rocked by fishing deal that never was* - China Dialogue, 17 October 2019

8. Stash or Trash: Does Africa have a taste for the World's e-waste?

Door het gebrek aan capaciteit om de instroom van e-afval uit het buitenland, vooral uit Europa, Azië en de Verenigde Staten, onder controle te houden, kunnen Nigeriense ambtenaren slechts zoveel doen om te voorkomen dat hun land wordt omgevormd tot een vuilnisbelt voor afgedankte digitale apparaten die steeds meer een onlosmakelijk onderdeel van het leven in de 21^e eeuw vormen.

AUTEURS: Kolawale Talabi (Nigeria) en Mattheo Civillini (Italië)

STEUN: € 12.500

PUBLICATIES:

- *Stash or Trash: Despite control measures, Nigeria still top e-waste destination* - Premium Times, 26 October 2019
- *Stash or Trash: Does Africa have a taste for the World's e-waste?* - ICIR, 30 October 2019
- *Pannelli solari, quelli dismessi in Italia? "Smaltiti" in Africa: in 6 mesi sequestrati 3.500 diretti in Burkina Faso. Nigeria, la discarica Ue* (IT) - Il Fatto Quotidiano, 19 November 2019
- *Stash or trash: Despite control measures, Nigeria still top e-waste destination* - Africa China Reporting Project, 29 November 2019

IMPACT:

Dit onderzoek werd eerst gepubliceerd in Nieuw-Nederlandse en Italiaanse media, met een gezamenlijk online bereik van meer dan 1 miljoen lezers per maand. Daarna werd het opgepikt door media in Zuid-Afrika.

Het project had ook impact op toekomstige grensoverschrijdende journalistieke samenwerkingen. Journalist Kolawale Talabi: "Het project heeft mij in staat gesteld om mijn leiderschapscapaciteiten verder te ontwikkelen. Het is niet altijd gemakkelijk om over de grenzen heen samen te werken of teams te leiden om een verhaal met internationale invalshoeken te onderzoeken. Het project gaf me dus een idee van hoe ik in de toekomst op strategisch gebied ga functioneren."

9. The money trail of the Japanese Imperial brothel system

Een onderzoek naar de slachtoffers van het systeem van dwangprostitutie dat tussen 1932 en 1945 uitgerold werd door het Japanse Keizerlijke Leger, de marine en de luchtmacht in alle bezette gebieden in Zuidoost-Azië. Het bewijsmateriaal voor het systematische misbruik troffen journalisten Griselda Molemans en Hee Seok Park aan in archieven in Nederland, Engeland, de Verenigde Staten, Australië, Nieuw-Zeeland, Maleisië en Zuid-Korea; met als topstukken de achter slot en grendel gelegde jurisprudentie betreffende verkrachting en dwangprostitutie; en het geldspoor van de leger- en marineborden.

AUTEURS: Griselda Molemans (Nederland) en Hee Seok Park (Zuid-Korea).

STEUN: € 13,000

PUBLICATIES:

Online:

- 사라진 '일본군 위안부' 피해자들의 예금은 어디로 갔나 - Monthly Chosun, 31 October 2019
- New proof in 'comfort women' issue - New Straits Times, 21 November 2019

Print:

- New proof in 'comfort women' issue - New Straits Times (Malaysia), 17 November 2019

Boek:

- Griselda Molemans, Levenslang oorlog (Quasar Books)

IMPACT:

De impact van dit verhaal begint duidelijk te worden in de eerste weken van 2020. Naast aandacht in Zuid-Korea en Maleisië was er o.a. een interview bij SBS Australië, aandacht bij de Nederlandse openbare omroep en bij Nederlandse parlementsleden.

10. Highway 10. How West-Africa pays for Europe's cocaine addiction

De cocaïne die wij gebruiken komt binnen via Ivoorkust, waar lokale handelaars niet in geld maar in coke worden uitbetaald. Gevolg: het aantal verslaafden stijgt explosief en de regio wordt steeds instabieler. Hoe heeft het zover kunnen komen? Een onderzoek van Daan Bauwens en Nicholas Ibekwe naar hoe West-Afrika de tol betaalt voor Europese cocaïneverslaving.

AUTEURS: Nicholas Ibekwe (Nigeria) en Daan Bauwens (België).

STEUN: € 10.396

PUBLICATIES:

Online

- *West-Afrika betaalt de tol voor Europese cocaïneverslaving* - MO* Magazine, 13 December 2019
- *SPECIAL REPORT: Drug Frontier: How cocaine trafficking is impacting West Africa* - Premium Times, 1 January 2020
- *West-Afrika betaalt de prijs voor Europese cocaïneverslaving* - Oneworld.nl, 3 January 2020

Magazine

- *West-Afrika betaalt de tol voor Europese cocaïneverslaving* - MO* Magazine, December 2019

11. Tracking the European Union's migration millions

Onderzoek naar hoeveel geld Europa in Nigeria uitgeeft om migratie in te dammen. Het antwoord bleek onmogelijk te achterhalen. De Europese financieringsstromen voor migratie zijn zo onoverzichtelijk als een bord spaghetti. Dat is problematisch én typerend voor Europa's migratiebeleid in Afrika.

AUTEURS: Maite Vermeulen (Nederland), Ajibola Amzat (Nigeria) en Giacomo Zandonini (Italië).

STEUN: € 10.000

PUBLICATIES:

- *Europe spends billions stopping migration. Good luck figuring out where the money actually goes* - The Correspondent, 9 december 2019
- *A breakdown of Europe's €1.5bn migration spending in Nigeria* - The Correspondent, 9 december 2019
- *Niemand weet, niemand weet... hoe Europa zijn migratiemiljarden besteedt* - De Correspondent, 9 december 2019
- *Grensbewaking en migranten terugvliegen. Zo besteedt Europa 1,5 miljard euro aan migratie in Nigeria* - De Correspondent, 9 december 2019

- *How the EU created a crisis in Africa – and started a migration cartel* - The Correspondent, 11 december 2019
- *De EU heeft in stilte een crisis uitgeroepen in 26 Afrikaanse landen. En omzeilt zo de eigen aanbestedingsregels* - De Correspondent, 11 december 2019
- *Europe spends billions stopping migration. Good luck figuring out where the money actually goes* - ICIR, 18 december 2019

12. Thousands of Syrian Camels disappear during the war

Meer dan duizenden kameelherders zijn naar de Europese Unie gevlucht, ze hebben de zee en de bergen overgestoken om hun toevlucht te zoeken als gevolg van de tragische voortdurende oorlog, die hun levenswijze heeft veranderd. Tegelijkertijd verliezen zij hun kamelen door illegale handel.

AUTEURS: Daham Alasaad (Syrië/ Denemarken) en Mohammad Bassiki (Syrië/ Frankrijk)

STEUN: € 7.000

PUBLICATIE

- دودحل جراح يلى لة يروس لاء ارحصل ل ن م ل ام ج ل ا ب ي ر ه ت ع ب ت ت ت ا ر ا س م ق م ع ي ف - Daraj, 30 december 2019

MONEY TRAIL TRAINING

Met *Money Trail* trainen we onderzoeksjournalisten en activisten om betrouwbare informatie over financieel onrecht te verzamelen en deze informatie toegankelijk te maken voor burgers en maatschappelijke organisaties. Zo kunnen ze overheden en bedrijven dwingen tot maatregelen die belastingontwijking, financiële schandalen, corruptie en dubieuze investeringen tegengaan.

De trainingen worden georganiseerd door onze Money Trail-partners Free Press Unlimited, Finance Uncovered en Oxfam Novib.

Free Press Unlimited steunt onafhankelijke media en journalistieke opleidingen in veertig landen. **Finance Uncovered** traint journalisten in financiële onderzoeksjournalistiek en stelt ze in staat mondiale belastingontduiking, corruptie en witwaspraktijken te begrijpen en bloot te leggen.

In 2019 werden er vier trainingen georganiseerd in Jakarta (Indonesië, maart), Abuja (Nigeria, juli), Nairobi (Kenia, september) en Londen (Verenigd Koninkrijk, november). 122 journalisten en activisten namen deel aan de trainingen. De meerderheid van de deelnemers

waren journalisten. Meer dan 10 procent dienden een aanvraag in na de training.

MENTORING

Journalismfund.eu biedt mentoren aan journalisten die een beurs krijgen. Zo kunnen ook zij kwalitatieve, onthullende nieuwsitems leveren. De mentoren zijn eveneens experts in de journalistiek uit Afrika, Azië en Europa. Zij helpen bij bronnen te identificeren, interviewmethoden te verbeteren of teamleden motiveren, ook als het tegenzit. In totaal zijn er **achttien** mentoren beschikbaar.

In 2019 kregen **11 teams** een mentor toegewezen door de Money Trail jury. Hieronder een lijst van de mentoren:

1. *Gwen Lister* (Namibia) - Journalist, columnist and press freedom activist. Founder, editor of *The Namibian*. Early ICIJ-member.
2. *Finance Uncovered* team (UK) - The team at Finance Uncovered trains and mentor journalists on how to investigate tax abuse, money laundering and corruption.
3. *Sheila Coronel* (United States/ Philippines) - Director Stable Center for Investigative Journalism.
4. *Wahyu Dhyatmika* (Indonesia) - Specialist in corruption reporting. Editor-in-Chief for *Tempo Media Group*, Jakarta. Board member of the Alliance of Independent Journalists (AJI), Indonesia.
5. *Yi-Shan Chen* (Taiwan) - Finance reporter and an instructor at National Taiwan University's School of Journalism and a deputy editor at Taiwan's *CommonWealth* magazine. Participated in Offshore leaks, Panama Paper and Paradise projects of ICIJ.
6. *Oliver Schröm* (Germany) - Finance reporter and Editor-in-chief at *Correctiv*.
7. *John-Allan Namu* (Kenya) - Investigative Journalist/ CEO at *Africa Uncensored*.
8. *Eric Smit* (Netherlands) - Finance and money laundering specialist. Editor-in-chief at *Follow the Money* (ftm.nl).
9. *Paula Fray* (South Africa) - Managing Director at *frayintermedia*.
10. *Laurent Richard* (France) - Investigative Journalist. Co-founder of the French inquiry magazine *Cash Investigation*. ICIJ member. Worked on Luxleaks.
11. *Pavla Holcova* (Czech Republic) - Specialises in Organised Crime Groups in Europe, money laundering, media projects. She is the founder of the *Czech Centre for Investigative Journalism*.
12. *Roel Landingin* (Philippines) - Specialises in corruption, abuse of money and resources. Roel Landingin is the editor-in-chief of Entrepreneur Philippines, an online business news website. He is also a contributor to the Philippine Center for Investigative Journalism (PCIJ) and ICIJ-member.
13. *Sylke Gruhnwald* (Switzerland) - Reporter based in

Switzerland specialising in reporting on white-collar crime, fraud and following the money.

14. [Craig McKune](#) (South Africa) - Specialises in research and communications projects around tax havens and financial flows & climate and energy. Formerly worked as an investigative journalist for [amaBhungane](#).
15. [Ron Nixon](#) (United States / South Africa) - International Investigations Editor at The Associated Press. Former New York Times. Computer-Assisted Reporting specialist.
16. [Khadija Sharife](#) (South Africa) is an investigative journalist, researcher and Africa editor at [OCCRP](#).
17. [Will Fitzgibbon](#) (United States) is a senior ICIJ reporter. He is also ICIJ's Africa and Middle East partnership coordinator.
18. [Fiona Macleod](#) is a seasoned investigative environmental journalist, who heads Oxpeckers Investigative Environmental Journalism.

MONEY TRAIL: VOORAFGAAND ADVIES BIJ DE AANVRAAG

Om de toegankelijkheid van Money Trail en de kwaliteit van de aanvragen te verhogen, zetten wij sterk in op hulp en advies aan de aanvragers. Journalisten kunnen de projectcoördinator van Money Trail vragen om hun aanvraag op voorhand te bekijken.

In 30-minuten durende sessies op Skype, Jitsi of WhatsApp vragen zij of hun verhaal in aanmerking komt voor een beurs. Zij krijgen voorstellen voor mogelijke teamleden en kunnen hun budget bespreken met de projectcoördinator.

In 2019 hielden wij 34 gesprekken online. Een groot deel van de aanvragers dienden dergelijk een aanvraag in. Zie overzicht hieronder.

Alle informatie over de procedure, timing, criteria, etc. kunt u hier lezen: <https://moneytrail.journalismfund.eu/en/rules>.

#IN TALK	COUNTRIES	TYPE OF Q	APPLIED	GRANT?	#TALKS
27				9	34
1	France/Syria	Is my story eligible for a grant?	yes	1	2
1	Italy/Germany	Is my story eligible for a grant?	yes	1	1
1	EN	Budget			1
1	EN	Eligibility of their story idea			1
0					0
1	Nigeria/NL	Budget, idea, jury	yes	1	2
0	Kenya				0
1	Mozambique	General idea and teammate			2
1	Ghana	Finding a teammate	yes	1	2
1	US	Find me a teammate: Germany, Italy, Spain	yes	1	2
1	Germany	Budget, story idea	ECBG grant	1	1
1	Belgium	Budget, story idea	no		1
1	Italy	Budget, story idea	yes	1	1
1	Italy	Budget, story idea	yes	1	1
1	Cambodia/BE	Story idea, teammate, budget	no		1
1	BE/Canada	Story idea & budget & teammate			1
2	South Africa	Story idea & budget & teammate	yes	1	2
1	Burundi	Story idea & budget & teammate	no		1
1	Nigeria	Is our story good enough?	no		2
2	South Africa	Is our story good enough?	yes		2
1	Cameroon	Story idea & budget & teammate	no		1
1	Italy	Story idea & budget & teammate	no		1
1	UK/Kenya	Story idea & budget & teammate	no		1
1	Canada	Story idea & budget & teammate	yes		2
1	Nepal	Story idea & budget & teammate	yes		1
1	French	Story idea & budget & teammate	yes		1
1	American/China	Story idea & budget & teammate			1

Advising and coordinating investigative teams

INVESTIGATE EUROPE

In 2015 werd Journalismfund.eu gevraagd om te helpen bij het opzetten van een redactionele en praktische structuur voor een grensoverschrijdende journalistiek team. Het ging om negen journalisten van acht landen die belangrijke en complexe Europese thema's wilden aansnijden zoals migratie, de arbeidsmarkt of openbare aanbestedingen. Na voorbereidingen bijgestaan door Journalismfund.eu tijdens 2015 en de eerste helft van 2016, is het team nu 'up and running'. De redactionele coördinatie blijft bij de teamleden. Journalismfund.eu speelt hier de rol van tussenschakel tussen de donoren en de leden van het team. Ook helpt Journalismfund.eu mee met de begroting en opvolging van de budgetten. Dit project is financieel gesteund door een multi-donor budget en zoekt voor lange termijn financiering.

In 2019, realiseerden zij twee grote projecten.

1. [Inside a Troll Farm](#)
2. [The 5G mass experiment](#)

 Lees hier alle publicaties:
<http://www.investigate-europe.eu/>

EUROPEAN INVESTIGATIVE COLLABORATIONS NETWORK

De primaire doelstelling van het EIC.Network is om gezamenlijk verslag uit te brengen en onderzoeksjournalistiek te publiceren met een focus op Europese topics, om zo beter te begrijpen hoe machtsstructuren invloed hebben op Europese gemeenschappen.

Samenwerking

De basis voor samenwerking tussen EIC leden / organisaties is om op regelmatige basis informatie te delen en mogelijk ideeën voor verhalen met elkaar af te toetsen. EIC.Network houdt regelmatig meetings en is actief op meerdere fronten: het tackelen van Europese verhalen; het vinden, samenstellen, processen en analyseren van 'big data sets'; ontwikkelen van hun eigen samenwerkingstools, platformen en informatieontwerp en dit onder opensource licentie.

EIC.Network hanteert een langetermijnaanpak en betreft daarom in hun samenwerkingsprojecten de generatie #25 die samenwerken met senior verslaggevers en redacteurs.

Lidmaatschap

Dit is een niet-exclusief netwerk, wat betekent dat leden deel kunnen uitmaken van andere netwerken, maar slechts één medium of media-outlet van elk Europees land kan een EIC-lid zijn, wat nationale exclusiviteit garandeert.

Coördinatie

Stefan Candea coördineert de communicatie, *workflow* en *tools*. Bij elke onderzoek werkt Stefan nauw samen met de initiatiefnemer van het onderwerp.

EIC-board

Het bestuur van EIC beslist over EIC-partnerschappen, lidmaatschap, toekomstige ontwikkelingen en de agenda van de Algemene Vergadering van EIC. De bestuursleden zijn journalisten die samenwerken met redacties van EIC-leden. Het huidige bestuur is samengesteld uit Pierre-Yves Warnotte (Le Soir), Jörg Schmitt (Der Spiegel), Yann Pilippin (Medipart), Zeynep Sentek (The Black Sea), Anne Mette Svane (Politiken) and Alfred Weinzierl (Der Spiegel) die ook voorzitter van de raad is. Jörg Schmitt is momenteel verantwoordelijk voor de 'outreach' van het netwerk.

EIC.Network is van mening dat netwerken zullen blijven bestaan. Vanwege hun structuur en methodologie zijn samenwerkingsnetwerken één van de weinige mechanismen die in staat zijn om gelijke tred te houden met de geglobaliseerde machtsstructuren (d.w.z. regeringen, bedrijven, ...) en daarmee de enige weg voorwaarts voor onderzoeksjournalistiek.

Journalismfund.eu fungeert hier als het tussenschot tussen de donor (Adessium) en EIC.Network. Binnen het meerjarenplan van Journalismfund.eu past deze activiteit onder "Facilitating and coordinating investigative teams". Ook in 2020 zal Journalismfund.eu deze activiteit verder ontwikkelen.

 Lees meer: www.eic.network

Prijzen en awards

In 2019 vielen deze projecten in de prijzen:

Fond Pascal Decroos

- Faire-Part: RIDM Montréal International Documentary Festival - Prix Meilleur Documentaire international
- Er was eens...: Ensors - beste documentaire tv (Genomineerd)
- Ademloos: Ensors - beste documentairefilm (Gewonnen)
- Mother: Diverse filmfestivals zoals Sheffield, Gent, Chicago... (Genomineerd)
- Fraude in de zorg: Belfius Persprijs (Genomineerd)
- No friends but the mountains: Best short Documentary op Beloit International Film Festival (USA) (Gewonnen)
- Ghana for you: Compétition documentaire long-métrage FEPASCO - Burkina Faso (Genomineerd)

Investigate Europe

- Investigate Europe won de Hans-Matthöfer-Preis voor hun publicatie over de *BlackRock Investments*.

Flanders Connects Continents

Land of plenty, land of but a few

- Shortlist voor de New Media Writing Prize (NMWP) in de categorie journalistiek.
- Genomineerd voor de Prix Europa in de categorie "Tv Huidige Zaken".
- Bekroond met de Prémio Gazeta Multimedia. De belangrijkste journalistieke prijs in Portugal.

Mercy Killing

- Genomineerd in de categorie 'Signalerend' van De Loep - VVOJ

 Alle awards en nominaties kun je online vinden: <https://www.journalismfund.eu/supported-projects/awards>

Postgraduaat Internationale Researchjournalistiek

DOELSTELLING

De cursus richt zich met name op mensen met eender welk type masteropleiding (of met een bachelorsdiploma in de journalistiek) en geeft inzicht in het succesvol opzetten van een journalistiek onderzoeksproject dat goed gefundeerd en geloofwaardig is. De cursus bestaat uit drie modules: Onderzoeksjournalistiek, Internationale verslaggeving en Portfolio. De cursus duurt 136 uur en vindt plaats op dinsdag- en donderdagavond (tijdens het academiejaar).

Het uiteindelijke doel van de cursus voor studenten is om te leren hoe je nieuws kunt maken. De studenten worden vertrouwd gemaakt met technieken waar reguliere journalisten weinig of nooit van hebben gehoord. Er is bijvoorbeeld veel aandacht voor data-analyse en visualisatie, zoeken op internet, gebruik maken van de WOB-wetgeving, etc. Bovendien wordt ruimschoots aandacht gegeven aan grensoverschrijdende samenwerking en ondernemerschap.

De gastdocenten zijn allen experts in hun vakgebied met ruime ervaring: Evert De Vos (Groene Amsterdammer), Henk Van Ess (Pointer, Bellingcat), Maarten Lambrechts (expert datajournalistiek en -visualisatie), Peter Verlinden (oud VRT-journalist), Kristof Clerix (onderzoeksjournalist Knack), Luuk Sengers (Story-based Inquiry) om maar enkele te noemen. Elk jaar is er ook een gastles voorzien voor een oud-IRJ student die de opleiding met succes heeft afgerond en werkzaam is als journalist.

In het academiejaar 2018-2019 volgden 26 studenten de opleiding.

PUBLICATIES DOOR STUDENTEN

Dat de opleiding nog steeds relevant is, bewijzen de publicaties in Vlaamse media van studenten van het academiejaar 2018-2019.

- *Corruptie en klimaatuitdagingen blijvende voedingsbodem voor jihadisme in Mali* (MO*, 14 juni 2019) door Yannick Remans.
- *Jaarlijks duizenden vrachtwagens grond illegaal gedumpt*, (Apache.be, 25 juni 2019) door Esmeralda Borgo en Tinne Claes.
- Nog 2 projecten hebben publicaties in Humo en De Standaard begin 2020

DOELSTELLING II

Faciliteren van netwerken van journalisten in Europa

Grantees op conferenties

Journalismfund.eu vindt het belangrijk dat journalisten de kans krijgen om tijdens conferenties ervaringen en kennis te delen met vakgenoten en collega-journalisten. De journalisten die een beurs krijgen, delen hun ervaringen op conferenties na publicatie en helpen en inspireren daarmee hun collega's. We geloven dat hoe succesvoller de onderzoeksprojecten blijken, hoe meer journalisten corruptie, belastingontwijking en ander financieel onrecht willen onderzoeken – en hoe meer media daar budget voor vrijmaken.

In 2019 presenteerden vijf journalisten hun door Money Trail-ondersteunde projecten op twee belangrijke internationale conferenties: The Global Investigative Journalism Conference en the African Investigative Journalism Conference.

- **Estacio Valoi** presenteerde zijn verhaal op de Global Investigative Journalism Conference en de African Investigative Journalism Conference.
- **Shanna Jones** presenteerde haar verhaal op de Global Investigative Journalism Conference. Wij betaalden haar accommodatie en toegang tot de conferentie.
- **John Grobler** presenteerde zijn verhaal op de African Investigative Journalism Conference.
- **Jeff Kelly Lowenstein** presenteerde op de African Investigative Journalism Conference. Wij betaalden zijn vlucht.
- **Fiona Macleod** presenteerde op de African Investigative Journalism Conference.

Lezingen / externe vertegenwoordiging

Het hele jaar door was Journalismfund.eu aanwezig op verschillende conferenties en netwerkevenementen om onze beurzen en organisatie te promoten. Met het netwerkcomponent probeert de Journalismfund.eu journalisten te overtuigen om een grensoverschrijdend onderzoeksjournalistiek project uit te voeren en de drempel te verlagen.

De lijst met conferenties / netwerkevenementen:

- BRUSSEL - 23 January 2019 - Can the EU do more for a healthy media sector? - conference organized by Fondation Euractiv, The Greens/EFA group and the ALDE group. - Panel
- BERLIJN (Duitsland) - 31 January and 1 February 2019 - UNCOVERED - a conference on investigative journalism in Europe organised by the European Centre for Press and Media Freedom (ECPMF). In addition to keynote speeches and workshops, there were presentations by 12 teams of journalists who had been working on cross-border investigations through a special ECPMF fund. Ides Debruyne was a speaker in a panel.
- JAKARTA (Indonesië) - 25 februari tot 1 maart 2019: Lisa Akinyi May was aanwezig op de Money Trail training in Jakarta om de werkbeurzen te promoten aan onderzoeksjournalisten uit alle hoeken van Azië.
- NEWPORT BEACH (California, USA) - 7 March 2019 - NICAR conference - the biggest Computer-Assisted Reporting Conference in the United States. ECBG reached more than 10 European editors and reporters and recruited two mentors.
- AMSTERDAM (Nederland) - 22 March 2019 - DE LOEP AWARD - the award ceremony for the Dutch-Flemish Association of Investigative Journalists VVOJ's award, De Loep. Ides Debruyne is a member of the jury.
- LEUVEN (Belgium) - 28 March 2019 - DOCVILLE - participation in a panel on investigative journalism and fake news at the international documentary film festival DOCVILLE in Leuven together with investigative journalist Lars Bové, and journalists Tim Verheyden and Karine Claassen.
- PERUGIA (Italy) - 4 April 2019 - Global Fund for Investigative Reporting Meeting - a day-long meeting on the possibility of setting up a global fund for investigative reporting.
- KALMAR, Zweden - 5 tot 6 april 2019: Lisa Akinyi May sprak over Journalismfund.eu en al onze werkbeurzenprogramma's op Gräv, de jaarlijkse onderzoeksjournalistiek conferentie in Zweden georganiseerd door de Zweedse Vereniging van Onderzoeksjournalisten (Föreningen Grävande Journalister).

- BRUSSELS (Belgium) 3 May - Difference Day - BOZAR and VUB University's annual event on the UN's World Press Freedom Day that critically examines freedom of the press and pays homage to good journalism. ECBG promoted its grant programmes and other activities.
- MECHELEN, België - 16 tot 19 mei 2019: Ides Debruyne nam deel aan een panel met andere journalistieke fondsen op de European Investigative Journalism Conference & Dataharvest. We sponsorden een grantee van Flanders Connects Continents om te praten over haar [project](#) en de impact ervan en gebruikten deze sessie om Money Trail te promoten.
- BERN, Zwitserland - 21 tot 22 mei 2019: Ides Debruyne nam deel aan een seminar over collaboratieve journalistiek, georganiseerd door de Zwitserse Vereniging van Wetenschapjournalisten.
- WARSAW, Polen - 23 tot 24 mei 2019: Tijdens het dagprogramma van de European Press Prize ceremonie gaf Ides Debruyne een 'strategy session' over ondermeer hoe aanvragers een geloofwaardig budget kunnen samenstellen tijdens een beursaanvraag.
- ABUJA, Nigeria - 1 tot 5 juli 2019: Lisa Akinyi May was aanwezig op de Money Trail training in Abuja om de werkbeurzen te promoten aan onderzoeksjournalisten uit alle hoeken van Afrika.
- ATHENE, Griekenland - 28 mei 2019: Katerina Voutsina gaf een workshop aan Griekse onderzoeksjournalisten over onze European Cross-border werkbeurzen.
- ATHENE, Griekenland - 13 June 2019 - GEN Summit - promotion about the ECBG grants.
- RIGA (Latvia) - 13 June 2019 - Future Media Management Programme of the Stockholm School of Economics - the programme was aimed specifically at news media founders, chief editors and publishers looking to improve their managerial and decision making skills and learn monetisation options in the industry.
- HAMBURG, Duitsland - 25 tot 29 sept 2019: Journalismfund.eu was aanwezig op de Global Investigative Journalism Conference. Ides nam deel aan een rondetafelgesprek over Donors & Grantees.
- NAIROBI, Kenia - 30 september tot 3 oktober 2019: Lisa Akinyi May sprak op de 7th Pan African Conference on Illicit Financial Flows and Taxation over Money Trail. Oxfam Novib en Finance Uncovered gaven een Money Trail training aan journalisten en activisten uit heel Afrika.
- CHISINAU, Moldavië - 3 tot 5 okt 2019: Ides Debruyne nam deel aan de conferentie 'Off the beaten track!' georganiseerd door N-Ost.
- TILBURG, Nederland - 22 tot 23 nov 2019: Lisa Akinyi May nam deel aan de VVOJ-Conference 'Open De Poort!' om Money Trail Nederlandstalige oproep en het Fonds Pascal Decroos te promoten.
- ACCRA, Ghana - 25 tot 27 nov: Lisa Akinyi May nam deel aan de Algemene Vergadering en de Workshop van CENOZO (Cel Norbert Zongo voor onderzoeksjournalistiek in West-Afrika) waar een dertigtal journalisten uit West-Afrika samenkwamen. Ze gaf een presentatie over Money Trail en de Journalismfund.eu werkbeurzen.

Mediacafes

Deze evenementen worden georganiseerd door Journalismfund.eu in samenwerking met deBuren, Zebrastraat, VVOJ en andere partners afhankelijk van het thema. In 2019 werden er twee Mediacafés georganiseerd.

REGIONALE MEDIA: WELKE ROL KUNNEN ZE NOG SPELEN?

De toekomst van regionale media is een zeer actueel onderwerp, in zowel Vlaanderen als Nederland. Dit Mediacafé geeft nieuw inzicht in de verwachtingen van het publiek.

Welk nieuws ziet, hoort of leest men graag via regionale media?

Waarom verschillen die verwachtingen van wat het publiek via nationale televisiezenders, kranten, radio of websites te weten wil komen?

Sluit het aanbod aan op de verwachtingen?

Deze vragen kwamen aan bod tijdens dit Mediacafé, waarin nieuw onderzoek van WHY5Research en recente bevindingen van het Nederlandse Stimuleringsfonds voor de Journalistiek centraal stonden.

Presentatie en debat met o.a.:

- **Tom Meere**, CEO WHY5Research
- **Dr. Nel Ruigrok**, onderzoeker en directeur van LJS Media Research

Datum: woensdag 27 maart 2019

Plaats: Artevelde Hogeschool, Gent

AI EN JOURNALISTIEK

Wat betekent de snelle ontwikkeling van kunstmatige intelligentie voor media en journalistiek? Helpen we straks *fake news* de wereld uit dankzij geautomatiseerde

factcheck-technieken, of kunnen we juist steeds minder vertrouwen wat we zien en lezen omdat de journalist naar de achtergrond verdwijnt? Hoe kan kunstmatige intelligentie journalisten helpen hun werk beter te doen? Wat zijn de risico's?

Debat met:

- Tom Van de Weghe (journalist VRT, verbleef een jaar in Silicon Valley voor onderzoek naar AI in de strijd tegen fake news)
- Danielle Arets (associate lector Journalistiek en innovatie, Fontys Hogeschool Tilburg, docent Design Academy Eindhoven)
- Ike Picone (professor Media en Journalistieke Studies VUB, Senior Researcher IMEC-SMIT)
- Elger van der Wel (freelance journalist en tech-expert)
- Moderator: Raf Njotea.

Datum: 14 november 2019

Plaats: Zebrastraat, Gent.

Difference day

Journalismfund.eu was dit jaar organiserende partner op Werelddag van de Persvrijheid in Brussel. Ides Debruyne, Lisa Akinyi May, Michiel Scharpé en Kristof Polfliet waren er aanwezig om te netwerken.

Difference day honoreert mensen, instellingen en organisaties die het verschil maken in het uitdragen en promoten van vrijheid van meningsuiting, zonder deze evenwel te verabsoluteren.

In 1993 heeft de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties 3 mei uitgeroepen tot Werelddag van de Persvrijheid. Dit om het bewustzijn van het belang van persvrijheid te verhogen en regeringen er aan te herinneren hun plicht met betrekking tot de handhaving van het recht op vrijheid van meningsuiting op grond van artikel 19 van de in 1948 Universele Verklaring van de Rechten van de Mens te respecteren.

Op het programma: films, debatten en tentoonstellingen over de vrijheid van meningsuiting en de pers in al hun aspecten en uitdagingen.

Alan Rusbridger, voormalig hoofdredacteur van The Guardian en auteur van *Breaking News: the remaking of journalism and why it matters now*, geeft een gastlezing.

OP ZOEK NAAR DE VIJAND

11 september 2019

Locatie: deBuren, Brussel

Bette Dam verwierf in maart 2019 internationale bekendheid toen ze de schuilplaats onthulde van most-wanted terrorist moellah Omar. Daarmee toonde ze het ongelijk van de CIA, hun tegenhangers in de Afghaanse regering en de westerse media aan. **Bette Dam** en **Corry Hancké** (*De Standaard*) ontvingen verschillende gasten, waaronder Mediawetenschapper **Emiel Martens** (UvA, Erasmus Universiteit) en de Afghaanse journalist **Ahmad Issa**, die Talibanleider Moellah Omar kende en speciaal voor dit debat van Kandahar naar Brussel vloog.

Bette Dam en haar Afghaanse collega Ahmad Issa spraken over hun onderzoek naar het verhaal van de mysterieuze talibanleider moellah Omar. Daarbij vergeleken ze de situatie in het veld met de verslaggeving van invloedrijke Westerse media zoals Reuters of de New York Times.

In haar boek *Op zoek naar de vijand*, gerealiseerd met steun van het Fonds Pascal Decroos, legt Dam uit waarom en hoe de Amerikaanse regering faalde, maar gaat ze ook in op de grote fouten die westerse media maakten tijdens de nog altijd aanslepende war on terror. Volgens Dam is de verslaggeving te veel gebaseerd op een pro-westerse, elitaire invalshoek. Tijdens deze avond stelden Dam en Issa alternatieven voor en legden ze uit hoe meer cross-checks kunnen zorgen voor een betere en meer waarheidsgetrouwe oorlogsverslaggeving.

Aantal bezoekers: 110

DEBAT: DOCUMENTAIREFOTOGRAFIE IN VLAANDEREN EN NEDERLAND

1 oktober 2019

Locatie: Spiegelzaal, De Markten, De Brussel

Naar aanleiding van de tentoonstelling 'Nieuwe gezichten: documentairefotografie in Vlaanderen en Nederland' organiseerden we een discussie over de toekomst van fotojournalistiek.

Het einde van de fotojournalistiek is in deze tijden van social media, digitalisering en smartphones al vaak aangekondigd. Maar is er niet juist reden tot optimisme? De succesvolle fotografen Heleen Peeters en Jefrim Rothuizen namen deel aan de tentoonstelling. Onder leiding van Raf Njotea gingen ze in discussie over hun vakgebied met gastsprekers Frits Gierstberg (curator Nederlands Fotomuseum, docent fotografie) en Paul Willemsen (criticus *Rekto Verso*).

Aantal bezoekers: 35

Tentoonstelling

TENTOONSTELLING: 'NIEUWE GEZICHTEN'

13 september 2019 – 24 oktober 2019

Locatie: De Markten

Met deze expositie wil het Fonds Pascal Decroos voor Bijzondere Journalistiek het werk van voornamelijk jonge fotojournalisten uit Vlaanderen en Nederland onder de aandacht brengen.

Deelnemende fotografen zijn **Heleen Peeters, Jefrim Rothuizen, Jimmy Kets, Joris Casaer, Patrick Kenawy, Stef Peters, Francesca Warley, Victoria Ushkanova, Stefaan Temmerman, Peter de Krom, Fred Debrock** en **Feike Zantinge**.

Curator van de tentoonstelling is **Sanne Schim van der Loeff**. Zij is sinds 2016 tentoonstellingsmanager en curator bij World Press Photo, dat jaarlijks 's werelds grootste en

meest prestigieuze fotografiewedstrijd organiseert. Ze is o.a. verantwoordelijk voor de flagship tentoonstelling in De Nieuwe Kerk in Amsterdam. Daarnaast geeft zij regelmatig presentaties over persfotografie, ethiek en visual literacy. Sanne reist voor haar werk de hele wereld over. Zo reist ze dit jaar naar zo'n 15 locaties in 10 landen om de World Press Photo tentoonstelling te openen, o.a. naar Ottawa, Milaan, San José, Wenen.

Aantal bezoekers: 975

Van 20 januari tot 1 maart 2020 is de expo te zien in CC Ter Dilft te Bornem.

 <https://www.fondspascaldecroos.org/nl/nieuwe-gezichten>

IN DE PERS:

- Duizend woorden, MO*, herfstnummer 2019.
- *Nieuwe gezichten en duizend woorden*, interview met curator Sanne Schim van der Loeff, MO.be, 13/09/2019.

DOELSTELLING III

Een efficiënte, effectieve en duurzame organisatie

Communicatie

In 2019 onderzocht en ontwierp Journalismfund.eu een nieuwe communicatiestrategie voor de organisatie als geheel en voor de European Cross-border Grants als ons belangrijkste beursprogramma. De doelstellingen van deze strategie is het verder verbeteren van : (1) het ontdekken van ECB-subsidies door potentiële aanvragers, (2) het betrekken van journalisten, redacteurs en grantees bij onze subsidieprogramma's, (3) audience retention; het behoud van ons merk door middel van constante relaties met onze grantees en (4) het opzetten van netwerken door middel van het onderhouden van een levendige journalistieke gemeenschap rondom de organisatie.

Onderzoek door Journalismfund.eu heeft aangetoond dat we bovenstaande doelen kunnen bereiken via:

- (1) Persoonlijke communicatie met aspirant-aanvragers (werving op conferenties en via e-mail en social media),
- (2) Door onze Facebook- en Twittercampagnes te boosten naar aanloop van de vier aanvraagdeadlines,
- (3) Door in te zetten op meer "how-to" content (bvb. rond het opmaken van een begroting, tips voor research, veiligheid, ...).
- (4) Door interviews af te nemen met ervaren onderzoeksjournalisten en deze op onze website te plaatsen.

In de communicatiestrategie van Journalismfund.eu heeft de organisatie ook het volume van de communicatiemiddelen vergroot met als doel de impact te tonen van de ontwikkeling van transnationale journalistieke netwerken en de belangrijkste voordelen voor de samenleving van deze netwerken. Een deel van de M&E werd toegevoegd als essentieel onderdeel van de strategische communicatie van de organisatie om de impact van Journalismfund.eu als geheel en voor de Europese Cross-border Grants afzonderlijk te monitoren.

COMMUNICATION TOOLS

WEBSITE www.journalismfund.eu: **42.349** gebruikers

SOCIAL MEDIA **5.900** volgers op Facebook

 4.900 LinkedIn groepsleden

 6.100 volgers op Twitter

ELECTRONISCHE NIEUWSBRIEF: **3.850** abonnees

DATABASE: **7.000** journalisten

WEBSITES

Corporate website www.journalismfund.eu

De website – www.journalismfund.eu – is de communicatiebasis van Journalismfund.eu. Deze verzamelt de belangrijkste communicatie-items over de organisatie als geheel: werkbeurzen, nieuwsupdates, aankomende evenementen, wrap-ups van activiteiten, gesteunde projecten, etc.

Gesteunde projecten - <https://www.journalismfund.eu/supported-projects>

Op deze plek is het de bedoeling dat je op lange termijn alle gesteunde projecten kan terugvinden van onze diverse werkbeursprogramma's. Ook de projecten van het Fonds Pascal Decroos door de jaren heen zijn we aan het vertalen.

Nieuws - <https://www.journalismfund.eu/news>

Hier vind je voornamelijk corporate nieuws.

– 500.000 euro granted to innovative projects – 22/01/2019
<https://www.journalismfund.eu/news/500000-euro-granted-innovative-projects>

– Mercy Killing nominated for De Loep 2019 – 11/02/2019
<https://www.journalismfund.eu/news/mercy-killing-nominated-de-loep-2018>

- “Land of Plenty, Land of But a Few’ shortlisted for the NMWP – 11/02/2019
<https://www.journalismfund.eu/news/land-plenty-land-few-shortlisted-nmwp>
 - 5-Day Money Trail Training in Jakarta – 26/02/2019
<https://www.journalismfund.eu/news/5-day-money-trail-training-jakarta>
 - Searching for an enemy: the secret life of Mullah Omar – 11/03/2019
<https://www.journalismfund.eu/news/searching-enemy-secret-life-mullah-omar>
 - Inocencia Asesinada – 13/03/2019
<https://www.journalismfund.eu/news/inocencia-asesinada>
 - Amended Money Trail guidelines for a larger number of investigations – 19-03-2019
<https://www.journalismfund.eu/news/amended-money-trail-guidelines-larger-number-investigations>
 - ‘Slavery of Care’ nominated for Belfius-Persprijs – 22/03/2019
<https://www.journalismfund.eu/news/slavery-care-nominated-belfius-persprijs>
 - Apply now for Money Trail Training in Abuja – 28/03/2019
<https://www.journalismfund.eu/news/apply-now-money-trail-training-abuja>
 - Results January 2019: European Cross-Border Grants – 09/04/2019
<https://www.journalismfund.eu/news/results-january-2019-european-cross-border-grants>
 - Investigate Europe wins the Hans-Matthöfer-Preis – 09/04/2019
<https://www.journalismfund.eu/news/investigate-europe-wins-hans-matthofer-preis>
 - Alan Rusbridger to speak at Difference Day 2019 – 29/04/2019
<https://www.journalismfund.eu/news/alan-rusbridger-speak-difference-day-2019>
 - How to find a teammate – 07/06/2019
<https://www.journalismfund.eu/news/how-find-teammate>
 - We are hiring a project coordinator – 05/08/2019
<https://www.journalismfund.eu/news/were-hiring-project-coordinator-0>
 - Six ways a mentor can directly benefit your research and story – 14/08/2019
<https://www.journalismfund.eu/news/six-ways-mentor-can-directly-benefit-your-research-and-story>
 - Journalismfund.eu’s new digital security etiquette – 22/08/2019
<https://www.journalismfund.eu/news/journalism-fundeu-new-digital-security-etiquette>
 - ‘Impact is more than getting laws changed or shaping public opinion’ – 29/08/2019
<https://www.journalismfund.eu/news/impact-more-getting-laws-changed-or-shaping-public-opinion>
 - Open letter to new secretary-general of the Council of Europe – 18/09/2019
<https://www.journalismfund.eu/news/open-letter-new-secretary-general-council-europe>
 - How civil society and journalism can work together to strengthen democracy – 31/10/2019
<https://www.journalismfund.eu/cso-journalism>
- Databank van Journalisten** - <https://www.journalismfund.eu/journalists>
549 journalisten staan op deze site met hun bio. Het is een verzameling van alle journalisten die door de jaren heen een beurs hebben ontvangen via diverse werkbeursprogramma’s (European Cross-Border, Fonds Pascal Decroos, The Money Trail, Connecting Continents, Flanders Connect Continent, Fox Grants, ...)
- Alleen al in 2019 waren er ongeveer 42.350 bezoekers en bijna 60.000 weergaven van de belangrijkste website van Journalismfund.eu. Zij komen uit heel Europa, inclusief de Verenigde Staten en het Afrikaanse continent. Het afgelopen jaar waren de volgende 10 landen koplopers in het aantal bezoeken: 1) Duitsland; 2) België; 3) Verenigd Koninkrijk; 4) Verenigde Staten; 5) Frankrijk; 6) Nederland; 7) Italië; 8) Spanje; 9) Griekenland; 10) India.
- www.investigativejournalism.eu**
- Het European Cross-Border Grants project heeft zijn eigen aanvraagplatform. Op deze site kunnen aanvragers terecht voor de criteria, voorwaarden, timing en omvang van de budgetten. Het is een beveiligde website.
- In 2019 hebben we de site verder aangepast aan de noden van de aanvragers en juryleden. We hebben enkele secties aan het aanvraagformulier toegevoegd, wat ten goede komt aan de aanvragers. Maar ook de jury had hier baat bij.
- moneytrail.journalismfund.eu**
- Het Money Trail Grants Programme heeft ook zijn eigen projectwebsite - [moneytrail.journalismfund.eu](https://www.moneytrail.journalismfund.eu).

www.money-trail.org

Daarnaast heeft The Money Trail een ander projectsite - www.money-trail.org, die het deelt met het Money Trail-consortium.

www.fondspascaldecroos.org

De website van het Fonds Pascal Decroos is de communicatieve uitvalsbasis van het Fonds. De bezoeker kan hier terecht voor alle noodzakelijke informatie i.v.m. de werking van het Fonds: beurzen, procedures, criteria, ... Tevens kan de bezoeker er alle gesteunde projecten terugvinden, alsook een agenda en nieuwsberichten.

Beursontvangers schrijven op onze vraag vrijblijvend ook een beschouwing over hun project, het verhaal achter het verhaal. Deze unieke content betekent voor de bezoeker een meerwaarde en kan inspirerend werken voor (jonge) collega-journalisten.

- [De S53: de menselijke kant van een gemediatiseerd verhaal](#)
- [Rudi Rotthier over zijn Verscheurde Staten.](#)
- [Pieter Bauwens zoekt uit of verandering werkt](#)
- [Collaborerende ouders en familie: na 150 jaar taboe, onze dubbele uitbraak](#)
- ["We krijgen dikwijls de vraag: Hoe komt het dat jullie daar zo goed zijn uitgekomen?"](#)
- [Hoe AIPC te werk ging voor Last resource](#)
- [Halfgoden - Achter de schermen](#)

De site genereert ook aandacht voor de **datbank van journalisten**, die moet uitnodigen tot samenwerking. Van elke beursontvanger wordt een profiel gemaakt met contactgegevens en vermelding van expertise.

Sinds de meting van de nieuwe website startte (14 maart 2019) tot eind 2019 had de website 63.543 pageviews en 19.239 gebruikers. Naast uiteraard België, komen de andere gebruikers voornamelijk uit Nederland en de VS.

www.pascaldecroosbeurs.org

Via pascaldecroosbeurs.org kunnen journalisten in een veilige omgeving online een aanvraag indienen. Zij dienen hiervoor een formulier in te vullen en enkele bijlagen (o.a. budget) toe te voegen.

www.vlaamsjournalistiekfonds.be

De VJF-website telde in 2019 5.130 gebruikers en 16.048 paginaweergaven. De hoogste pieken zijn quasi volledig terug te brengen tot de timing van de VJF-nieuwsbrieven. De commotie over de drooglegging van het VJF uitgezonderd, was de hoogste dagpiek 24 april, de dag van de nieuwsbrief

over het memorandum met beleidsvoorstellen voor toekomstgerichte journalistiek in Vlaanderen.

De belangrijkste motor van verkeer naar een site als die van het VJF is de subsidieregeling. Mensen willen meer informatie over de subsidieregeling, willen weten hoe ze hun aanvraag moeten indienen, en willen bekijken aan welke projecten subsidie is toegekend. In 2019 organiseerde het VJF geen subsidieronde, waardoor deze motor voor websiteverkeer niet bestond. Een nieuwe subsidieronde zou ook het bereik van de kennisdeling structureel aanjagen.

Naast de algemene pagina's over het VJF en over de subsidietoekenningen, waren de meest aangeklikte artikels die over journalistiek productiehuis Sonderland, het dode letter blijven van het door de federale regering aangekondigde factcheck-fonds, een doorlichting van het advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven over de federale perssteun, een interview met de CEO van Twipe (een Vlaams bedrijf dat innovatieve technologie bouwt voor internationale digitale uitgevers) en het memorandum met beleidsvoorstellen voor toekomstgerichte journalistiek in Vlaanderen.

De VJF-website is onder heel grote tijdsdruk gebouwd: een week na de opstart van het VJF in september 2018 moest hij al online staan. Daarom werd in de zomer van 2019 een plan uitgetekend om de website aan te passen met betere functionaliteiten en categorieën voor een kennisdelingsplatform. Ook de VJF-stuurgroep werd hierover op de hoogte gebracht. Van zodra er onzekerheid rees over de toekomst van het VJF, zijn die plannen echter on hold gezet.

ELEKTRONISCHE NIEUWSBRIEVEN

Journalismfund-Newsletter

Het doel van de e-nieuwsbrief is om de inhoud van de website onder de aandacht te brengen: gepubliceerde werkbeurzen en interviews met de begunstigden, belangrijke nieuwsberichten of komende evenementen. Af en toe verwijzen we naar verhalen of updates op websites van partnerorganisaties. De abonnees van de nieuwsbrief zijn een enigszins diverse groep: aanvragers en grantees, journalisten, mediamensen, journalistenverenigingen en sympathisanten. Onze nieuwsbrief heeft ongeveer 3.870 abonnees.

In 2019 verscheen de elektronische nieuwsbrief gemiddeld twee keer per maand. Dit was iets lager tijdens de zomerperiode en in de rustigere maanden en hoger in de drukere periodes rond de aanvraagdeadlines en projectpublicaties. Voor de nieuwsbrief maakt Journalismfund.eu gebruik van MailChimp. Een archief van alle verspreide nieuwsbrieven is te vinden op het MailChimp online platform. Ze worden allemaal opgeslagen in de sectie 'Campagnes' van het platform.

FPD Elektronische Nieuwsbrief

Ook voor de elektronische nieuwsbrief van het Fonds Pascal Decroos (in het Nederlands) gebruiken we MailChimp.

Het Fonds Pascal Decroos verzond 13 elektronische nieuwsbrieven in 2019 en heeft eind 2019 2750 abonnees (t.o.v. 2539 eind 2018). Het Fonds Pascal Decroos verzendt nieuwsbrieven met informatie over zijn werking, gesteunde projecten, evenementen, belangrijk medianieuws, ...

De VJF-nieuwsbrief

De VJF-nieuwsbrief is geëvolueerd van een doorklikmedium naar een vorm die afgerond gelezen kan worden op zich. In totaal maakte het VJF in 2019 16 edities:

1. Sociale media dragen niet bij aan kennis over de actualiteit
2. Geld en diversiteit
3. Hebben factchecks effect?
4. De toekomst van nieuws
5. Algoritmes en funnels
6. De opmars van de podcast en lessen van De Persgroep-CEO
7. Journalistiek en migratie
8. 10 beleidsvoorstellen voor toekomstgerichte journalistiek
9. Innovatieve journalistieke projecten
10. Politiek wordt verslagen door mannen in het centrum
11. Lessen uit het Digital News Report
12. Nieuwssites die geld verdienen. Wat denkt Europa? Web-analytics.
13. Web-analytics hebben weinig impact op politiek nieuws
14. Of de Vlaming meer kranten leest, weten we niet
15. Over centen en beleid, AI en impact
16. Geen rocket science – tijdsmuur – Uitlander

Alle edities kunnen hier gelezen worden: <https://us19.campaign-archive.com/home/?u=5c1630c3defe27-cef36aa9dc1&id=6114902f21>

Wegens de GDPR is de VJF-nieuwsbrief in 2019 moeten starten met 0 abonnees. Het bereik is echter gestaag gegroeid – een nieuwsbriefeditie werd tot 430 maal geopend. Nog belangrijker (cf. supra): de waardering was hoog. Dat bleek zowel uit diverse reacties uit de sector, als uit de cijfers. De open- en klik-ratio bedroeg respectievelijk 70% en meer dan 20%. Dat is allebei maar liefst vier keer hoger dan gemiddeld voor nieuwsbrieven over media (bron: Mailchimp).

SOCIALE MEDIA

Journalismfund.eu vzw – Sociale media

Alle afzonderlijke sociale-mediaplatforms van Journalismfund.eu worden ingezet voor de communicatie over de output, het resultaat en de impact van de projecten van de organisatie en voor het netwerk. Het belangrijkste doel van de social media kanalen van Journalismfund.eu is het opbouwen van een netwerk, het genereren van bewustzijn over de geproduceerde artikelen, de speerpunten van onze werking en de bereikte projectresultaten. De doelgroep van de organisatie omvat: potentiële subsidieaanvragers, de journalistieke sector, het grote publiek, donateurs, een internationaal publiek van professioneel geïnteresseerde onderzoeksjournalisten en civil society activisten.

1. **Twitter** – is het populairste communicatiekanaal van Journalismfund.eu. We gebruiken Twitter voor het verspreiden van nieuws over de organisatie, gesteunde projecten, evenementen, relevante informatie van partnerorganisaties en onderzoeksjournalistiekgerelateerd nieuws. Tegen het einde van 2019 hadden we meer dan 6100 volgers van onze Twitteraccount. We posten zo'n 8 tot 15 berichten per week.
2. **LinkedIn** – Journalismfund.eu gebruikt dit kanaal om een professioneel geïnteresseerd doelpubliek te bereiken en om een netwerk te onwikkelen. De organisatie heeft een LinkedIn bedrijfspagina met 60 volgers en een LinkedIn groep, die rond de 4.900 leden telt. We proberen om ten minste een keer per week onze gesteunde verhalen te posten of te delen, en om nieuws over de organisatie te verspreiden.
3. **Facebook** – We gebruiken de online community van Facebook om een ruimte te creëren voor het groeiende netwerk van onderzoeksjournalisten van Journalismfund.eu: deelnemers aan trainingen, evenementen, subsidieontvangers met als doel om op afstand en digitaal te communiceren; ideeën uit te wisselen en samenwerking te zoeken op het gebied van nieuwe verhalen of opvolging. We delen onder andere journalismfund.eu-gerelateerd nieuws, ondersteunde verhalen en nieuws van soortgelijke organisaties. Eind 2019 hadden we meer dan 5.000 volgers op onze Facebook-pagina. We posten meestal 8-15 keer per week.
4. **Instagram** – Journalismfund.eu heeft een eigen Instagram account. Hierop worden voornamelijk gesteunde projecten gedeeld. Dit kanaal is vrij recent opgestart en is dus nog in volle ontwikkeling. Bedoeling is om via Instagram een ander, voornamelijk jonger publiek te bereiken.

Naast het doel om het werk dat Journalismfund.eu ondersteunt in de schijnwerpers te zetten, beginnen we gelijktijdig met de eerste publicatieronde zodra de

journalisten ons het nodige materiaal ter beschikking stellen. Zowel de eerste dag van de publicatie als wanneer nieuwe delen van hun onderzoek uitkomen in nieuwe landen of via nieuwe mediakanalen.

Fonds Pascal Decroos – Sociale media

Terwijl www.fondspascaldecroos.org nieuwsberichten publiceert die direct verband houden met (de werkbeurzen) van het Fonds of zeer relevant zijn voor het Vlaamse medialandschap, hebben Facebook en Twitter een meer algemene benadering. Via deze communicatiekanalen worden ook berichten verspreid die minder met het Fonds zelf te maken hebben. De Facebookpagina van het Fonds bleef ook groeien in 2019 en ging van 2.701 likes op het einde van 2018 naar 2893 tegen het einde van 2019 (volgers: 2946). Op Twitter, wordt @pascaldecroos gevolgd door 1.696 mensen (1.556 in 2018).

 <https://www.facebook.com/FondsPascalDecroos/>
<https://twitter.com/pascaldecroos>

Vlaams Journalistiek Fonds – Sociale media

Het VJF deelde nieuws, onderzoek en best practices over journalistiek en innovatie ook via Facebook en Twitter. Die berichten haalden tot 6.000 weergaven.

Het Vlaams Journalistiek Fonds zette meteen aan de start sociale mediakanalen op.

 [facebook.com/VlaamsJournalistiekFonds/](https://www.facebook.com/VlaamsJournalistiekFonds/)
Dit platform telt 278 volgers

 Twitter: @vlaamsfonds
Dit Twitter account heeft 317 volgers.

MEMORANDUM

In het najaar van 2018 had de toenmalige minister van Media in een gesprek met het VJF gevraagd om in het voorjaar van 2019 een beargumenteerde nota of memorandum te maken over het mogelijke en wenselijke

toekomstige Vlaamse mediabeleid t.a.v. journalistiek, met het oog op de volgende bestuursperiode. De stuurgroep van het VJF adviseerde dat dit memorandum zou worden gemaakt namens het VJF en het Fonds Pascal Decroos (FPD), de twee projecten die met Vlaamse middelen journalistiek ondersteunen en worden uitgevoerd door vzw Journalismfund.eu.

Voor de totstandkoming van het memorandum hebben we een brede gespreksronde gehouden met uiteenlopende stakeholders uit het journalistieke veld: diverse nieuwsmedia, koepelorganisaties, journalisten, academici, parlementsleden en ook Nederlandse partners.

Het memorandum beargumenteert eerst waarom journalistiek überhaupt belangrijk is, en waarom de overheid journalistiek zou moeten ondersteunen. Daarna doet het tien concrete beleidsvoorstellen. Elk voorstel wordt beargumenteerd, stelt een concrete uitkomst voorop, en vermeldt het eventuele benodigde budget.

Het VJF en FPD zijn ervan overtuigd dat de uitvoering van de tien beleidsvoorstellen zullen leiden tot meer diepgravende journalistiek, die via meer verschillende mediakanalen tot bij diversere doelgroepen geraakt. Zo'n beleid stimuleert innovatie op een duurzame manier, baseert zich op kennis en cijfers, heeft bijzondere aandacht voor lokale journalistiek, en is efficiënt georganiseerd.

Het memorandum is eerst bezorgd aan minister Gatz, en daarna aan de betrokken parlementsleden en de belangrijke stakeholders. Daarna heeft het VJF het op zijn website gepubliceerd, en stelde het gedrukte exemplaren beschikbaar voor geïnteresseerden.

 <https://www.vlaamsjournalistiekfonds.be/memorandum>

SURVEY

Een speciale **Impact Survey** werd ontwikkeld voor de grantees om de impact van de projecten op te volgen. De enquête bestaat uit twee evaluaties, waaronder één m.b.t. impact. De grantees wordt gevraagd om de enquête op het SurveyMonkey platform in te vullen ten laatste één maand na finalisatie van het project zoals vastgelegd in het contract. De enquête helpt om de "continuüm-theorie" van de impact te vatten en verder op te nemen in onze jaarverslagen. Tegen eind 2019, hadden zo'n 57 grantees de enquête ingevuld via het platform.

Volgens de eerste resultaten van de enquête gaven alle door de ECBG gesteunde groepen aan dat de online aanvraagformulieren voor hen gemakkelijk te navigeren en in te vullen waren. De selectiecriteria waren duidelijk en eerlijk. De pre-applicatie adviessessies waren voor hen zeer nuttig.

De meerderheid van de grantees benadrukte dat het project hen de kans gaf om nieuwe instrumenten, methoden en vaardigheden te ontwikkelen en te leren, zoals samenwerking binnen een groot team, structurering van het onderzoek, end-to-end encryptie software voor messaging en videogesprekken. Sommigen van hen merkten ook het belang op van het ontwikkelen van hun vaardigheden in de omgang met een grote hoeveelheid aan onderzoeksmateriaal.

Alle grantees gaven ook aan dat dit soort grensoverschrijdend journalistiek werk waardevol was voor hun professionele ervaring. Zo heeft de grensoverschrijdende aanpak van gecompliceerde onderwerpen hun mogelijkheden als journalist verbeterd, zowel om materiaal te verzamelen als om het te verwerken.

Alle grantees waren het ook eens over de effectiviteit van het hoofdstuk "Supported Projects" op onze website als een sterk communicatiemiddel voor de professionele promotie van hun werk.

DATABASE

Journalismfund.eu beschikt over een speciale database van professionele journalisten (waaronder mentoren, juryleden, uitgevers, hoofdredacteurs etc.). Deze database wordt gebruikt als instrument voor alle subsidieprogramma's van de organisatie. Eind 2019 omvatte het platform ongeveer 7.000 professionele contacten.

GEDRUKTE NIEUWSBRIEF FPD

Elk jaar wordt in december een gedrukte nieuwsbrief verstuurd naar sponsors, sympathisanten, journalisten en andere stakeholders (in totaal 3450 geadresseerden). Hierin staat o.m. een overzicht van de gepubliceerde projecten van het voorbije jaar. Bij de nieuwsbrief wordt ook een brief toegevoegd die de lezers vraagt om het Fonds financieel te ondersteunen.

ADVERTENTIES FONDS PASCAL DECROOS

De vrije advertentieruimte die de Vlaamse print en online media aan het Fonds Pascal Decroos gaven was in 2019 goed voor een totaalbedrag van €107.803. Dankzij de steun van de Vlaamse dagbladen, magazines en nieuwswebsites verhoogt het Fonds Pascal Decroos zijn merkbekendheid bij journalisten, uitgevers en het brede publiek. Dit jaar zette de campagne het belang van journalisten in de verf bij het aanbieden van context en achtergrond van nieuwsfeiten. Een opdracht die veel tijd en middelen vergt.

SECURITY POLICY

Journalismfund.eu heeft een nieuw digital security beleid ontwikkeld om de veiligheid van journalisten en grantees te garanderen. De laatste jaren heeft de organisatie enkele diepgaande veranderingen geïmplementeerd in zijn digitale security etiquette. Ten eerste, is Journalismfund.eu overgeschakeld naar het Europese Nextcloud in plaats van Google Drive om bestanden intern te delen via een beveiligde server. Ten tweede, bieden we journalisten de kans om met ons te communiceren via PGP, een encryptieprogramma voor e-mailcommunicatie. Ten derde probeert Journalismfund.eu waar mogelijk gebruik te maken van two-factor authenticatie.

Structuur van de organisatie

MANAGEMENT & STAFF

- Leopoldstraat 6, 1000 Brussels
- Publication: 1998-05-21 N. 009338
- Number of the organisation: 9338/98
- ID number NIS: 15262553
- National number: 463312580
- NACE-BEL code: 9112
- VAT number: BE 043 312 580
- Managing Director: Ides Debruyne (1 FTE – contract)
- Financial Manager: Linda Berckmans (9/10 FTE – contract)
- Communicatie & Money Trail Coördinator: Lisa Akinyi May (1 FTE – contract)
- Project Coördinator Fonds Pascal Decroos: Kristof Polfliet (1 FTE - contract)
- Project Coördinator European Cross-border Grants: Katerina Voutsina (1/02/2019 – 30/09/2019)
- Project Coördinator European Cross-border Grants: Svitlana Slabinska (1 FTE – contract sinds 28/11/2019)
- Project Coördinator Vlaams Journalistiek Fonds: Michiel Scharpé (1 FTE – contract)
- Contact in de organisatie: Ides Debruyne (+32 2 705 59 19)

ORGANISATIE

Raad van Bestuur

- *Coessens Wim* (B) – voorzitter a.i.
- *Depuydt Piet* (B) – secretaris
- *Musschoot Iris* (B)
- *Smit Margo* (NL)
- *Vandenberghe Kurt* (B) – schatbewaarder – nam ontslag in 2019
- *Van Hee Jacques* (B)
- *Wolters Hans* (NL)

De leden van de Raad van Bestuur kwamen in 2019 6 maal samen.

Dagelijks bestuur

- Wim Coessens (B)
- Ides MF Debruyne (B)
- Piet Depuydt (B)
- Kurt Vandenberghe (B) – nam ontslag in 2019

De Internationale Adviesraad

De internationale adviesraad is een adviesorgaan zonder formele invloed. De leden zijn vertegenwoordigers van nationale onderzoeksjournalistieke initiatieven uit heel Europa.

Op 16 mei 2019 kwam de Internationale Adviesraad in Brussel samen. - Lightning Talks Advisory Group Meeting.

©2019 – Journalismfund.eu

Hieronder vind je de namen van de leden van de internationale adviesraad:

- **Sheila Ahern** is an Irish TV researcher and head of the *Mary Raftery Fund*.
🐦 [@SheilaPAhern](#).
- **John Bones** is Managing Director of *SKUP*, the Norwegian Foundation for Investigative Reporting.
- **Tamás Bodoky** is a Hungarian journalist and the founder and director of *atlatszo.hu center for investigative journalism* in Budapest.
🐦 [@bodoky](#)
- **Stefan Candea** is a co-founder of the *Romanian Centre for Investigative Journalism*. He coordinates the *EIC.network* and is a PhD fellow at the University of Westminster and the *European Institute for Journalism and Communication Research* in Leipzig.

- **Wojtek Ciesla** is a Polish journalist working with Newsweek Poland. He is also among the founding fathers of the Polish *Fundacja Reportero*, which aims to stimulate investigative journalism in Poland and neighbouring countries.

- **Evert de Vos** is a Dutch journalist (*De Groene Amsterdammer*) and chairman of the Dutch-Flemish association of investigative journalists *VVOJ*.
🐦 [@evertdev](#)

- **Stephen Grey** is a special reporter at Reuters with a long experience as independent and staff writer, in international reporting and as a Brussels correspondent. *Stephen Grey* works from London, United Kingdom.
🐦 [@StephenGrey](#)

- **Pavla Holcová** is the founder of the *Czech Centre for Investigative Journalism*, where she has investigated cases concerning Serbian organised crime figures, Macedonian secret service investments in Prague, money laundering and offshore companies.
🐦 [@pafak](#)

- **Sanita Jemberga** is an award winning Latvian investigative journalist who has worked in the press and television since 1996. In 2014, she joined *Re:Baltica, the Baltic Centre for Investigative Journalism*, where she serves as executive director and editor alongside Inga Sprinģe.
🐦 [@jemberga](#)

- **Eva Jung** is an investigative journalist with the Danish newspaper *Berlingske* and vice-chair of *The Danish Association For Investigative Journalism* (FUJ).
🐦 [@EvaJung_](#)

- **Nicolas Kayser-Bril** is a French journalist based in Berlin and co-founder of *Journalism++*.
🐦 [@nicolaskb](#)

- **Minna Knus-Galán** is a Finnish investigative journalist working for the *Finnish Public Broadcaster Yle*. She was given the Finnish Journalist of the Year Award 2014.
🐦 [@minnaknus](#)

- **Sasa Lekovic** is the founder and director of the *Investigative Journalism Centre* in Zagreb, Croatia. He is a freelance reporter and investigative reporting trainer.
🐦 [@SasaLekovic](#)

- **András Löke** is a Hungarian journalist working on ultra-local news in Budapest. He also works with the *Soma Foundation*, which gives annual awards for investigative journalism.

- **Xhelal Neziri** is a Macedonian journalist and co-founder of *Scoop Macedonia*.
 [@Xhela_Neziri](#)
- **Rachel Oldroyd** is the Editor of *the Bureau of Investigative Journalism* in London (UK).
 [@Raoldroyd](#)
- **Andras Petho** is a Hungarian journalist and co-founder of *Direkt36*, a non-profit investigative journalism centre based in Budapest. Previously, he worked for the Hungarian news site Origo, the BBC World Service in London and the investigative unit of The Washington Post.
 [@andraspe](#)
- **David Schraven** is a German investigative journalist and publisher of *CORRECTIV*, Germany's first non-profit newsroom. He previously worked with taz, Süddeutsche Zeitung, Welt and WAZ-Gruppe.
 [@David_Schraven](#)
- **Julia Stein** is a journalist with the German broadcaster NDR and chairwoman of the German *Netzwerk Recherche*.
- **Martin Stoll** is a member of the investigative desks of *Sonntagszeitung* and *Le Matin Dimanche*. He is deputy chairman of *Investigativ.ch* and chairman of *Öffentlichkeitsgesetz.ch*.
 [@freiedokumente](#)
- **Serena Tinari** is an Italian investigative journalist working from Switzerland. She is a member of the *Swiss Investigative Reporters' Network, IRE* and *ICIJ*.
 [@serenatinari](#)
- **Stanimir Vaglenov** is the founder of the *Bulgarian Centre for investigative journalism*. He works for the daily newspaper 24 Casa in Sofia, Bulgaria.
- **Tarmo Vahter** is deputy-editor-in-chief of the weekly newspaper *Eesti Ekspress* in Tallinn, Estonia.
- **Pilar Velasco** is a Spanish journalist currently working at Cadena SER (Prisa Group), the radio network leader in Spain.
 [@pevelasco](#)
- **Taja Topolovec** is co-founder/CEO of *Podcrto*, an Independent Investigative Media agency in Slovenia.
 [@tajatop](#)
- **Fouad Youcefi** is the chairman of the Swedish organisation for investigative journalists, *Grävande Journalister*.
 [@fouadyoucefi](#)
- **Zaklina Zafirova** is a Macedonian journalist and co-founder of *Scoop Macedonia*.
 [@Zaklina Zafirova](#)

Algemene Vergadering

Volgens Arikel 20 van de statuten is de algemene vergadering samengesteld uit alle effectieve leden en wordt voorgezeten door de voorzitter van de raad van bestuur, of door de oudste van de aanwezige bestuurders. Een lid kan zich echter door een ander lid op de algemene vergadering laten vertegenwoordigen. Een lid kan evenwel slechts een ander lid vertegenwoordigen. Elk lid beschikt slechts over een stem op de algemene vergadering.

In Artikel 21 van de statuten staat de bevoegdheden vermeld. De algemene vergadering is uitsluitend bevoegd voor:

- het wijzigen van de statuten,
- de benoeming en de afzetting van de bestuurders,
- de benoeming en de afzetting van de commissarissen en het bepalen van hun bezoldiging ingeval een bezoldiging wordt toegekend,
- de kwijting aan de bestuurders en de commissarissen,
- de goedkeuring van de begroting en van de rekening,
- de vrijwillige ontbinding van de vereniging,
- de benoeming en de uitsluiting van een lid van de vereniging,
- de omzetting van de vereniging in een vennootschap met een sociaal oogmerk,
- alle gevallen waarin deze statuten het vereisen.

Dit zijn de leden van de Algemene Vergadering op 31 december 2019.

1. Brigitte Alfter
2. Bart Castelein
3. Wim Coessens
4. Ides Debruyne
5. Ann-Sophie Decroos
6. Isabel Decroos
7. Paul Decroos
8. Tom Decroos
9. Lieve Dekeyzer
10. Piet Depuydt
11. Anne-Mie Desterbecq
12. Anne Fort
13. Rob Heirbaut
14. Joris Pollet
15. Ludo Poppe
16. Ann Soen
17. Jacques Van Hee
18. Kurt Vandenberghe
19. Koen Van Wichelen
20. Teun Voeten
21. Hans Wolters

De Algemene Vergadering kwam in 2019 1 maal samen.

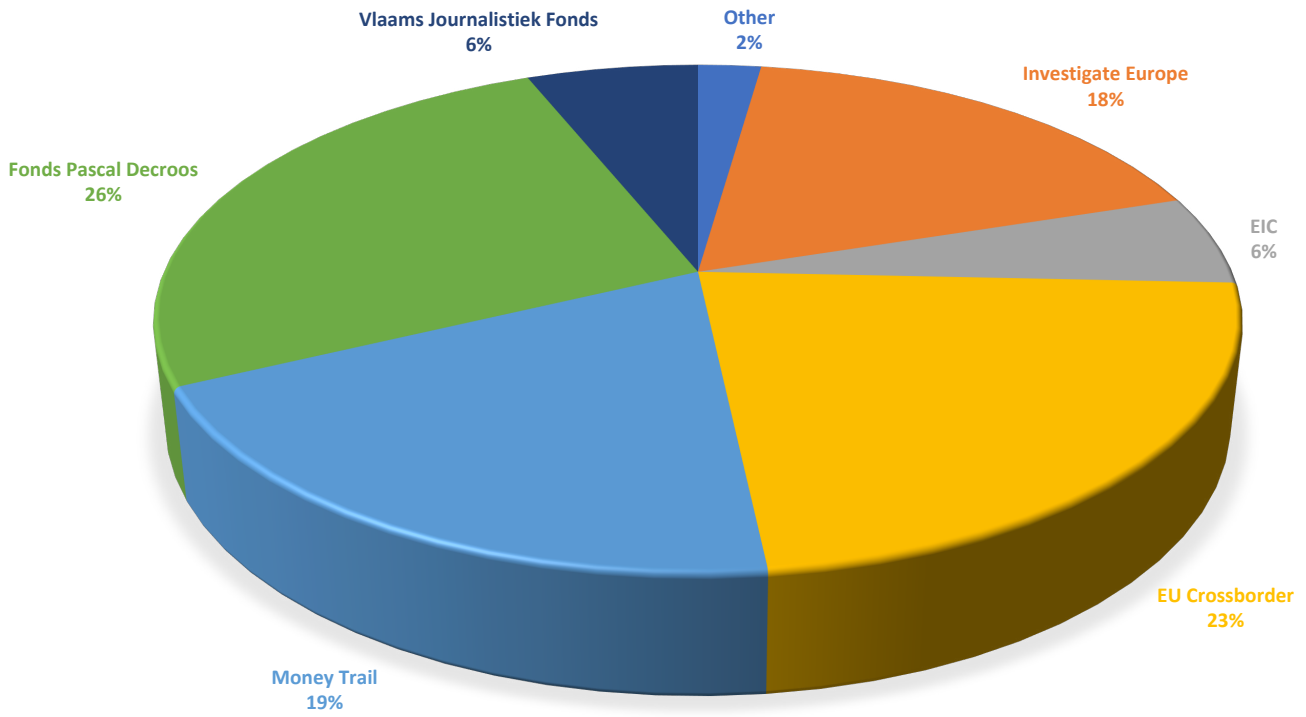
Financiën

Annual Accounts in EUROS

Balance sheet		
Assets	2019	2018
Current Assets		
Amounts receivable within one year	€ 134.098	€ 135.990
Cash at bank	€ 1.384.547	€ 1.603.922
Deferred charges and accrued income	€ 0	€ 14.741
Total current assets	€ 1.518.645	€ 1.754.653
Fixed (Long-Term) Assets		
Tangible fixed assets	€ 19.441	€ 15.286
Total fixed assets	€ 19.441	€ 15.286
Total Assets	€ 1.538.086	€ 1.769.939
Liabilities and Equity		
Current Liabilities		
Amounts payable within one year	€ 57.851	€ 75.303
Deferred income	€ 618.605	€ 644.900
Total current liabilities	€ 676.456	€ 720.203
Provisions		
Provisions for liabilities and charges	€ 23.800	€ 0
Provisions for grants	€ 735.896	€ 1.045.286
Total provisions	€ 759.696	€ 1.045.286
Equity		
Available reserves	€ 4.547	€ 4.547
Unavailable reserves - social liabilities	€ 124.500	€ 64.500
Accumulated profits (losses)	-€ 27.113	-€ 64.597
Total equity	€ 101.934	€ 4.450
Total Liabilities and Equity	€ 1.538.086	€ 1.769.939

Income statement		
Operating Income and Charges	2019	2018
Operating income		
Turnover	€ 50.043	€ 90.588
Donations, foundation grants and subsidies	€ 1.485.243	€ 1.817.293
Other operating income	€ 121.851	€ 127.377
Financial income	€ 23	€ 43
Total operating income	€ 1.657.160	€ 2.035.301
Operating charges		
Grants paid	€ 1.221.057	€ 642.558
Purchases services and other goods	€ 279.773	€ 412.655
Remuneration and social security costs	€ 331.181	€ 244.731
Depreciations	€ 5.482	€ 4.178
Provisions for grants : Appropriations (uses and write-backs)	-€ 285.590	€ 629.635
Other operating charges	€ 55	€ 409
Financial charges	€ 7.613	€ 2.089
Total operating charges	€ 1.559.570	€ 1.936.255
Operating (profit) loss	€ 97.589	€ 99.046
Exceptional Income and Charges		
Exceptional charges		
Exceptional charges move offices	€ 105	€ 2.018
Total exceptional charges	€ 105	€ 2.018
(Gain) loss op the period available for appropriation	€ 97.484	€ 97.028
Transfer to reserves		
Transfer to unavailable reserves - social liabilities	€ 60.000	€ 64.500
Transfer to accumulated profits (losses)	€ 37.484	€ 32.528
Total transfer to reserves	€ 97.484	€ 97.028

2019 REPARTITION FUNDS BY PROJECT

2019 REPARTITION COSTS

